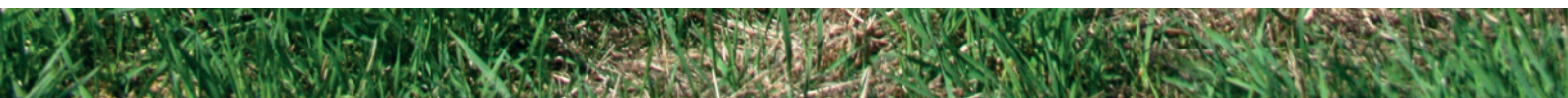

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry.

VUOSIKERTOMUS 2023

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry.

Yhteystiedot 2024

Toimisto avoinna ma–pe klo 8.00–16.00 (kesäaikana ma–pe 8.00–15.15)

Osoite: Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki

Sähköposti: etela-pohjanmaa@mtk.fi tai etunimi.sukunimi@mtk.fi

Puheenjohtaja	Maanviljelijä Timo Kankaanpää 040 720 4322 timo.kankaanpaa@mtk.fi
Varapuheenjohtaja	Maanviljelijä Sami Yli-Rahnasto 0400 885 023 sami.ylirahnasto@gmail.com
Toiminnanjohtaja	Agronomi Yrjö Ojaniemi 040 520 0258
Kenttäpäällikkö	Agrologi Ari Perälä 040 176 6680
Järjestöagrologi	Agrologi Katariina Sironen
Järjestöagrologi	Agrologi Riina Kaistila 040 352 5115 (Siroksen sijainen 30.4.2024 saakka)
Järjestöagrologi	Agrologi (YAMK) Hanna Helander (Vanhempainvapaalla 31.8.2024 saakka)
Järjestöasiantuntija	VTM Sanna Hietämäki 040 568 8642 (Helanderin sijainen 30.9.2024 saakka)
Toimistos sihteeri	Seija Vierula 0400 244 252

Sisällysluettelo

In memoriam Reino Penttilä.....	4
Puheenjohtajan katsaus.....	5
1. TALOUSELÄMÄ	6
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne	6
1.2. Maataloustuotanto Suomessa.....	8
2 MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY. 2023	13
2.1 Toimialue.....	13
2.2 Jäsenet.....	13
2.3 Hallinto, edustajat ja toimihenkilöt.....	13
2.4 MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n ja tuottajayhdistysten jäsenmäärät vuoden 2023 lopussa	16
3. LIITON TOIMINTA 2023	17
3.1 Yleistä	17
3.2. Kokoukset	23
Yleiset kokoukset.....	23
Johtokunnan kokoukset	28
Johtokunnan sidosryhmätapaamiset ym.	30
Kirjelmät ja lausunnot ym.	31
Valiokuntien kokoukset.....	35
3.3 Toimihenkilöiden ja toimiston toiminta	39
3.4 Muu toiminta.....	40
3.5 Järjestötyö	45
MTK-yhdistysten toiminta	45
Kurssit ja koulutus	46
Maaseutunuorten toiminta	46
3.6 Liiton talous.....	48
4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT	53
Itikka Osuuskunta	53
Osuuskunta Maitosuomi	53
5. ARVOLEXIN toiminta vuonna 2023	54
6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS	55
Mela-asiamiehet	55
Vastaanottopisteet 1.1.2024 alkaen	55
7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO 2024	56
Liiton johtokunta.....	56
MTK:n valtuuskunnan eteläpohjalaiset edustajat.....	56
MTK-yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit	57
Jäsenrekisterin hoitajat = muu kuin mty:n sihteeri	58
Maaseutunuoret.....	59
Tuottajain tilitoimistot	60
Hyvinvointivastaavat.....	61
Kuluttajavastaavat	61
Ympäristöasiamiehet.....	62
Maaseutuyrittäjävastaavat.....	62
8. MTK:N JÄSENEDET 2024	64
9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2024	66

Reino Penttilä oli vahva talonpoikainen vaikuttaja

Liiton kunniajäsen, maanviljelysneuvos Reino Penttilä kuoli 18.11.2023 Nurmossa.

Reino Penttilä teki pitkän uran tuottajajärjestön luottamustehtävissä sekä Osuuskunta Itikan ja Atria Oyj:n luottamusjohdossa.

Reino Penttilän tuottajajärjestöura alkoi jo 26-vuotiaana, kun hänet valittiin MTK-Nurmon puheenjohtajaksi. Liiton johtokunnassa Penttilä toimi vuosina 1977–1996 ja liiton johtokunnan puheenjohtajana vuosina 1991–1996.

Tuottajaliitossa Penttilän puheenjohtajakausi osui ajanjaksoon, jolloin kansallinen maatalouspolitiikka maataloustuloneuvotteluineen ja tuontisuojiineen vaihtui elintarvikeketjun kovaan kansainväliseen kilpailuun ja EU-jäsenyyteen. Suomen EU-jäsenyysneuvotteluissa saavutetuilla ratkaisuilla ja elinkeinon rajulla sopeutumisella kotimainen ruoantuotanto kuitenkin turvattiin. Penttilä totesi MTK-EP 100-vuotishistoriikissa pahimmista EU-uhkakuvista: ”Mutta sinne se suli sitten. Tuli lievennyksiä eikä jääty tuleen makaamaan”.

Reino Penttilä toimi vahvana linkkinä tuottajaliiton ja Osuuskunta Itikan välillä. Penttilä valittiin Itikan hallintoneuvostoon vuonna 1966. Osuuskunta Itikan ja myöhemmin Atria Oyj:n puheenjohtajana Penttilä toimi 1982–2005. Penttilän johdolla lihateollisuus kävi läpi suuren rakenneuutoksen, mihin myös MTK-Etelä-Pohjanmaa antoi vahvan tukensa. EU-murroksessa rohkeat teolliset investoinnit ja vanhojen rakenteiden purkamisen auttoivat tuottajien omistamaa elintarvikejalostusta selviämään kovenevassa kansainvälisessä kilpailussa. Maanviljelysneuvoksen arvo Reino Penttilälle myönnettiin vuonna 2000.

Yrjö Ojaniemi

Kirjoittaja on MTK-Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtaja

Puheenjohtajan katsaus

Vuodet eivät ole veljeksiä, kuten sanotaan. Kulunut vuosi oli viljelijöille jälleen haasteellinen monessakin suhteessa. Luonto antoi kasvukaudelle kyllä lämpöä riittävästi, mutta vettä saatiin väärään aikaan. Alkukauden kuivuus kuritti satoja ja puintikauden alussa alkaneet sateet vaikeuttivat sadonkorjuuta huomattavasti, osa sadosta jäi jopa korjaamatta. Viime keväänä peltoon laitettiin historian kalleimmat panokset lannoitteiden hintojen ollessa lähes pilvissä, eikä siemenetkään halpoja olleet. Lisäksi polttoaineiden hinnat olivat erittäin korkealla. Tämä oli todella huono yhtälö koko ruokaketjun alkupäälle. Myös uuden ohjelmakauden mukanaan tuomat tukileikkaukset realisoituvat syksyn maksatuksissa, joten taloudellinen tulos jäi monella tilalla erittäin huonoksi.

Maatalousyrittäjät ottavat yleensä ensimmäisinä vastaan maailman kriiseistä tulevia iskuja. Näin tapahtui, kun Venäjä valtasi Krimin ja uudelleen, kun se hyökkäsi Ukrainaan. Nämä seikat myllersivät ensin energia- ja sitten ruokamarkkinaa, jotka kytkeytyvät toisiinsa saumattomasti. Maailman laajuista kriisiä pahentaa myös Lähi-Idän sota. Suomessa myös inflaatio vaikutti markkinoihin rajusti. Kaikkien hintojen kallistuksessa ja korkojen noustessa, kuluttajien ostovoima oli alhaisimmillaan vuosiin. Tämä toi tietenkin painetta kaupan suunnalta alentaa ruuan hintaa, ja näin tapahtuikin, ainakin tuottajahinnoissa. Miten kauan tällainen yhtälö voi oikeasti toimia, että kaupat tekevät vuodesta toiseen ruuan myynnillä tulosta enemmän, kuin maataloustulo yhteensä on? Tähän yhtälöön osittain löytyy ratkaisu nykyisestä hallitusohjelmasta, joten nopeita toimia sen osalta täytäntöönpanosta vaaditaan nyt, ettei tarvitsisi lähteä lantakuormien kanssa moottoriteille kuten Euroopassa laajalti on tehty.

Olen monesti kummastellut, miksi Euroopan maatalouspolitiikka painottuu suurelta osin ympäristö- ja ilmastoasioihin, eikä ruuan tuotantoon ja viljelijöiden toimeentuloon. Joka taholla puhutaan vastuullisuudesta kaikilla sektoreilla. Vastuullisuutta poliitikoilta ja kaikilta ruokaketjun toimijoilta olisi myös se, että kaikki osapuolet pärjäävät niin taloudellisesti kuin henkisesti. Nykyajan viljelijät ja metsänomistajat ovat erittäin valvetuneita ja panostavat ympäristöön entistä enemmän, koska ei maa tuota, ellei sitä vaali ja hoida. MTK:n jäsenet ovat avainasemassa tässä yhtälössä ja teemme varmasti osuutemme sen eteen. Viime vuoden aikana

valmisteltiin yhdessä SLC:n kanssa luonnon monimuotoisuuden tiekartta, jossa paneudutaan nimenomaan näihin asioihin. Ohjelma on hyvä ja tähtää juuri niihin asioihin, joita kansalaiset meiltä odottavat. Toivottavasti jokainen taho, kuluttajat mukaan lukien, kantaa kortensa kekoon ja ohjelmalle saadaan rahoitus, sillä olisi kohtuutonta tässä tilanteessa, että pelkästään alkutuotannon harjoittajat maksaisivat sen, mitä kaikki tässä maailmassa tarvitsevat.

Korostan kaikissa asioissa yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä. Mikään ei joustavasti toimi siten, että toisalla valmistellaan ja päätetään ja toiset hoitavat laskun. Meidän sektorillamme usein tuntuu olevan näin. Hyvän esimerkin voi antaa meiltä Etelä-Pohjanmaalta. Maakuntakaavan uudistusta on valmisteltu pitkään ja olemme olleet mukana valmistelussa koko ajan. Sinne on järjestelmällisesti nostettu elinkeinojamme mahdollisesti haittaavia elementtejä. Loppuvuodesta kuitenkin tuli käänne parempaan suuntaan vankan edunvalvonnan tuloksena ja nämä elementit olisivat jäämässä pois. Toki töitä asian eteen täytyy vieläkin tehdä, koska lopulliset päätökset tehdään vasta tulevana syksynä. Työ kuitenkin jatkuu ja emme hellitä hetkeksikään, kevättä ja kesää kohti pitenevien päivien myötä. Toivotaan tulevasta satokaudesta helpompaa ja tuottavampaa kuin pari edellistä ovat olleet.

Timo Kankaanpää

1. TALOUSELÄMÄ

1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleinen taloudellinen kehitys

Kertomusvuonna maailmantalouden kasvua hidastivat korkea inflaatio ja korkojen nousu sekä geopolittiset jännitteet. Yksi syy maailmantalouden alaviereisyyteen oli Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, mikä heijastui globaaliin talouteen ennen kaikkia epävarmuuden aiheuttajana sekä energian hintojen kautta. Seurauksena oli maailmankaupan supistuminen ja epävarmuus myös sijoitusmarkkinoilla.

Alkuvuodesta sijoitusmarkkinoille toi uhkakuvia mm. Yhdysvalloissa Silicon Valley Bankin ja Euroopassa Sveitsiläisen Credit Suisse Bankin kaatuminen. Globaalit markkinat olivat herkkiä huonoille uutisille ja tämä heijastui mm. luotonantoon ja aiheutti heilahteluja korkotasossa. USA:n Fed ja Euroopan keskuspankki EKP pitivät rahapolitiikkaa kireänä. Vaisut talousnäkyvät hillitsivät kuitenkin inflaatiolukuja ja helpottivat loppuvuodesta kovimpia koronnostopaineita.

Vuosien 2020–2022 koronakriisistä toivuttaessa Yhdysvaltojen talouskasvu on ollut nopeampaa kuin euroalueella. Yhdysvaltojen talouskasvua on nopeuttanut elvyttävä finanssipolitiikka, ja euroalueella talouskasvua taas hidastanut energian korkea hinta. Kokonaisuutena Euroopan bruttokansantuotteen arvioidaan kuitenkin kasvaneen vuonna 2023 noin puoli prosenttia. Kertomusvuoden lokakuussa terroristijärjestö Hamas teki tuhoisan iskun Israelin siviilikohteisiin. Iskun jälkeen Israelin voimatoinen terroristeja vastaan käynnistivät eri puolilla maailmaa jyrkkiä puolesta/vastaan-reaktioita, mutta maailmantalouteen ja Arabimaiden energiavientiin Lähi-Idän tilanteella ei ollut olennaista vaikutusta. Terroristi-iskut Punaisella merellä siirsivät jossain määrin rahtilaivaliikennettä kiertämään Afrikan eteläkärjen Suezin kanavan käytön sijasta.

Talouden tunnusluvut Suomessa

Vuosikertomuksen laatimishetkellä ei ollut vielä käytävissä kaikkia keskeisiä vuoden 2023 tilastoja ja talouden tunnuslukuja. Kansantalouden tilinpäätöksen mukaiset BKT-ennakot julkaistaan maaliskuun puolivälissä ja ennakkolukuja tarkennetaan käytännössä vielä 1-2 vuotta jälkikäteen.

Suomen talous elpyi pandemian aiheuttamasta notkahduksesta kohtuullisen nopeasti. Kertomusvuonna Suomen talouden tilanne oli kuitenkin edelleen hyvin huolestuttava. Vuoden loppupuoliskolla BKT:n volyymin muutokset olivat selvästi negatiivisia ja arvioiden mukaan koko vuosi oli noin prosentin verran miinuk-

sella. Yritystoiminnassa erityisesti rakennussektori joutui syvään ahdinkoon, rakennusalan konkurssseja oli kertomusvuonna noin 600 ja mukana oli myös mm. Suomen suurimpia valmistaloja tekeviä yrityksiä. Asuntojen myynti romahti ja asuntojen hintataso laski merkittävästi, mikä heijastui myös sijoitusmarkkinoiden tuloksiin.

Suomen julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen kasvoi edelleen. Velkaantumisen ja valtiontalouden tervehtyttäminen nousivatkin kevään eduskuntavaalien keskusteluun. Vaalivoittaja kokoomuksen muodostama hallitus nosti hallitusohjelmassaan tavoitteeksi julkisen talouden alijäämän vähentämisen. Loppuvuodesta annetussa valtion vuoden 2024 budjetissa tämä näkyi vasta alijäämän kasvun lievänä hidastumisena.

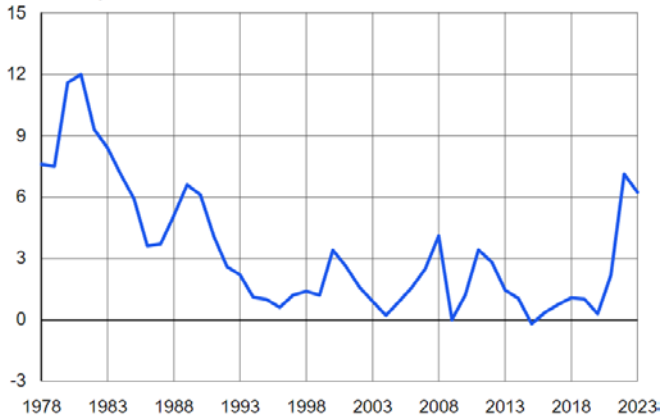
Hallitusohjelmassa kuitenkin tunnistettiin, että talouden tervehtyttäminen edellyttää myös työmarkkinauudistuksia ja sosiaalietuuksiin puuttumista. Oppositioon jääneiden vasemmistopuolueiden sekä ammattiyhdistysliikkeen taholla nämä suunnitelmat aiheuttivat suurta vastustusta ja loppuvuodesta myös lakkouhkauksia. Kertomusvuoden marraskuussa Kansainvälinen valuuttarahasto IMF moitti Suomea antamassaan konsultaatiolauselmassa, että talouden vakauttaminen edellyttäisi Suomen hallitukselta vahvempia politiikkatoimia.

Kertomusvuonna kuluttajahinnat Suomessa nousivat keskimäärin 6,3 prosenttia. Inflaatioluku oli edelleen poikkeuksellisen korkea, vaikka hieman alempi kuin vuonna 2022, jolloin kuluttajahinnat nousivat 7,1 prosenttia. 2000-luvun matalasta inflaatiotasosta poikkeavat luvut selittyvät mm. energian hintojen ja korkotason nousulla.

Elintarvikkeiden hinnat nousivat vuositasolla yhteensä 9,0 prosenttia. Tilastokeskus uudisti kuluttajahintaindeksin painorakennetta vuotta 2024 varten, minkä mukaan elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien kulutusmeno-osuus on 12,5 prosenttia. Näin alhaisella painorakenteella ruoan hinnan nousu ei kasvata ruoan kulutusmeno-osuutta kuin noin prosenttiyksiköllä. Silti ruoan hinnan noususta käytiin kertomusvuonna paljon keskustelua julkisuudessa.

Kertomusvuoden lopulla teollisuuden toimialoista kemian-, metalli- sekä sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto väheni loka-joulukuussa 2023

Kuluttajahintaindeksin keskimääräinen vuosimuutos, %

edellisestä neljänneksestä. Metsäteollisuuden tuotanto supistui toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä selvästi, mutta lasku pysähtyi vuoden 2023 viimeisellä neljänneksellä. Koko vuoden 2023 kehitystä tarkasteltaessa teollisuuden toimialoista vain metalliteollisuus sekä energia-, vesi- ja jätehuolto kasvoivat. Kertomusvuonna myös Suomen ulkomaankaupan luvut olivat negatiivisia. Vuonna 2023 viennin volyymi pieneni 1,8 % ja tuonnin volyymi 7,4 %.

Vuonna 2023 työllisten määrä kasvoi 0,5 %, mutta tehdyt työtunnit vähenivät 0,5 % edellisestä vuodesta. Työllisyystilanne oli Suomessa kohtuullisen hyvä, mutta työttömyysaste hieman kasvoi edellisvuoteen

	Indeksi- pisteluku	Vuosi- muutos (%)
0 Kuluttajahintaindeksi	120,44	6,24
01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat	124,45	9,01
02 Alkoholijuomat, tupakka	134,68	5,03
03 Vaatetus ja jalkineet	99,79	3,09
04 Asuminen, vesi, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet	129,70	9,08
05 Kalusteet, kotitalouskoneet ja yleinen kodinhoito	110,21	6,39
06 Terveys	110,62	-1,52
07 Liikenne	119,27	-1,03
08 Viestintä	111,01	5,30
09 Kulttuuri ja vapaa-aika	108,97	5,63
10 Koulutus	114,34	3,40
11 Ravintolat ja hotellit	126,05	6,88
12 Muut tavarat ja palvelut	115,94	11,68

Kuluttajahintaindeksi 2015=100 hyödykeryhmittäin, 2023

verrattuna. Vuonna 2023 työttömyysaste oli 7,2 %, kun se edellisenä vuonna oli 6,8 %. Työn tuottavuus eli bruttoarvonlisäyksen volyymi työtuntia kohti pieneni 0,2 % vuonna 2023. Koko vuoden 2023 palkkasumma kasvoi 4,9 %.

(Lähde: Tilastokeskus)

1.2 MAATALOUSTUOTANTO SUOMESSA

MTK-Etelä-Pohjanmaan vuosikertomuksessa ei esitetä enää kattavasti tuotantoa, hintoja, markkinoita ja taloutta koskevia tilastotietoja. Maataloutta koskevia tilastotietoja löytyy mm. Luken (<https://stat.luke.fi/>), Tilastokeskuksen (<https://www.stat.fi/>) ja Maanmittauslaitoksen (www.maanmittauslaitos.fi) verkkosivuilta.

Kasvukauden sääolot

Kertomusvuoden 2023 sääolosuhteet eivät olleet kovin suosiolliset kasvinviljelylle. Paikallisia vaihteluita kuitenkin esiintyi mm. kuivuuden, helteiden ja sateiden ajankohdan sekä osuvuuden mukaan.

Kevätkylvöt onnistuivat suomalaisilla maataloilla valtaosaltaan hyvin. Kylvöjen jälkeen helle ja pouta heikensivät sato-odotuksia läpi koko Suomen. Veden puute vaikutti kaikkiin kasveihin, mutta erityisesti myöhäisiin kylvöihin, jotka kuivuuden vuoksi pensoivat heikosti ja kasvusto jäi harvaksi. Ylistaron koeasemalla sekä toukokuun että kesäkuun sademäärät olivat vain noin 25 mm, mikä on alle puolet vuosien 2010–2022 keskiarvosta. Etelä-Pohjanmaalla oli paikallisesti myös halleja, jotka purivat erityisesti ohraan.

Syysviljat selvisivät talvesta kohtalaisesti, vaikka paikallisesti syysvehniä jouduttiin paikkakylvämään mm. Pohjanmaalla. Nurmet selvisivät talvesta normaalisti, mutta alkukesän kuivuus vaikutti kasvuun.

Alkukesän rikkakasviruiskutukset alkoivat normaalisti, mutta helteet ja kuivuus aiheuttivat kasvustoille stressiä. Lisäksi osa rikkakasveista iti myöhemmin ja puski kasvuston läpi ruiskutuskauden jo päätyttyä.

Ilmatieteen laitoksen tilastojen mukaan vuosi 2023 oli Suomessa tavanomaista lämpimämpi. Koko maan keskilämpötila oli noin 3,2 astetta, mikä on 0,3 astetta yli pitkän ajan eli vuosien 1991–2020 keskiarvon. Ilmatieteen laitoksen mittauksen mukaan terminen kasvukausi alkoi Etelä-Pohjanmaalla 7. toukokuuta ja päättyi 5. lokakuuta.

Kesän sademäärässä oli runsasta paikallista ja alueellista vaihtelua. Alkukesän kuivuuden jälkeen suuressa osassa maata sademäärä oli heinäkuusta lokakuulle asti selvästi tavanomaista suurempi. Etenkin maan keskiosassa vuosi oli monin paikoin harvinaisen sateinen, paikoin satoi jopa poikkeuksellisen paljon.

Sadonkorjuu

Nurmien ensimmäinen sato kesäkuun loppupuolella onnistui hyvissä olosuhteissa, mutta sadon määrä jäi kuivuuden takia heikoksi. Myös kuivaheinän korjuu onnistui hyvissä olosuhteissa. Keskikesän toinen säilörehusato kasvoi sateiden elvyttämänä kohtuullisesti, mutta sateet vaikeuttivat sen korjuuta mm. Etelä-Pohjanmaalla. Monin paikoin nurmen toisen sadon korjuuta lykättiin odoteltaessa peltojen kuivumista.

Kuivan kauden jälkeen heinäkuussa alkaneet sateet aiheuttivat viljoille jälkiversontaa ainakin Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Etelä-Suomessa ja Etelä-Savossa. Puinteja päästiin aloittamaan elokuun puolivälissä lähes koko maassa, mutta sadekuurot pitkittivät puinteja erityisesti Pohjanmaan maakunnissa. Sateet yhdistettynä lämpimiin päiviin aiheuttivat myös tähkäidäntää ja laadun heikentymistä. Syksyn runsaat sateet

kurittivat Etelä-Pohjanmaata ja erityisesti perunanviljelyalueita Suupohjassa ja Härmänmaalla. Puintikausi venyi märkyuden vuoksi paikoin lokakuulle saakka.

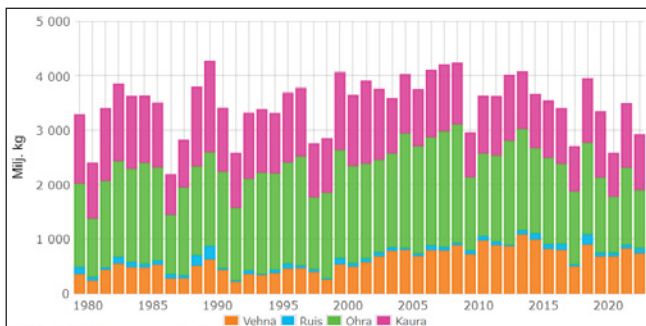
Viljelyala

Seuraavassa esitetyt viljelyalatiiedot perustuvat kevään 2023 tukihaun lohkotietoihin. Viljojen pinta-ala kertomusvuonna oli 1,05 miljoonaa hehtaaria. EU-tukijärjestelmän muutokset eivät käytännössä vaikuttaneet viljojen viljelyalaan, vaan ne pysyivät edellisvuoden tasolla. Viljalla oli Suomessa siten lähes puolet 2,26 miljoonasta hehtaarista. Kesantoa oli noin 224 800 hehtaaria, missä oli hieman lisäystä edellisvuoteen. Kevätviljojen pinta-alat supistuivat hieman ja syysviljojen kasvoivat. Nurmien viljelyala laski hieman edellisvuodesta. Öljykasvien (rypsi ja rapsi) alat putosivat edellisvuodesta noin 10 prosenttia ja herneen kasvoi noin 28 prosenttia.

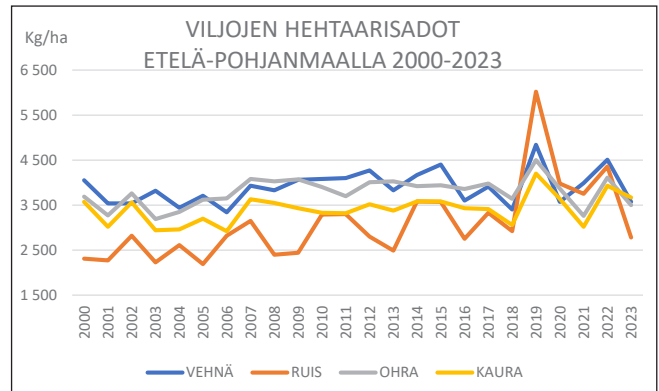
Sadot ja laatu

Kertomusvuonna 2023 Suomen viljasato putosi merkittävästi edellisvuoteen verrattuna. Noin 3 miljardin kilon viljasato oli 16 % kymmenen vuoden keskiarvoa pienempi. Eniten viljasatoa laski ohra, jonka sato oli toiseksi pienin viiteenkymmeneen vuoteen. Kaurasato oli keskimääräinen, mutta rukiin kokonaissato oli noin 10 % keskimääräistä korkeampi. Perunasato oli pienin yli kymmeneen vuoteen. Luomuviljasato pieneni 21 % vuodesta 2022 ja oli 142 miljoonaa kiloa. Säilörehun kokonaissato nousi hieman edellisvuodesta. Etelä-Pohjanmaalla kaikkien viljojen kokonaissadot ja hehtaarisadot olivat kertomusvuonna merkittävästi alemmat kuin vuonna 2022.

- Ohra 1,066 miljardia kiloa (-24 %)
- Kaura 1,008 miljardia kiloa (-14 %)
- Vehnä 0,740 miljardia kiloa (-11 %)
- Ruis 0,091 miljardia kiloa (+42 %)
- Rypsi ja rapsi yhteensä 41 miljoonaa kiloa (-28 %)
- Peruna 498 miljoonaa kiloa (-7 %)
- Herne 88 miljoonaa kiloa (-4 %)
- Härkäpapu 11 miljoonaa kiloa (-42 %)

Viljasato Suomessa vuosina 1980–2023.
(Lähde SVT: Luonnonvarakeskus, Satotilasto)

Kertomusvuonna 2023 viljasadon laatua heikensivät alhaiset hehtolitrapainot, punahomeet ja tähkäidäntä. Ohran hehtolitrapainot olivat selvästi alempia kuin edellisvuotena. Rehuohrasadosta vain reilusti alle puolet eli 402 miljoonaa kiloa ylitti 64 kilon hlp-ajan. Keskimääräinen hehtopaino oli 62,8 kiloa. Ohran hehtopaino laski lähes kolme kiloa vuodesta 2022. Rehuohran keskimääräinen proteiinipitoisuus oli 12,7 ja tärkkelyspitoisuus 59,5 prosenttia. Ohran jyväkkö oli pienempi kuin vuonna 2022. Myös mallasohran laatu oli pettymys. Mallasteollisuuden valkuaispitoisuuden ja lajitteluasteen vaatimukset täytti 43 prosenttia mallasohrasadosta eli 81 miljoonaa kiloa.

Myös kauran laatu oli kertomusvuonna heikko. Kauran keskimääräinen hehtopaino oli 54,4 kiloa, mikä on noin kilon pidemmän ajan keskiarvoa matalampi. Kaurasadosta 81 prosenttia eli 813 miljoonaa kiloa ylitti 52 kilon hlp-ajan. Elintarvikekauran yleisen 58 kilon hehtopainovaatimuksen täytti vain kymmenen prosenttia sadosta eli 97 miljoonaa kiloa. Kauran keskimääräinen valkuaispitoisuus oli 12,9 prosenttia.

Kaurassa esiintyi runsaasti DON-hometoksiineja. Noin viidennes tutkituista näytteistä ylitti pika-analyysillä mitattuna EU-lainsäädännön DON raja-arvon elintarvikekauralle (1750 µg/kg). Myöhemmin syksyllä puitujen erien keskimääräiset DON-pitoisuuden nousivat ja alueellista vaihtelua esiintyi. Kauranäytteistä löytyi myös todella korkeita rehukäytön suositusarvon (8000 µg/kg) ylittäviä DON-tuloksia. Kotieläintilat joutuivat ottamaan tämän huomioon ennen kauran käyttöä eläinten rehuna.

Kevätvehnän ja rukiin keskimääräiset hehtolitrapainot olivat edellisvuotta alhaisemmat. Kevätvehnän keskimääräinen hehtopaino oli 78,7 kiloa ja syysvehnän 81,0 kiloa. Kevätvehnällä esiintyi myös elintarvikeajan ylittäviä DON-hometoksiinipitoisuuksia. Kevätvehnän keskimääräinen sakoluku oli 188 ja syysvehnän 318 sekuntia. Syysvehnän sakoluvut olivat korkeita, 94 prosentissa tutkituista syysvehnänäytteistä sakoluku oli yli 180. Kevätvehnän keskimääräinen proteiinipitoisuus 15,0 prosenttia oli korkea, mutta syysvehnällä

jäätiin alle pidemmän ajan keskiarvon proteiinipitoisuuden ollessa 11,3 prosenttia. Rukiin keskimääräinen sakoluku oli 142 sekuntia ja hehtopaino 77,2 kiloa.

Kotieläintuotanto

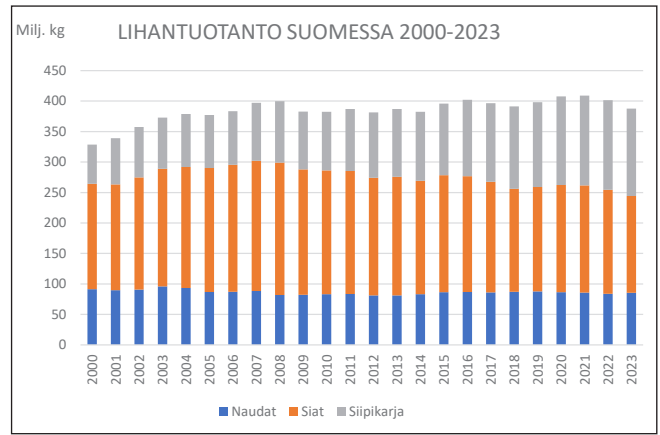
Maidontuotannon lasku jatkui kertomusvuonna 2023. Maitoa tuotettiin 2 174 milj. litraa, mikä oli vajaan prosentin edellisvuotta vähemmän. Meijerimaidon määrä oli 2 132 miljoonaa litraa. Maidontuotannon vähentyminen johtui osaltaan kannattavuushaasteista ja osin vuoden 2021 alussa käyttöön otetusta sopimustuotantomallista, joka rajoitti meijerimaidon tuotantoa Valiolaisten osuuskuntien maitotiloilla.

Maitotilojen määrä Suomessa väheni kertomusvuonna 8 prosenttia. Maitotiloja oli vuoden lopussa 4 202 kappaletta. Kertomusvuoden aikana maitotilojen määrä väheni vajaalla 400 tilalla. Luomumaitoa tuotettiin hieman yli 73 miljoonaa litraa eli yhdeksän prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Luomumaidontuottajien määrä väheni kertomusvuoden aikana ja tuottajien määrä putosi alle sadan.

Lypsylehmien määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna runsaat kaksi prosenttia. Lypsylehmien määrä tiloilla on 242.000 eläintä. Keskimäärin tiloilla oli noin 49 lypsylehmää. Kertomusvuonna oli Suomessa yli 100 lypsylehmän tiloja 559 kappaletta. Etelä-Pohjanmaalla maitotilojen keskikoko oli 51 lypsylehmää ja yli 100 lehmän tiloja oli 92 kappaletta.

Lihaa tuotettiin kertomusvuonna yhteensä 389 miljoonaa kiloa, mikä on kolme prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Naudanlihan tuotanto lisääntyi, kun taas sianlihan-, siipikarjanlihan- ja lampaanlihan tuotanto vähenivät.

Naudanlihan tuotanto oli noin 85 miljoonaa kiloa vuonna 2023, mikä on noin kaksi prosenttia edellisvuotta enemmän. Nautoja teurastettiin teurastamoissa noin 262 200 eläintä. Liharotuisten nautojen osuus tuotannosta säilyi edelleen noin 20 prosentissa. Lampaanlihan tuotanto väheni hieman, tuotanto oli 1,1 miljoonaa kiloa.

Sianlihan tuotanto väheni seitsemän prosenttia, ja oli noin 159 miljoonaa kiloa. Kertomusvuonna sikoja teurastettiin 1,73 miljoonaa kappaletta. Siipikarjanlihaa tuotettiin kertomusvuonna 144 miljoonaa kiloa, missä on noin 2 prosenttia laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Lihan tuotantoluvut sisältävät teurastukset teurastamoissa. Kotiteurastusmääriä ei enää tilastoida.

Kananmunia tuotettiin hieman yli 75 miljoonaa kiloa vuonna 2023, mikä oli noin prosentin vähemmän kuin vuonna 2022. Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla tuotanto väheni prosentin, ja toisella puoliskolla kaksi prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Tuotannosta 67 prosenttia oli lattiamunia, 24 prosenttia virikehäkkinunia, 6 prosenttia luomumunia ja 3 prosenttia ulkomunia. Kananmunien tuotannon painopiste siirtyi siten entistä enemmän lattiakanaloihin ja väheni virikehäkkinuonissa. Luomukananmunien tuotanto väheni 25 prosenttia.

Markkinat ja hinnat

Kertomusvuonna 2023 maataloustuotteiden ja maatalouden tuotantopanoksien hinnoissa tapahtui edelleenkin merkittäviä muutoksia, vaikka ne eivät olleet enää yhtä jyrkkiä kuin kahtena edellisenä vuotena. Maataloussektorin voimakkaiden hintamuutosten jaksot alkoi vuoden 2021 puolivälissä lannoitteiden hintojen nousulla. Tuolloin erityisesti lannoitteiden hinnat lähtivät hyvin voimakkaaseen nousuun. Taustalla oli mm. energian hintojen nousu, joka sitten edelleen kiihtyi helmikuussa 2022 Venäjän hyökättyä Ukrainaan.

Vuosien 2021 ja 2022 tuotantopanosten hintojen nousu näkyi vasta pitkällä viiveellä kotieläintuotteiden tuottajahinnoissa. Sen sijaan viljojen hinnat reagoivat nopeammin kustannustason muutoksiin seuraten kansainvälisten viljamarkkinoiden hintatasoa. MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti keväällä 2022 kriisikokouksen, jossa nostettiin esille tuotantokustannusten ja tuottajahintojen hintakehityksen eritahtisuus ja vaadittiin erityisesti kaupalta ratkaisuja kotimaisen elintarviketuotannon turvaamiseksi. Vuosien 2021 ja 2022

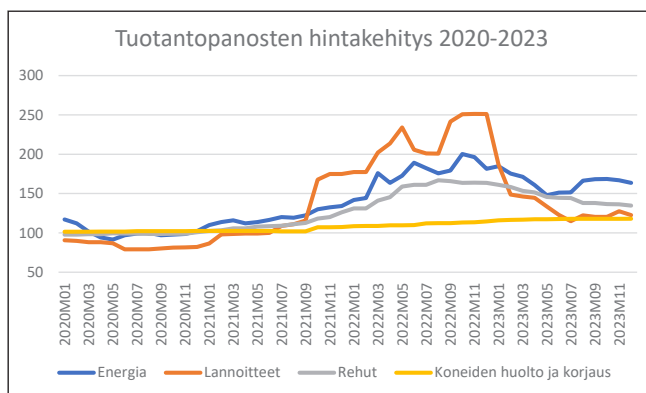
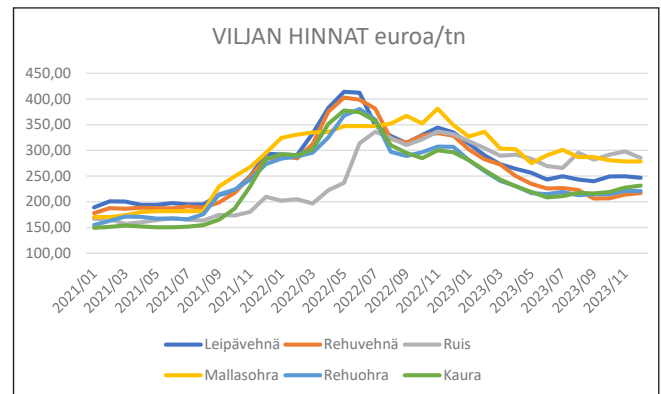
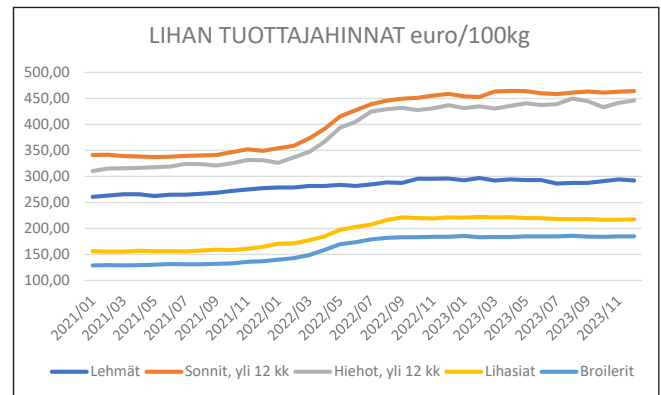

rajuista markkinamuutoksista ja järjestön toimista on kerrottu yksityiskohtaisemmin liiton vuoden 2022 vuosikertomuksessa.

Tuottajahinnat nousivat vuonna 2023 kaikilla muilla maataloustuotteilla paitsi viljoilla. Edellisuuteen verrattuna hintojen nousu oli kuitenkin selvästi maltillisempaa. Keskimääräinen hintojen nousu oli kotieläintuotteilla ja perunalla noin 10 prosenttia. Viljoilla hintakehitys oli kuitenkin erilainen. Viljojen hinnat laskivat kertomusvuoden aikana runsaat 20 prosenttia, mutta jäivät edelleenkin vuotta 2021 korkeammalle tasolle.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat yhteensä laskivat vuonna 2023 Tilastokeskuksen mukaan 5,4 % edellisuuteen verrattuna. Tuotantovälineistä yhteensä tuotantotarvikkeet ja palvelut halpenivat 9,6 % ja investoinnit kallistuivat 6,9 % vuoden 2022 tasoon verrattuna.

Kertomusvuonna lannoitteiden hinnat laskivat 38,2 % edellisvuodesta. Maatalouden käyttämän energian hinta laski 6,0 % vuonna 2023 edellisuuteen verrattuna. Kokonaisuutena maatalouden käyttämien tuo-

Lannoitteiden ja eräiden muiden tuotantovälineiden ostohintaindeksi (2015=100) (Tilastokeskus)

Tuottajahinnat vuonna 2023 keskimäärin (suluissa muutos edelliseen vuoteen)

- maidon hinta keskimäärin 53,16 snt/l (+8 %)
- sonninliha 4,61 euro/kg (+10 %)
- sianliha (lihasiat) 2,19 euro/kg (+9 %)
- karitsanliha 5,73 euro/kg (+9 %)
- luomusonninliha 5,09 euro/kg (+6 %)
- kananmunat (lattiakanalat) 1,56 euro/kg (+10 %)
- kananmunat (luomukanalat) 2,48 euro/kg (-3 %)
- ruokaperuna 0,22 euro/kg (+5 %)
- leipävehnä (laatukorjattu) 262 euro/tn (-22 %)
- ruis (laatukorjattu) 293 euro/tn (+0 %)
- elintarvikekaura (laatukorjattu) 236 euro/tn (-24 %)
- rypsi/rapsi (laatukorjattu) 516 euro/tn (-20 %)
- luomuelintarvikekaura (perushinta) 341 euro/tn (-14 %)
- luomuruus (perushinta) 302 euro/tn (-8 %)

tantopanosten hinnat olivat 28 % kalliimmat vuonna 2023, kun hintoja verrataan aikaan ennen pandemiaa ja Venäjän hyökkäyssotaa.

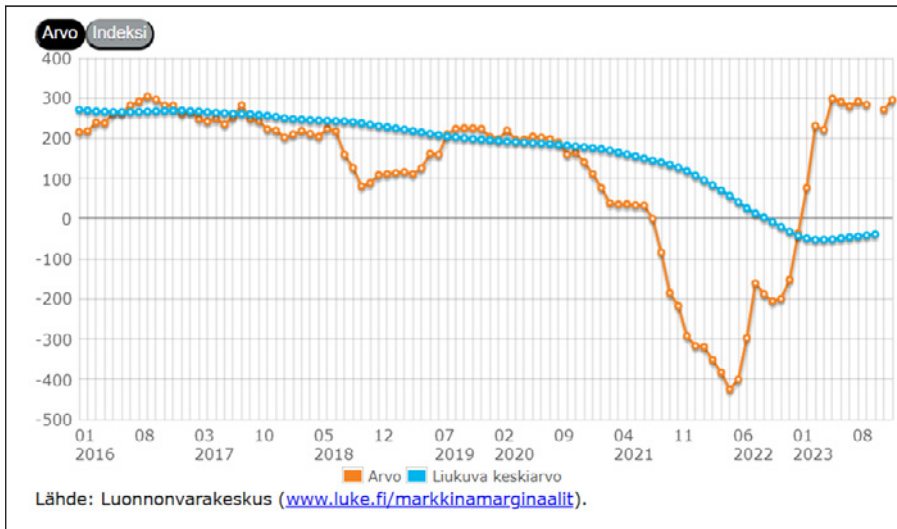
Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys

Vuosien 2022 ja 2023 maatalouden tuotantokustannusten sekä kasvinviljelytuotteiden ja kotieläintuotteiden eritahtinen hintakehitys heijastui voimakkaasti maatalojen taloustilanteeseen. Vuoden 2022 aikana tapahtunut tuottajahintojen nousu korjasi tilannetta kuitenkin merkittävästi. Vuoden 2023 kuluessa tuottajahintojen nousu taittui ja kääntyi osin laskusuuntaan, mikä heikensi vuoden 2023 kannattavuuslukuja merkittävästi.

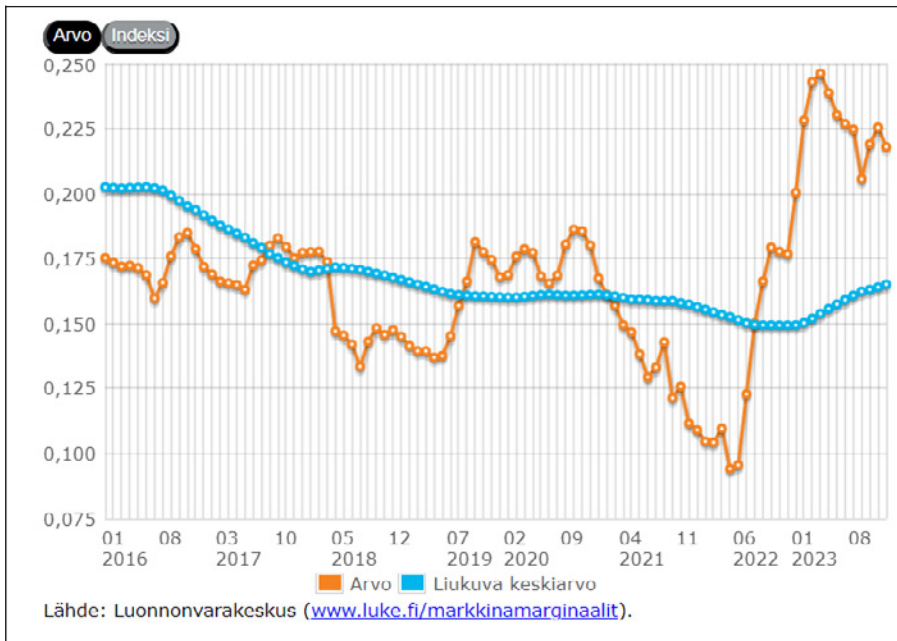
Luken ylläpitämästä markkinamarginaalit -nettisivustosta on saatavilla tietoa keskimääräisten hintamuutosten yhteisvaikutuksesta eri tuotantosuunnissa. Markkinamarginaalien avulla voidaan tarkastella maataloustuotteiden ja tuotantopanosten hintojen vaihtelun vaikutusta tuottajalle jäävään marginaaliin. Seuraavassa esitetään maidon ja naudanlihan markkinamarginaalien kehittyminen.

Kuvioista on nähtävissä, miten kustannusten nousu painaa naudatiloilla marginaalin (e/teurasnauta) tappiolle kesällä 2021 ja miten tilanne lähtee korjaantumaan vasta loppukevästä 2022. Maitotiloilla markkinamarginaali (e/litra) lähti rajun pudotuksen jälkeen jyrkemmin nousuun kuin naudanlihalla. Sekä maitotiloilla että naudatiloilla markkinamarginaalit taittuivat taas laskuun vuoden 2023 puolella.

Markkinamarginaali naudanlihantuotantoon

Markkinamarginaali maidontuotantoon

Luvussa 1.2 maataloustuotantoa ja markkinoita kuvaavien tietojen lähteinä on käytetty seuraavia: Luke, Tilastokeskus ja Ilmatieteen laitos.

Tunnusluvut	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023E
Tiloja edustettuna	59,304	61,459	58,734	57,244	55,6	53,029	51,8	50,582	49,56	48,671	47,333	46,497	45,282	43,039
TUOTOT. milj.euroa	5.676	5.880	6.262	6.068	6.061	5.726	5.507	5.615	5.811	6.398	6.527	6.437	7.737	7.352
TUOTANTOKUSTANNUS. milj.euroa	6.880	6.983	7.536	7.324	7.259	7.039	6.839	6.610	6.824	7.321	7.262	7.205	7.999	9.237
Yrittäjätulo. milj.euroa	932	853	751	600	602	449	329	506	533	604	708	644	1.118	734
Kannattavuuskerroin	0,42	0,42	0,36	0,31	0,32	0,25	0,19	0,32	0,33	0,37	0,46	0,44	0,78	0,52
=Työansio. milj.euroa	200	204	25	-7	-12	-93	-155	77	65	117	238	188	658	287
=Työtuntiansio (euroa per tunti)	2	2,2	0,3	-0,1	-0,1	-1,2	-2,1	1,1	0,9	1,8	3,9	3,2	11,4	5,2
Omavaraisuusaste	75	77	76	76	74	75	74	73	74	73	74	75	75	75
Kokonaispääoman tuotto prosentti	-2,2	-2	-2,5	-3,1	-2,6	-3,9	-4,3	-2,7	-2,5	-2	-1	-1,1	1,6	-0,2

Taloustohtori. Maatalouden kokonaislaskenta -palvelu (luke.fi/taloustohtori). Aineisto: Luke kannattavuuskirjanpitolokset. 1.3.2024

Luken ylläpitämässä Taloustohtori-palvelussa seurataan maatalouden kannattavuutta ja tulokehitystä eri näkökulmista. Alustava ennuste maatalojen vuoden 2023 tuloksista julkaisiin maaliskuussa 2024. Ennuste kuvaa 31 600 suurimman tilan painotettuja keskiarvotuloksia. Ennusteen mukaan maatalojen keskimääräinen yrittäjätulo jää kertomusvuonna 25 800 euroon, ja kannattavuuskerroin laskee 0,61:een.

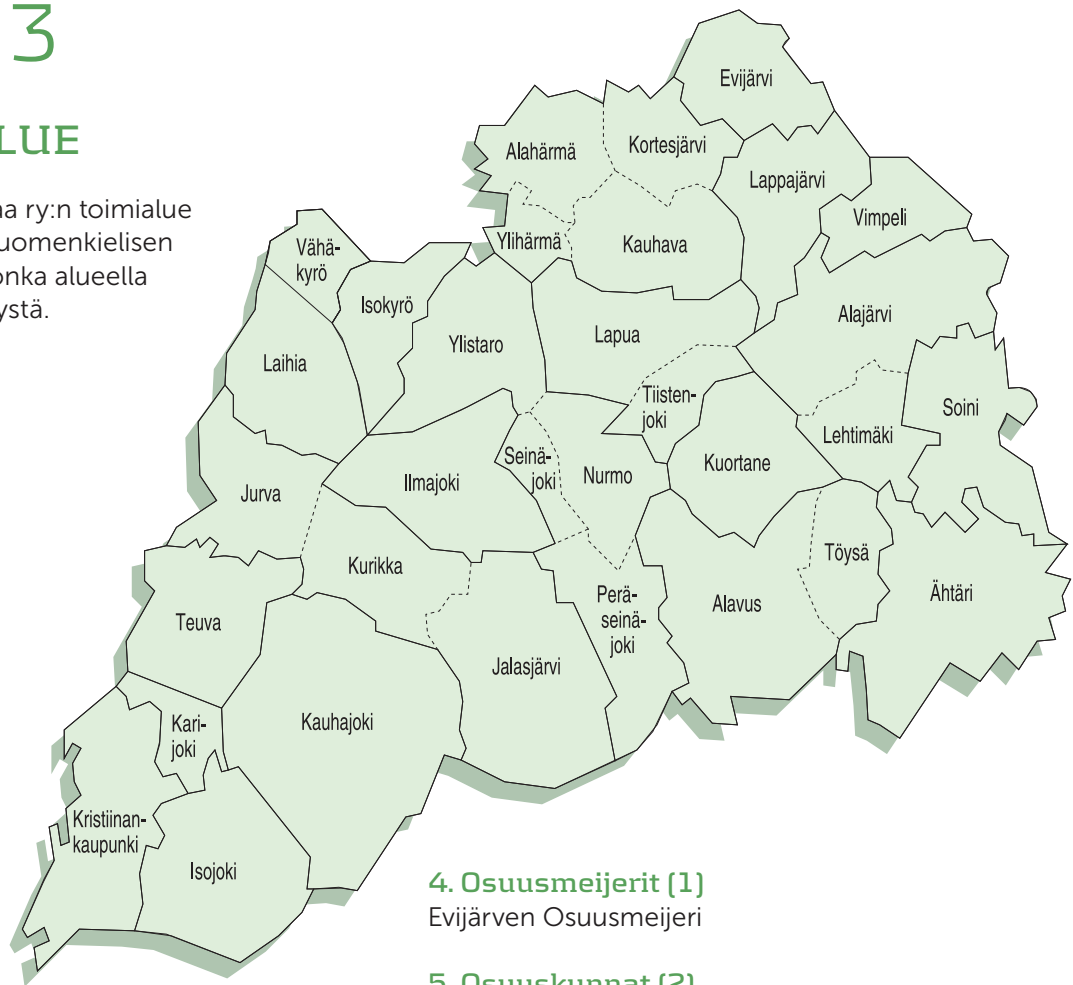
Luken tuottaman maatalouden kokonaislaskelman mukaiset noin 43 000 maatalon ennakkolliset tunnusluvut vuodelta 2023 osoittavat, että maatalojen taloustilanne heikkeni jälleen vuonna 2023 edellisen vuoden korjausliikkeen jälkeen. Kokonaislaskelman mukainen maatalojen yrittäjätulo painui noin 0,7 miljardiin euroon ja kannattavuuskerroin 0,52:een. Alkutuoannon kustannusten noususta huolimatta kauppa painoi tavaramuuttajien hintoja alaspäin vedoten kuluttajien heikentyneeseen ostovoimaan. Kuitenkin kertomusvuonna 2023 S-ryhmä ja K-ryhmä tekivät päivittäistavarakaupalla yhteensä yli 1,6 miljardin liikevoiton ja investoivat yli 1,3 miljardin summalla. Tuottajahintojen kääntyminen laskusuuntaan ja maatalojen talousahdinko todistaa Suomen poikkeuksellisen keskittyneen kaupan ylivallassa elintarvikeketjun muihin toimijoihin nähden.

2 MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY. 2023

2.1 TOIMIALUE

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n toimialue käsittää perinteisen suomenkielisen Etelä-Pohjanmaan, jonka alueella toimii 32 MTK-yhdistystä.

2.2 JÄSENET

1. Kunniajäsenet

Martta Ahonen	emäntä	Evijärvi
Reino Penttilä	maanviljelysneuvos	Nurmo
Simo Vaismaa	toiminnanjohtaja	Isokyrö

2. MTK-yhdistykset [32]

Maataloustuottajain Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Ilmajoen, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kortesjärven, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Kristiinan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Seinäjoen, Soinin, Teuvan, Tiistenjoen, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtärin yhdistykset.

3. Manttaalikunnat [26]

Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Teuvan, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtärin manttaalikunnat.

4. Osuusmeijerit [1]

Evijärven Osuusmeijeri

5. Osuuskunnat [2]

Itikka osuuskunta ja Osuuskunta Maitosuomi

6. Muut yhteisöjäsenet [2]

Evijärven Peruna Oy ja LähiTapiola

2.3 HALLINTO, EDUSTAJAT JA TOIMIHENKILÖT

1. Johtokunta

Tehtävissä vuodesta

Puheenjohtaja:

Timo Kankaanpää, Ilmajoki (johtok. 2008) 2021

Varapuheenjohtaja:

Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki (johtok. 2000) 2021

Jäsenet:

Päivi Kasari, Jalasjärvi	2020
Sami Eerola, Nurmo	2018
Kaija Aro, Kauhava	2019
Roope Kurki, Seinäjoki	2023
Kirsi Vuoriluoma, Alavus	2021
Mikko Saarijärvi, Evijärvi	2022
Jarno Hakala, Teuva	2022

2. Maitovaliokunta

Puheenjohtaja: Kirsi Vuoriluoma

Jäsenet: Juha Vuorela, Tiina Peltonen, Kaija Aro, Anna Penttala, Mervi Piispanen, Kai Kytölä, Juhani Pitkäranta

Asiantuntijat: Juha Kantoniemi ja Olavi Koskimäki

Nuorten edustaja: Hannele Antila

Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

3. Lihavaliokunta

Puheenjohtaja: Sami Yli-Rahnasto

Jäsenet: Tero Ojala, Sami Eerola, Mikko Yliluoma, Janne Autio, Pasi Pärnänen, Ahti Ritola, Antti Talvitie, Päivi Kasari

Asiantuntijat: sikakerho: Tero Ojala, nautakerho: Ari Nortunen, lammaskerho: Sanni Kaitamäki, broileri-asiantuntija: Harri Sippola, nauta-asiantuntija: Jaakko Isomäki

Nuorten edustaja: Oskari Mäkinen

Sihteeri: Ari Perälä

4. Hyvinvointivaliokunta

Puheenjohtaja: Kaija Aro

Jäsenet: Marianna Keränen, Asko Ojala, Kirsi Vuoriluoma, Marja Aurala, Jaana Tuhkasaari, Päivi Kasari

Nuorten edustaja: Henna Kivioja

Sihteeri: Riina Kaistila

5. Maaseutunuorten valiokunta

Puheenjohtaja: Matti Keltto

Varapuheenjohtaja: Antti Rantasalo

Jäsenet: Arto Kivenmäki, Hannele Antila, Oskari Mäkinen, Hannu Laturi, Tuomo Autio, Minna Haavisto, Jussi Ylikoski, Henna Kivioja

Johtokunnan edustaja: Roope Kurki

MTK:n valiokunta: Antti Tyynelä

-"/MHY:n ed. Mikko Tukeva

SeAMK edustaja: Saku Ojala

Sihteeri: Sanna Hietämäki

6. Kuluttajatyöryhmä

Puheenjohtaja: Liisa Vuorela

Jäsenet: Milla Mattila, Tommi Laine, Kati Kohtakangas, Kirsi Vuoriluoma, Anna Länsisalme-Keisala, Vuokko Yli-Kesäniemi, Roope Kurki

Sihteeri: Riina Kaistila

7. Elinkeinopolitiikka ja Yrittäjyysvaliokunta

Puheenjohtaja: Hannu Uitto

Jäsenet: Arto Huhtala, Ari Hyvölä, Ilkka Orjala, Ville-Matti Vuollet, Johanna Kankaanpää

Nuorten edustaja: Matti Keltto

Sihteeri: Ari Perälä

8. Kasvintuotantovaliokunta

Puheenjohtaja: Timo Kankaanpää

Jäsenet: Esa Similä, Kari Vaismaa, Jussi Kangas, Jarno Hakala, Heikki Kuusisto, Veli Yli-Hannula, Heikki Tuomela

Asiantuntijat: Henri Honkala ja Ilpo Ulvinen

Nuorten edustaja: Jaakko Renko

Sihteeri: Ari Perälä

9. Työvaliokunta

Puheenjohtaja: Timo Kankaanpää

Varapuheenjohtaja: Sami Yli-Rahnasto

Jäsenet: Sami Eerola, Päivi Kasari

Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

10. Metsävaliokunta

Puheenjohtaja: Kyösti Heikkilä

Varapuheenjohtaja: Herman Hakala

Jäsenet: Timo Kankaanpää, Sami Eerola, Päivi Kasari, Jarno Hakala, Tapa Reinikainen, Jarmo Lahdenmaa

Asiantuntija: Yrjö Ojaniemi

Nuorten edustaja: Hannu Laturi

Sihteeri: Mikko Syri

11. Riistavaliokunta

Puheenjohtaja: Timo Kankaanpää

Jäsenet: Jaakko Hautanen Riistakeskus Rannikko-Pohjanmaa, Johanna Nyman ÖSP, Anders Lillandt ÖSP, Pasi Lahti Mhy Lakeus, Stefan Pellas Riistakeskus Rannikko-Pohjanmaa, Ari Perälä MTK-Etelä-Pohjanmaa, Arsi Kanala MTK-Keski-Pohjanmaa

Nuorten edustaja: Mikko Tukeva

Sihteeri: Mikko Syri

12. Pohjanmaan ympäristö- ja maankäyttövaliokunta

Puheenjohtaja: Vesa Paavola

Jäsenet: Timo Kankaanpää, Kirsi Vuoriluoma, Arto Ahola, Bjarne Mara

Asiantuntijat: Jan-Ove Nyman, Yrjö Ojaniemi, Susanne West, Jan Slotte, Markus Nissinen

Sihteeri: Mikko Syri

13. Edustajat

MTK:n valtuuskunta

Jaakko Isomäki, Korttesjärvi

Suvi Rantala, Lapua

Hannu Uitto, Laihia

Kati Kohtakangas, Isojoki

Arto Huhtala, Jalasjärvi

Tero Ojala, Ilmajoki

Timo Kankaanpää, Ilmajoki, puheenjohtaja

varalla

Harri Sippola, Kauhava

Mervi Piispanen, Kauhajoki

Jaakko Ranto, Ilmajoki

Juha Kamppila, Vimpeli

Antti Yli-Hännilä, Kuortane

Marko Kriikkula, Kurikka

Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki, varapuheenjohtaja

MTK:n taloustyöryhmä

Jäsen Yrjö Ojaniemi, Lapua

MTK:n valiokunnat**Peltokasvit**

Puheenjohtaja Esa Similä, Laihia

Erikoiskasvit

Jäsen Heikki Kuusisto, Ilmajoki

Verkoston varapuheenjohtaja

Tärkkelysperuna Ilpo Ulvinen, Lapua

LihaItikka Osk(Atria ryhmä) Ahti Ritola, Jalasjärvi
Munakunta Osk. Pasi Pärnänen, Peräseinäjoki**Verkoston puheenjohtaja****Nauta** Jaakko Isomäki, Korttesjärvi**Verkoston puheenjohtaja****Siipikarja** Harri Sippola, Kauhava**Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyys**

Jäsen Hannu Uitto, Laihia

Osaaminen ja Hyvinvointi

Varajäsen Marja-Leena Laakso, Vimpeli

Ympäristö- ja maankäyttö

Varajäsen Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Maaseutunuoret

MHY:n edustaja Mikko Tukeva, Jalasjärvi

Jäsenpalveluliikunta

Puheenjohtaja Johanna Kankaanpää, Ähtäri

Muut**Maanomistajien arviointikeskus Oy**yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki**Lakeudentorni Oy**yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Ari Perälä, Lapua**Apetit / Lännen Tehtaat Oyj**yhtiökokousedustaja Ari Perälä, Lapua
varalla Jussi Hantula, Seinäjoki**Ilkka-Yhtymä Oyj**yhtiökokousedustaja Ari Perälä, Lapua
varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua**Atria Oyj**

yhtiökokousedustaja Timo Kankaanpää, Ilmajoki

varalla

Sami Eerola, Nurmo

Raisio Oyjyhtiökokousedustaja Timo Kankaanpää, Ilmajoki
varalla Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki**Loihde Oyj**yhtiökokousedustaja Ari Perälä, Lapua
varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua**E-P:n Elinkeinotalo Kiint. Oy**yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Ari Perälä, Lapua**Hirvenkaatolupien neuvottelukunta**Timo Kankaanpää, Ilmajoki
Ari Perälä, Lapua**Muut mahdolliset**varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua
Ari Perälä, Lapua**Alueellinen Riistaneuvosto**

Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Sokerijuurikasneuvottelukuntavaralla Kari Alasaari, Lapua
Jaakko Kortesmäki, Seinäjoki**14. Tilintarkastajat**- HT Jani Mäkelä, Tilintarkastus Mäkelä Oy
varalla
- HT Jari Haukkala**15. Toimihenkilöt**

Yrjö Ojaniemi	toiminnanjohtaja	1.1.2001-
Ari Perälä	kenttäpäällikkö	1.1.2014-
Hanna Helander	järjestöagrologi	1.2.2011- <i>Vanhempainvapaalla 11.3.2020-25.1.2022, 26.1.2022-</i>
Sanna Ojala	järjestöagrologi	11.3.2019- 31.7.2023
Sanna Hietämäki <i>(Helanderin sijainen)</i>	järjestöasiantuntija	1.10.2023-
Katariina Sironen	järjestöagrologi	1.11.2017- <i>Vanhempainvapaalla 1.6.2022-</i>
Riina Kaistila <i>(Sirosen sijainen)</i>	järjestöagrologi	1.5.2022-
Seija Vierula	toimistosihtööri	19.2.1990-

2.4 MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n ja tuottajajhdistysten jäsenmäärät vuoden 2023 lopussa

Yhdistyksen/liiton nimi	tilojen lkm	Vastuuhenkilö lkm.	Perheenjäsenien lkm.	Henkilöjäsenien lkm.	Yhteisöjäsenien lkm.	Kunniajäsenien lkm.	Opiskelijajäsenien lkm.	Osakkaiden lkm.	jäsenmäärä yhteensä	peltoa ha	metsää ha
MTK-Alahärmä	183	190	405	9	0	0	0	0	604	8436	6425
MTK-Alajärvi	233	234	262	11	2	1	0	2	512	5730	10977
MTK-Alavus	250	258	347	12	0	0	0	2	619	7458	12400
MTK-Evijärvi	101	104	264	4	0	2	0	0	374	3977	4820
MTK-Ilmajoki	354	347	576	16	1	5	4	3	952	13569	9875
MTK-Isojoki	133	122	217	5	0	0	0	2	346	4718	8340
MTK-Isokyrö	220	226	335	11	0	5	0	0	577	8611	7804
MTK-Jalasjärvi	329	338	555	30	1	0	4	10	938	16794	12808
MTK-Jurva	116	117	151	0	0	0	0	0	268	4774	7219
MTK-Karijoki	87	93	129	4	1	0	0	0	227	3407	3137
MTK-Kauhajoki	295	295	496	9	0	4	0	4	808	12764	11266
MTK-Kauhava	113	118	127	6	0	1	1	0	253	6271	2696
MTK-Kortesjärvi	138	144	353	4	0	0	0	2	503	5693	6166
MTK-Kristina	41	42	33	14	0	1	0	0	90	1751	2211
MTK-Kuortane	175	172	231	12	0	0	0	0	415	4825	8538
MTK-Kurikka	176	179	205	10	0	0	0	1	395	7592	5513
MTK-Laihia	285	284	451	8	0	0	1	0	744	8342	13989
MTK-Lappajärvi	117	116	190	1	0	0	0	0	307	3605	5219
MTK-Lapua	362	370	580	17	0	0	0	0	967	13690	10418
MTK-Lehtimäki	64	65	99	3	0	0	0	1	168	2601	3858
MTK-Nurmo	121	119	190	15	0	0	0	1	325	4544	4933
MTK-Peräseinäjoki	138	135	161	5	0	0	0	0	301	5493	6002
MTK-Seinäjoki	43	45	77	14	0	0	3	1	140	2462	1081
MTK-Soini	81	82	140	3	0	0	0	2	227	2078	4927
MTK-Teuva	186	185	274	10	0	0	0	1	470	7774	9885
MTK-Tiistenjoki	131	143	225	1	0	0	1	2	372	5056	3565
MTK-Töysä	115	115	110	5	0	0	0	4	234	3506	6345
MTK-Vimpeli	58	59	55	4	0	0	0	0	118	2783	2521
MTK-Vähäkylä	89	93	83	6	0	0	0	2	184	3997	2280
MTK-Ylihärmä	99	101	144	4	0	0	0	1	250	3759	2033
MTK-Ylistaro	218	207	385	27	0	0	0	4	623	8956	6682
MTK-Ähtäri	129	127	197	4	0	0	2	1	331	3977	11271
Yhteensä	5180								13642	198994	215201

3. LIITON TOIMINTA 2023

3.1 YLEISTÄ

Vuosi 2023 oli liiton 106. toimintavuosi. Kertomusvuonna MTK-järjestön omissa kokouksissa palattiin korona-ajan jälkeen pääosin perinteisiin fyysisiin kokouksiin. Järjestön työssä pyrittiin kuitenkin hyödyntämään verkkokokouksia ja osallistujalle annettiin useimmiten mahdollisuus valita paikalla olo tai etäosallistuminen (ns. hybridikokous).

Edunvalvonnan painopisteet painottuivat viime vuosien tapaan maatalouden kustannusnousuun ja elintarvikemarkkinoiden epätasapainoon. Erityisen paljon liiton työssä näkyi ilmastopoliittika ja ympäristönsuojelu seurannaisvaikutuksineen. EU:n komission lukuisat esitykset ja tiedonannot sekä kansallisen lainsäädännön valmistelu heijastuivat monella tapaa liiton edunvalvontatyöhön. Nämä teemat olivat myös mukana järjestön eduskuntavaali- ja hallitusohjelmavaihtamisessa.

Liitto oli vahvasti mukana vaikuttamassa elintarviketjua ja maaseutua koskevassa maakunnallisessa valmistelutyössä. Näistä mainittakoon mm. riista- ja petoasiat, maakuntakaavoitus, vesienhoito-ohjelmat, lukuisat tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeet sekä lähiruuan ja julkisten hankintojen kehittämistyö.

Liitto oli myös mukana biokaasun edistämisessä (mm. Biokaasu-hanke), osallistui maakunnan Turveklusterin perustamiseen ja työhön, oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) toteuttamiseen sekä huoltovarmuus- ja varautumistyöhön mm. Elintarviketoolin, Länsi-Suomen maanpuolustuksen neuvottelukunnan ja Avin Nälkä-23-harjoituksen (maatalous poikkeusoloissa) kautta.

Seuraavissa kohdissa kuvataan kertomusvuoden aikana esillä olleita merkittäviä edunvalvontakysymyksiä ja selvitetään niiden taustoja. Monet kertomusvuoden kansainväliset tapahtumat ja erityisesti EU:n ratkaisut heijastuivat tai tulevat lähivuosina heijastumaan eteläpohjalaisten maatiloiden toimintaympäristöön. Tuottajaliiton omia kokouksia, lausuntoja ja muita toimia edunvalvontatyössä ja järjestötyössä selvitetään yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdissa 3.2–3.4.

Liitto esittää parhaat kiitokset kaikille järjestön jäsenille ja viljelijöiden hyväksi työtä tehneille luottamushenkilöille.

Eduskuntavaalit 2023

MTK-liitot osallistuivat aktiivisesti järjestön eduskuntavaali-ohjelman valmisteluun. Järjestö julkaisi vaali-ohjelman nimellä ”10 teesiä elävälle Suomelle”. MTK-

Etelä-Pohjanmaa piti MTK:n vaalitavoitteita esillä eri yhteyksissä kevään mittaan. Liitto pyrki omalta osaltaan aktivoimaan jäsenkuntaa ja maaseudun väkeä äänestämään ja edistämään järjestön tavoitteita. Liiton esille nostamissa vaaliteemoissa oli vahvasti esillä mm. ruokamarkkinoiden tasapainon parantaminen, omaisuuden suoja ja oikeudenmukainen ympäristöpolitiikka.

MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti 22.2.2023 vaalipaneelin yhdessä EP:n Yrittäjien ja EP:n Kauppakamarin kanssa Seinäjoella Framilla. Paneelissa oli mukana ehdokkaita kaikista keskeisistä puolueista ja heidän näkemyksiään tentattiin monipuolisella kysymyspatteristolla.

MTK:n 10 vaaliteesiä elävälle Suomelle

1. Vahvista yhteiskunnan iskukestävyyttä – koko maan resurssit käyttöön
2. **Reiluuta ruokamarkkinat – pelastetaan ruokaturva**
3. Kannusta metsänhoitoon - luot hyvinvointia
4. **Pelasta oikeusvaltio - palauta omaisuuden suoja**
5. Tee energiakumous – uutta yrittäjyyttä uusiutuville
6. **Älä paniko ympäristöpäätöksissä – Suomi on edelläkävijä kestävässä kehityksessä**
7. Lisää valtaa alueille – turvataan tasapuoliset julkiset palvelut
8. **Terästä EU-vaikuttamista – kansallista päätäntävaltaa vahvistettava**
9. Väliä viljelijästä – turvaa kotimainen ruuan tuotanto
10. Luo nuorille mahdollisuus yrittäjyyteen - omistajavaihtoksia ja osaamista tarvitaan lisää

Eduskuntavaalit - MTK-EP:n vaaliterveiset

- Reiluuta ruokamarkkinat – pelastetaan ruokaturva
 - Ruokamarkkinoiden toiminta on reiluutettava. Turvataan huoltovarmuus ja palautetaan alkutuotannon kannattavuus.
 - Reiluutus vaatii alkutuottajan aseman vahvistamista ja kilpailun ja elintarvikemarkkinoinnin muutoksia.
 - Julkisen sektorin ruokahankinnoissa on veloitettava noudattamaan kotimaan tuotannolle aselehtoja laatuvaatimuksia.
 - Kuluttajille on taattava oikeus tietoon ruuan alkuperästä ja tuotantotavoista.
 - Ruokaviennin arvo on kaksinkertaistettava hallituskaudella.
- Pelasta oikeusvaltio - palauta omaisuuden suoja
 - Lainsäädäntö on uusittava. Lainsäätämisen ei saa olla automaattisesti voimantekoa toisen mailla.
 - Erityisesti sähkönsiirtojen ja kuntien raakansaun lunastukset ovat kasvava ongelma.
 - Kaavoitus ei saa olla keino, jolla yleisiä ympäristöpolitiikan tavoitteita vyyrytetään maanomistajan maksettavaksi.
- Harjoita vaikuttavaa ja oikeudenmukaista ympäristöpolitiikkaa – luonto on yhteinen asiamme
 - Vähennetään fossiilisia päästöjä – ja huolehditaan elinkeinojen kilpailukykyä ja oikeudenmukaisesta siirtymästä.
 - Hillimarkkinat toteutettava markkinalähtöisesti, vapaaehtoisesti ja taloudellisesti kannattavasti.
 - Kannusta metsien ja peltojen ilmastoystävälliseen hoitoon – tuotannosta ja kannattavuudesta huolehtien.
 - Luonnonsuojelun resursseja ohjataan vapaaehtoiseen suojelemaan ja tuloksiltaan vaikuttavimpiin kohteisiin.

MTK:n 10 teesiä elävälle Suomelle: <https://www.mtk.fi/eduskuntavaalit>
MTK-Etelä-Pohjanmaan nostot MTK:n eduskuntavaalivaaliteemoista.

MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti 22.2.2023 vaalipaneelin yhdessä EP:n Yrittäjien ja EP:n Kauppakamarin kanssa.

Ennakköäänestys alkoi maaliskuun loppupuolella ja varsinainen vaalipäivä oli 2.4.2023. Vaalien valtakunnallinen äänestysprosentti oli 72 %. Vaasan vaalipiirissä aktiivisuus oli hieman korkeampi, 73,5 %. Vaalien perusteella neljän suurimman puolueen saamat paikat eduskunnan 200 kansanedustajapaikasta olivat seuraavat: Kokoomus 48, Perussuomalaiset 46, Sosialidemokraatit 43 ja Keskusta 23 paikkaa.

Hallitusohjelma

Hallitusohjelmaneuvoittelut olivat haastavat ja hallituksen muodostaminen kesti pitkään. Hallituksen muodostivat Kokoomus, Perussuomalaiset, Kristillisdemokraatit ja RKP. Pääministeri Petteri Orpon hallitus julkaisi hallitusohjelman 16.6.2023 otsikolla "Vahva ja välittävä Suomi".

MTK oli valmistautunut hyvin hallitusohjelman laadintaan ja vei neuvottelupöytänsä maaseudulle ja maaseudun elinkeinoille tärkeitä kysymyksiä. Järjestö oli myös hallitusohjelmaneuvoittelussa kuultavana useista eri teemoista.

MTK:n näkökulmasta hallitusohjelma muodostaa hyvän kokonaisuuden maaseudun tarpeita ajatellen.

MTK otsikoikin asiaa koskevan tiedotteensa "Hallitusohjelma selkeyttää maa- ja metsätalouden asemaa sekä tunnistaa elinkeinojen merkityksen"

MTK jatkoi kannanotossaan: "Maatalouden osalta hallitus lähtee toteuttamaan alan muutostarpeita pohtineen parlamentaarisen työryhmän suosituksia. Hallitusohjelmassa pääpaino on maatalouden kannattavuuden parantamisessa ja kassakriisin ratkaisemisessa, joissa hallitus sitoutuu sekä nopeisiin että pitkän aikavälin toimenpiteisiin. Hallitus pitää maatalouden tärkeimpänä tehtävänä ruuantuotantoa ja lupaa pidättäytyä maatalouden kustannuksia lisäävistä kansallisista päätöksistä. Ohjelmassaan hallitus haluaa edistää ruoka-alan kasvua, lisätä ruokavienttiä sekä parantaa alkutuottajien asemaa markkinoilla myös lainsäädännöllisin keinoin. MTK antaa näille ohjelman linjauksille vahvan tukensa."

MTK oli tyytyväinen myös siihen, että hallitusohjelmassa ei lähdetty rajoittamaan metsien hakkuita. Ohjelmassaan hallitus ymmärtää metsien ilmastohyödyt ja esimerkiksi EU:n aiempien, hiilinieluja koskeneiden linjausten ongelmat. Tärkeänä MTK piti myös metsäpäästösten pitämistä kansallisissa käsissä sekä hallituksen sitoutumista yhtenäiseen linjaan maa- ja metsätaloutta koskevassa EU-vaikuttamisessa ja -päätöksenteossa.

MTK:n kannanotossa todettiin myös: "Yleisesti hallitusohjelma suosii elinkeinojen kasvavaa vapautta ja

pyrkii karsimaan tarpeetonta sääntelyä. MTK pitää tätä tärkeänä ja uutta talouskasvua tuottavana linjauksena. Maanomistajien kannalta toivottu on ohjelman myös lupaus lunastuslain uudistamisesta.”

Eduskuntavaalien tulos ja hallituspohjan vaihtuminen käynnisti maamme poliittisessa historiassa poikkeuksellisen mediakeskustelun. Lehdistö ja muu media, median esille nostamat kommentaattorit ja oppositioon jääneiden puolueiden edustajat kärjistikivät keskustelua mm. natsisyytöksillä ja esimerkiksi tulkinnoilla ministerien solmioiden pesukarhukuvioista. Vaikka kohut hidastivat selvästi hallituksen työskentelyn käynnistymistä, syksyn mittaan hallitus aloitti monien hallitusohjelmassa esitettyjen toimien toimeenpanon valmistelun, mm. toimet julkisen talouden tervehdyttämiseksi.

Aluehallintouudistuksen valmistelu

Hallitus käynnisti syksyllä valtion aluehallintouudistuksen valmistelun. MTK pyrki syksyn mittaan vaikuttamaan, että tulevassa uudistuksessa turvattaisiin läheisyysperiaate. MTK on vaatinut, että julkisten viranomaispalveluiden uudelleenjärjestelyssä on huolehdittava siitä, että myös haja-asutusalueilla edellytykset elämiseen, työn tekemiseen ja yrittämiseen vahvistuvat. Hajautettu yhteiskunta- ja hallintorakenne ovat Suomen vahvuus sekä talouden että turvallisuuden kannalta.

Alueidenkäyttölain valmistelu

Marinin hallituksen aikana valmistelussa olleessa Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa oli useita maanomistajien oikeusturvaa loukkaavia esityksiä, joiden poistamiseen MTK pystyi onnistuneesti vaikuttamaan. Lopputuloksena entinen lakikokonaisuus jaettiin kertomusvuoden lopulla annettuun Raken-

tamislakiin (751/2023) ja jatkovalmisteluun laitetuista Alueidenkäyttölaista, Yhdyskuntakehittämislaista ja Yhdyskuntarakentamislaista. MTK jatkoi kertomusvuoden aikana näihin lakihankkeisiin vaikuttamista turvatakseen maanomistajien ja maaseudun elinkeinojen oikeuksia. Hylätyssä lakipaketissa esillä olleet ehdotukset mm. maakuntakaavamerkinnoistä näkyivät myös liiton edunvalvontatyössä mm. EP:n maakuntakaavan valmistelussa (tarkemmin kohdassa 3.2).

Lunastuslain valmistelu

Osana maankäyttöön ja omaisuuden suojaan liittyvää edunvalvontaa koko järjestö vaikutti kertomusvuonna lunastuslain valmisteluun. Erityinen kipukohta nykyisessä vuosikymmeniä vanhassa lunastuslaissa on, että esim. ylikansalliset yhtiöt voivat pakkolunastaa omaan yksityiseen ja erittäin tuottavaan liiketoimintaansa sähkön siirtolinjojen alle jääviä johtokäytäviä 200–300 e/ha metsänpohjan kertakorvauksella.

Lintuinfluenssa ja ASF

Kertomusvuoden kesällä Suomessa todettiin useita korkeapatogeenisen lintuinfluenssan A(H5N1) -viruksen aiheuttamia lintujen joukkokuolemia. Lintuinfluenssatartunnoista on jo aikaisempina vuosina ollut ongelmia eri mantereilla, myös Euroopassa. Uudet virusmuunnokset tulevat Eurooppaan yleensä muuttolintujen mukana Aasiasta ja leviävät täällä edelleen ihmisen toiminnan seurauksena.

Suomessa on aikaisemminkin tehty lintuinfluenssahavaintoja luonnonlinnuissa. Kertomusvuoden kesällä todettiin lintukuolemien suuria esiintymiä erityisesti länsirannikolla. Tilanne pahentui merkittävästi, kun todettiin, että luonnonvaraiset linnut olivat levittäneet virusta turkistarhoille.

Maa- ja metsätalousministeriö nimesi turkiseläimissä todetun korkeapatogeenisen lintuinfluenssan muuksi torjuttavaksi eläintaudiksi, jotta eläinterveysviranomaiset saivat oikeuden ryhtyä toimenpiteisiin tartunnan hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi. Tautitilanne aiheutti dramaattisia seurauksia turkistaloudelle, mutta tautiuhka kosketti vakavasti myös siipikarjanlihan ja kananmunien tuotantoa. Liiton toiminnasta aiheeseen liittyen enemmän kohdassa 3.2.

Ruokavirasto perusti heinäkuussa eläintautilain nojalla tartuntavyöhykkeen, jota myöhemmin myös laajennettiin. Tartuntavyöhyke kattoi Varsinais-Suomen, Satakunnan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat, sekä Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen maakunnat. Tartuntavyöhykkeen määräyksiä kevennettiin jo lokakuun puolivälissä, kun siipikarjatiloiille sallittiin henkilöliikenne, joka aiemmin oli rajattu vain välttämättömiin käynteihin.

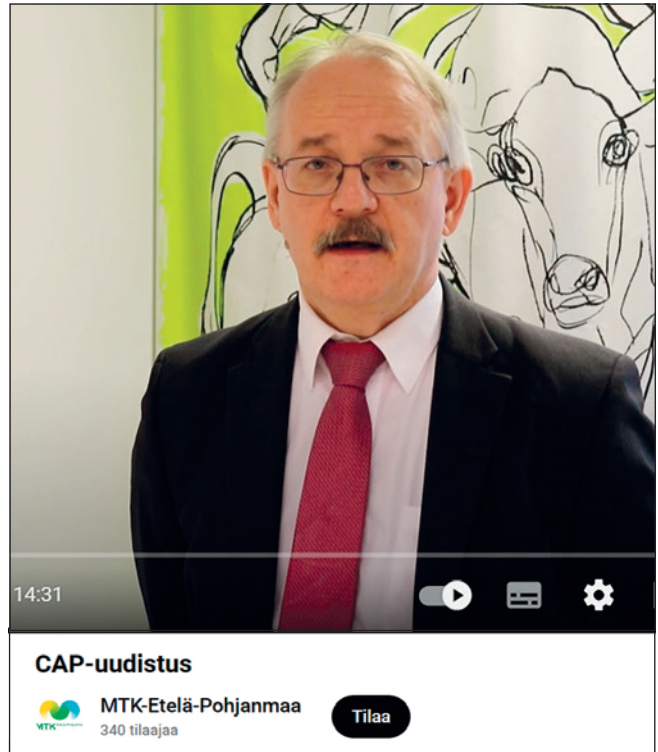
Kertomusvuoden kesällä käynnistyneen lintuinfluenssaepidemian jälkeen luonnonvaraisissa linnuissa varmistettiin kaikkiaan 33 tartuntatapausta ja tautia löytyi 31 turkistarhalta. Taudin torjuntatoimenpiteet jatkuivat syksyllä turkistiloilla, mutta syyskuun jälkeen uusia tartuntoja ei turkistarhoilla enää todettu.

Afrikkalainen sikarutto (ASF) aiheutti myös huolta. Liitto varoitti merkittävästä tautiuhkasta, mikä Ruotsissa oli johtanut katastrofaaliin seurauksiin ja otti voimakkaasti kantaa villisikojen hävittämiseksi maastamme. Tarkemmin liiton toimista kohdassa 3.2.

CAP27 toimeenpano alkoi

Liiton vuosikertomuksissa on viime vuosina selvitetty CAP27-uudistuksen etenemistä. Uusi ohjelmakausi astui voimaan 1.1.2023. Lait ja asetukset valmistuivat vuodenvaihteen 2022–23 molemmin puolin. CAP27 toimeenpanossa tarvittavien tietojärjestelmien rakentaminen jatkui kuitenkin käytännössä vielä koko kertomusvuoden ja osaltaan vaikutti tukien haku- ja maksuaikatauluihin.

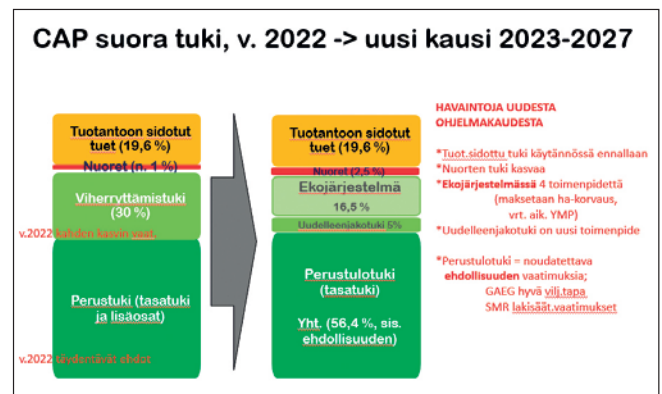
Tuottajaliiton toiminnassa uusi ohjelmakausi näkyi monella tapaa. Liiton alueen tuottajayhdistysten kevätkokouskierroksella liiton toimihenkilöt selvittivät uuden ohjelmakauden sisältöä ja toimenpiteitä. ELY-keskukset järjestivät kuntien maaseututoimen kanssa tammi-helmikuussa viljelijöille tarkoitettuja yksityiskohtaisempia tukikoulutuksia. Liiton toiminnanjohtaja selvitti uuden tukikauden koukeroita myös videoilla liiton YouTube-kanavalla. Lisäksi keskusliitto tuotti runsaasti aineistoa viljelijöiden tueksi. Kertomusvuoden kuluessa liittoon tuli runsaasti yhteydenottoja uusiin tukiehtoihin ja -käytäntöihin liittyen.

Liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi kertoo CAP27 -uudistuksesta liiton Youtube-kanavalla.

Tukien kokonaisuuden ja tilatason valintamahdollisuuksien hahmottuessa vuoden 2023 kevään aikana esille nousivat ohjelmakauden tukimuutoksien vaikutukset tilatasolla. Mm. LFA-kotieläinkorotuksen loppuminen, suojavyöhykenurmien sääntöjen muuttuminen, eläinten hyvinvointikorvauksen keinovalikoima ja muutamat muut muutokset saattoivat tuoda tilatasolle suuriakin tukimenetyksiä edelliseen ohjelmakautteen verrattuna. Toisaalta tukien kokonaissummat eivät pudonneet ohjelmakauden vaihtuessa.

Eriyisen paljon keskustelua herätti tukien maksuaikataulu. Ruokaviraston alkuperäisen aikataulun mukaan tukimaksatuksia olisi siirtynyt vuodenvaihteen yli 400 miljoonan euron edestä. Keskusliitto ja tuottajaliitot pyrkivät vaikuttamaan, että kaikki mahdolliset keinot saataisiin käyttöön tukiaikataulujen korjaamiseksi.

Työn tuloksen maksatusaikatauluja saatiin aikaistettua siten, että ennakkojen määrää nostettiin ja mm. ympäristökorvauksen ja luomukorvauksen ensimmäiset erät maksettiin syksyllä.

Valitettavan suuri muutos oli luonnonhaittakorvauksen ensimmäisen erän siirtyminen lokakuulta joulukuuhun. Tämä muutos toi vaikeuksia niille tiloille, joilla lainojen lyhennyspäivä oli lokakuun lopussa. Liitto lähetti syyskuussa jäsenkirjeen, jossa muistutettiin maksuaikataulujen muutoksista ja toimenpiteistä likviditeetin turvaamiseksi. Maksatusten aikataulujen muuttuminen oli osin seurausta uudesta EU-lainsäädännöstä ja osin Ruokaviraston järjestelmien rajoitteista ja resursseista. Tuottajajärjestö teki kuitenkin kaikkensa, että maksatusmuutokset olisivat mahdollisimman pieniä ohjelmakauden vaihtuessa.

Peltojen monitorointi automaattisella satelliittiseurannalla oli uusi elementti, mikä näkyi viljelijöiden arjessa vähentyvinä tilatarkastuksina. Toisaalta viljelijöiltä pyydettiin varsin runsaasti valokuvia peltolohkoistaan hallinnolle.

CAP27-ohjelmakaudella tukijärjestelmän rakenne pysyi pääosin ennallaan. Tuet maksetaan edelleenkin valtaosin tuotanto- ja tulotukina. Yksinkertaistamistavoitteista huolimatta maataloustukijärjestelmä muuttui jälleen kerran entistä monimutkaisemmaksi ja viljelijöille oli iso työ oppia kaikkia uusia vaatimuksia. Monimutkaisuutta lisäsi myös se, että erilaisia valintamahdollisuuksia oli enemmän kuin edellisellä ohjelmakaudella. Lisäksi edellisen ohjelmakauden täydentävät ehdot muuttuivat ehdollisuudeksi, joka sisälsi myös kokonaan uusia perusvaatimuksia kaikkien maataloustukien saamisen ehtona.

Kokousyleisö kuuntelee keskittyneesti CAP27 kiemuroita yhdistysten kevätkokouskierroksella MTK-Teuvan ja MTK-Karijoen kokouksessa.

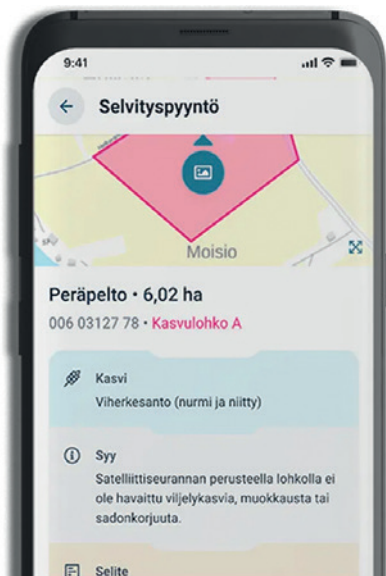
Vuodelle 2023 täysin uusia ns. hyvän maatalouskäytännön "GAEC-vaatimuksia" Suomessa ovat turve maiden suojelu (GAEC 2), talviaikainen vähimmäismaanpeite (GAEC 6) ja viljelykierto (GAEC 7).

Ekojärjestelmät ovat uusi, viljelijöille vapaaehtoinen tukijärjestelmä. Viljelijä voi valita ekojärjestelmiä vuosittain 0–4 kappaletta. Ekojärjestelmän valinnaiset toimenpiteet ovat talviaikainen kasvipeite, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet ja monimuotoisuuskasvit.

Suomen CAP27-ohjelmassa esitettiin useille tuille määräraha-arvio ja yksikkötukien vaihteluväli. Lopulliset yksikkötukitasot riippuvat osin siitä, kuinka paljon eri tukimuotoja haetaan. Alustavan tiedon mukaan luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmia ja monimuotoisuuskasveja valittiin tukihaussa varsin aktiivisesti, mutta viherlannoitusnurmia taas ennakoitua vähemmän.

Kuva
Vipu-mobiili,
Ruokavirasto

Talviaikaista kasvipeitteisyyttä valittiin melkein kaikilla tiloilla, mutta pinta-alat selviävät vasta keväällä 2024.

Tuotantoon sidottujen tukien osalta järjestelmä jatkui monelta osin entisellään, mutta nautapalkkioissa tapahtui suurempia muutoksia. Uudella, vuoden 2023 alusta alkaneella kaudella tuen saa sonni, joka on ollut tilalla kaksi kuukautta sen jälkeen, kun on täyttänyt 11 kuukautta. Tukiuudistuksessa päätettiin myös yhdistää emo-jalypsylehmientuki AB-tukialueella, muttamäärärahat eivät riittäneet luvattuihin kompensatioihin LFA-

kotieläinrotuksen poistumisesta. Pohjoinen tuki jatkui 2023 entisellään ja määrärahalisäyksellä pystyttiin korvaamaan luvatusi menetykset muissa tukijärjestelmissä.

Vuoden 2023 aikana Suomen CAP-ohjelmaan tehtiin myös ensimmäinen ohjelmamuutos. Komission hyväksyntä ohjelmamuutokselle saatiin kertomusvuoden marraskuussa. Keskeisimmät muutokset ovat poikkeus ehdollisuuden viljelykiertovaatimukseen puhdaskauran viljelyssä ja eläinten hyvinvointikorvauksiin esitetty uusi toimenpide kastraatiokivun lievittämisestä. Muutokset astuvat voimaan vuoden 2024 alusta.

Gluteenittoman puhdaskauran sopimustuotannolle annetaan vapautus ehdollisuuden vuosittaisesta viljelykiertovaatimuksesta, mutta ei kuitenkaan monivuotisesta viljelykiertovaatimuksesta. Puhdaskauran alaa ei lasketa vuosittaiseen viljelykiertovaatimukseen, jossa yksivuotisten kasvien alasta tulee vaihtua vähintään 33 %. Puhdaskauraa ei kuitenkaan saa viljellä samalla loholla yhtäjaksoisesti kolmea vuotta pidempään. Muita muutoksia CAP-suunnitelmaan ovat esimerkiksi kasvilajivalikoiman ja hyvän viljelykäytännön laajentaminen. Tuotantosidonnaisiin tukiin kuuluvan erikoiskasvipalkkion kasvilajivalikoimaan lisätään kikherne sekä valkuais- ja öljykasvien seoskasvustot. MTK:n esittämä ns. korjaussarja sisälsi enemmän muutosehdotuksia, mutta ne eivät toteutuneet.

1. Vahva, yksinkertainen ja ymmärrettävä politiikka vahvalla budjetilla tukee älykästä maataloutta kamppailussa ilmastonmuutosta ja luontokatoa vastaan
2. Strategisen omavaraisuuden parantaminen ja tuotannontekijöiden saatavuuden turvaaminen kaikilla tasoilla koko EU:ssa
3. Viljelijöiden markkina- ja neuvotteluaseman parantaminen ruokaketjussa
4. Nuorten yrittäjien alalle tulo ja elinkeinon kilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden parantaminen
5. Poliittikkakoherenssi maa- ja metsätaloudessa ja maaseudun yritystoiminnassa. Eli eri poliittikalohkojen tavoitteita ja keinoja eivät saa olla ristiriidassa keskenään kuten viime aikoina esim. ennallistamisessa, metsäkadossa, kauppasopimuksissa ja ilmastopoliitikassa.

EU:n maatalouspolitiikka vuoden 2027 jälkeen

Kertomusvuoden aikana käynnistyi seuraavaa ohjelmakautta 2028–2034 koskeva valmistelu. MTK:ssa pohdittiin tulevan EU-politiikan muutostarpeita ja painotuksia. MTK-Etelä-Pohjanmaan toimistolla tehtiin myös näistä teemoista omat analyysit. Viimeisten vuosien aikana on kärsitty mm. pandemiasta, energia- ja kustannuskriisistä ja Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan. Nämä kriisit eivät kuitenkaan ole juurikaan vaikuttaneet komission EU-maatalouspolitiikan linjauksiin, vaan ilmastokysymykset ja luonnon monimuotoisuus ovat edelleenkin EU-politiikan painopisteenä. Iso epävarmuustekijä maatalouspolitiikan tulevaisuuden näkökulmasta on Ukrainan mahdollinen EU-jäsenyys.

EU:n jäsenmaiden kritiikki nykyisen EU-komission toimintaan on kasvanut. Jäsenmaissa nähdään selkeästi tarve muuttaa EU:n politiikkaa siten, että se korjaisi maatalouden kannattavuusongelmia, parantaisi ruokamarkkinoiden toimintaa ja palauttaisi ruoantuotannon ja huoltovarmuuden EU-politiikan keskiöön.

MTK vaikutti kertomusvuoden aikana COPA:n kannanmuodostukseen ja Brysselin muuhun valmistelutyöhön. COPA:n pohjapapereissa painotetaan, että viljelijöiden on oltava politiikan keskiössä ja politiikan on tuettava ruokaturvan parantamisen ja maatalouden kestävä siirtymä. Lisäksi tuotantopotentiaalın hyödyntäminen, kannattavuuden parantaminen ja ruokaketjun reiluuttaminen ovat tärkeitä tavoitteita tulevaisuuden maatalouspolitiikassa. Lisäksi COPA:n mukaan tuotannon säilyttäminen kaikilla alueilla on varmistettava.

Kertomusvuoden valmistelun kuluessa MTK:ssa tunnistettiin viisi strategista tavoitetta, joiden avulla yhteisellä maatalouspolitiikalla voidaan varmistaa tulevaisuuden ruokaturvaa ja edistää kestävää siirtymää.

3.2. KOKOUKSET

YLEISET KOKOUKSET

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin 22.4.2023 Kauhajoella Suupohja-Salissa. Kokouksessa oli läsnä 70 edustajaa 20 maataloustuottajayhdistyksestä sekä kaksi edustajaa kahdesta jäsenosuuskunnasta sekä yksi yhteisöjäsenen edustaja. Virallisia kokousedustajia oli yhteensä 73 henkilöä ja lisäksi muuta kokousyleisöä oli paikalla noin 10 henkilöä.

Kokouksen aluksi jaettiin Tasavallan Presidentin itenäisyyspäivänä myöntämät ansiomerkit; Suomen

Leijonan Ansioristi Kari Vaismaalle ja Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein Juha Piikkilälle. MTK:n johtokunnan myöntämät MTK:n ansiomerkit jaettiin MTK-Lapuan ansioituneille luottamushenkilöille Pauli Alakarhulle, Sari Hirvelälle ja Juha Kattelukselle. Lisäksi onniteltiin MTK:n Vuoden Helmi-kilpailussa kunnianmaininnan saanutta MTK-Alavutta aggregaattikampanjasta. MTK-Alavus organisoi kampanjan, jonka tuloksena alueen MTK-yhdistykset hankkivat suuren määrän aggregaatteja toimitettavaksi Venäjän bruttaalin hyökkäyksen kohteeksi joutuneeseen Ukrainaan.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Timo Kankaanpää. Hän käsitteli avauspuheenvuorossaan maa- ja metsätaloudelle tärkeitä hallitusohjelmatavoitteita, kuten ruokamarkkinoiden reiluuttamista ja omaisuuden suojaa. Lisäksi Kankaanpää nosti esille mm. EU:n metsäkatoasetuksen ja alkavan uuden EU-ohjelma-kauden haasteet.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Lehtinen Kauhajoelta ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jarno Hakala Teuvalta ja Jenna Karén Ähtäristä.

Sääntömääräisinä asioina kokouksessa käsiteltiin johtokunnan kertomus edellisen vuoden toiminnasta sekä liiton tilinpäätös. Vuoden 2022 tilinpäätös vahvistettiin ja johtokunnalle ja tilivelvollisille myönnettiin tileistä vastuuvapaus.

Kokouksessa ajankohtaiskatsauksen piti MTK:n elinvoimajohtaja Päivi Nerg. Hän selvitti, että käynnissä olevat hallitusohjelmaneuvottelut ovat erittäin tärkeitä maaseudun menestyksen kannalta. MTK on vienyt hallitusohjelmaneuvotteluihin viestin, että luonnonvara-ala ja suomalainen maaseutu on valjastettava koko Suomen kasvun ja suomalaisten hyvinvoinnin lähteeksi. Suomalainen maaseutu ruokkii suomalaiset. Maaseudun raaka-aineista jalostetuilla vientieuroilla luodaan uutta työtä, toimeentuloa ja hyvinvointia. Ruokaviennin edistämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Nerg muistutti tutkimuksista, joiden mukaan 68 prosenttia suomalaisista haluaa, että verorahoja on syytä suunnata toimiin, joilla turvataan maaseudun asuttuna pysyminen. Ruoantuotannon ja maaseudun elinolosuhteiden turvaamisella on Suomessa laaja kannatus, ja tämä näkyi ennen vaaleja myös puolueiden kannanotoissa. Myös moni suomalainen haaveilee maalle muuttamisesta.

Nerg piti tärkeänä vaikuttamista EU-tason päätöksiin. Suomen on oltava tehokas EU-vaikuttamisessa jo lainsäädäntöhankkeiden valmisteluvaiheessa.

EU-asioiden kansallisten maaseutuvaikutusarvioiden laatua on parannettava. Suomen hallituksella tulee olla selkeä EU-strategia, jossa EU:n metsäpoliittisen roolin pitää pohjautua kansallisen metsäpolitiikan kunnioittamiseen sekä alueellisten olojen ja maanomistajien oikeuksien huomioon ottamiseen.

Ajankohtaiskatsauksen lopuksi Nerg esitteli yksityiskohtaisemmin MTK:n hallitusohjelmataivoitteita.

Päivi Nergin alustuksen jälkeen käydyssä keskustelussa käytettiin runsaasti puheenvuoroja. Esko Pellinen Korttesjärveltä tiedusteli, onko hallitusohjelmaneuvotteluissa uhka kiinteistöverosta maa- ja metsätaloukselle ja miten tämä otetaan huomioon jokamiehen oikeuksissa. Ilpo Ulvinen Tiistenjoelta kysyi, miten ruokatuonti näkyy kulutuksessa. Kansanedustaja Juha Mäenpää tiedusteli, miten hyvin MTK on säilyttänyt järjestäytymisasteen. Sauli Koski Teuvalta tiedusteli, sanktioidaanko Norjaa fossiilisen energian tuotannosta ja totesi, että Suomessa ilmastoasioissa on etukäteen päätetty, että viljelijä on syyllinen. Juha Piikkilä Isojoelta totesi, että vaikka maaseutu koetaan kiinnostavaksi asuinpaikaksi, palveluita viedään kuitenkin koko ajan kauemmaksi.

Päivi Nerg vastasi esitettyihin kysymyksiin ja totesi, että hallitusohjelmaneuvotteluissa on esillä verotusta koskevia laskelmia. Kuluttajien valintoihin hinnoilla on suuri vaikutus, mikä näkyy kaupan toiminnassa tuontielintarvikkeiden suhteen. Ilmastokeskustelussa ja "syllisten etsimisessä" julkisuuteen ei olla saatu riittävästi MTK:n faktoja esille, vaikka elinkeinoissa tehdään merkittäviä ilmastotekoja. Nerg totesi, että maaseudun palveluiden turvaaminen koko massa on tärkeää. On tehty tutkimuksia myös Suomen turvallisuuden näkökulmasta ja aluepolitiikan ratkaisuja tulisi miettiä uudestaan.

Kokouksen yleiskeskustelussa käytettiin myös useita puheenvuoroja. Sami Yli-Rahnasto Kauhajoelta piti hyvänä kokeilua, että liiton kokouksia pidetään eri puolilla maakuntaa. Yli-Rahnasto selvitti, että liiton johtokunta on nostanut tämän vuoden painopisteiksi maaseutunuorten toiminnan ja kuluttajatyön. Maaseutunuorten valiokunnalle annettiin mahdollisuus nimetä edustajat liiton valiokuntiin. Sitä kautta nuoret pääsevät vaikuttamaan liiton asioihin. Yli-Rahnasto kommentoi CAP27-ratkaisua ja totesi, että ohjelma-kauden muutos aiheuttaa joillakin tiloilla merkittäviä leikkauksia EU-tukiin. Hän katsoi, että MTK on pitänyt näistä muutoksista liian matalaa profiilia.

Torstai 4.5.2023 • Kauhajoki-lehti

Maatalousväki kaipasi MTK:lta ärhäkkyyttä

Päivi Lahti-Kuusisto, teksti ja kuvat

MTK - Ete - lä-Pohjanmaan piirikokous pidettiin Kauhajoella puolitista viikkoa sitten. Paikalla oli runsaat 80 henkilöä. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja **Timo Kankaanpää** harjoitteli avauspuheessaan sitä, että hallitustunnusteluissa oli vain yksi kysymys, joka koski ruuantuotannon ja metsätalouden kannattavuutta.

– Ruokamarkkinoiden toiminta on reiluutettava, koska nyt kaksi isoa määrää hinnat. On turvattava huoltovarmuus. Onneksi kokoomus ja perussuomalaiset viime kaudella tekivät yhteisen vällyksymyksen maatalouden huonosta kannattavuudesta, joten oletan, että nämä puolueet mahdollisessa uudessa hallituksessa laittavat sen asian kuntoon.

Toiminnanjohtaja **Yrjö Ojanemi** totesi K- ja S-ryhmien noin 800 miljoonan euron liikevoittojen olevan häyryttäviä.

MTK vaatii alkutuotantajan aseman vahvistamista ja kilpailulain ja elintarvikemarkkinalain muutoksia.

Kokouksen yleiskeskustelun puheenvuoroissa vaadittiin MTK:ta olemaan ärhäkkäämpi neuvotteluissa ja tuomaan viestintässä voimakkaammin esille järjestön vaatimuksia.

Tukiehdot, maan lunastus, biokaasu. Kankaanpää kehotti tuottajia tuustumaan uusiin tukiehtoihin huolella ja käyttämään ammat-

tiapua tukihakemusten laadinnassa.

– Tiedettiin kyllä, että tukiehdotuksilla tälle kaudelle tulee, mutta silti monille yllätyksenä, että luonnon monimuotoisuuden ja maaseutun toimintatilojen tukien saa paremmin rahaa kuin ruokaa tuottamalla.

Sami Yli-Rahnasto sanoi, että hänen tilaltaan lähtee CAP-tuen uudistuksen myötä noin 10000 euroa. Hän kertoi kuulleensa jopa 40–50000 euron pienennyksiä tuissa.

– Sikatiloja tulee lopettamaan huonon kannattavuuden ja tukieleikkauksen takia, hän totesi.

Timo Kankaanpään mu-

kaan on hämmästyttävää, miten Suomen voidaan tuoda tuotteita, jotka on tuotettu Suomen lakien vastaisesti. Kokouksessa puhui MTK:n elinvoimajohtaja **Päivi Nerg**. Hän sanoi, että monesti tuotteiden alkuperä on häyrytetty pakkausmerkinnöissä.

– Meidän on uskallettava katsoa omaa etuamme. Maiden lunastuksesta Kankaanpää puhui myös. MTK ajaa lunastuslainuudistuksen uusimista.

– Ei ole tätä päivää, että toisen maalle saa rakentaa ja hakata metsät pois alta. Lunastushintoihin täytyy tällä hallituskaudella saada reilut korotukset.

Päivi Nergin mukaan hallitusohjelmaneuvottelut ovat erittäin tärkeitä maaseudun menestyksen kannalta. **'Sota ja Nato ovat nostaneet ruuan omavaraisuuden yleiseen keskusteluun. Kaikki puolueet ovat siitä yksimielisiä, mutta on vaara, että asia unohtuu hallitusneuvotteluissa. Siksi meidän on lähestyttävä kansanedustajia.'**

MTK puhuu biokaasun puolesta. Sen mielestä kaasun jakeluverkostoa on kasvatettava. MTK ja Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ovat esittäneet kansallisen biokaasuohjelman laatimista.

Jäsenmaksuista. Kokouksessa hyväksyttiin viime vuoden tilinpäätös, joka oli runsaat 3200 euroa ylijäämäinen. Taseen loppusumma oli noin viisi miljoonaa euroa. Yleisöstä tuli kommentti, että yhdistyksen on tukeuduttava muuhunkin kuin vahvaan taseeseen. Kommentoijan mukaan isot tilat on saatava sitoutumaan jäsenyyteen. Yrjö Ojanemi myönsi, että on isoja eläintiloja, jotka eivät ole MTK:n jäseniä.

– Tavoitteena on, että kaikki maa- ja metsätilat olisivat paikallisyhdistysten jäseniä.

Jäsenmaksu-uudistuksen myötä maksussa on sekä perus- että edunvalvontaosaa.

– Olsi oikeudenmukaista, että metsänomistajat maksaisivat enemmän kuin alle 10 euroa, sanoi Ojanemi.

Hänen ehdotuksensa on 30 euroa.

Kokouksen puheenjohtaja, kauhajokinen **Jari Lehtinen** sanoi, että maanviljelijöiden ja metsänomistajien tulee olla samalla viivalla.

Päivi Nerg korosti, että on tärkeää tietää, kuinka iso joukko tilallisia on MTK:n takana.

– On selvitettävä, miksi ei olla jäseniä tai miksi ei makseta jäsenmaksuja.

Omavaraisuus, vienti. Päivi Nergin mukaan hallitusohjelmaneuvottelut ovat erittäin tärkeitä maaseudun menestyksen kannalta.

– Sota ja Nato ovat nos-

taneet ruuan omavaraisuuden yleiseen keskusteluun. Kaikki puolueet ovat siitä yksimielisiä, mutta on vaara, että asia unohtuu hallitusneuvotteluissa. Siksi meidän on lähestyttävä kansanedustajia.

Hän muistutti tutkimuksista, joiden mukaan 68 prosenttia suomalaisista haluaa, että verorahoja on syytä suunnata toimiin, joilla turvataan maaseudun asuttuna pysyminen.

– Ruuantuotannon ja maaseudun elinolosuhteiden turvaamisella on Suomessa laaja kannatus.

Nerg muistutti, että Suomesta viedään ruokaa kahden miljardin euron arvosta, mutta tänne tuodaan elintarvikkeita viidellä miljardilla.

– Ruotsin ruokavienti on seitsemän miljardia. Meidän pitää nostaa omaa vientiämme 4-5 miljardiin.

Liiton kevätkokous pidettiin Kauhajoella.

Toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi kommentoi CAP27-ratkaisua ja selvitti, että alkujaan EU-tuilla kompensoitiin EU:n sisämarkkinahintatason asteittaista alentamista lähemmäksi maailmanmarkkinahintoja. Tukien kriteereitä on jokaisessa uudistuksessa siirretty entistä enemmän ympäristöasioita painottaviksi. Nyt ollaan tilanteessa, jossa sisämarkkinoilla toimitaan käytännössä maailmanmarkkinahintatasolla ja EU-tukien ehdot liittyvät suurelta osin ympäristöasioihin. Päivi Nerg kommentoi, että uuden ohjelmakauden rahoitusraami ja sisältö oli komission ensimmäisten esitysten jälkeen todella haastava. MTK sai kuitenkin parannettua asioita merkittävästi.

Antti Toija Kauhajoelta totesi, että MTK:n tulee "näyttää hampaista" ja taistella kovemmin heikennyksiä vastaan. Maamme vastuullista tuotantoa on vaikea ylläpitää, jos kannattavuudesta ei pidetä huolta. Pentti Ala-Pantti Kauhajoelta muistutti maapallon väestökehityksestä, mikä haastaa maailman ruoantuotantoa. Uusi ohjelmakausi ei painota riittävästi ruoantuotantoa.

Matti Keltto Lapualta nosti esille, että vaikka MTK joutuu painimaan monien nykyhetken ongelmien kanssa, olisi satsattava myös maataloutta kehittäviin toimiin. Keltto peräänkuulutti liitolle omia hankkeita ja katsoi, että maaseutunuorille tulee antaa enemmän mahdollisuuksia päästä järjestön luottamushenkilöpaikoille. Liiton puheenjohtaja Timo Kankaanpää kommentoi, että liitossa selvitetään uuden ohjelmakauden hankemahdollisuuksia. Myös kuluttajatyöhön ja viestintään on satsattu ja vireillä on tiiviimpää yhteistyötä myös koulujen kanssa. Toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi selvitti, että liitolla on ollut omia hankkeita, mutta monissa maakunnan hankkeissa liitto on ollut myös taustavoimana, vaikka niitä ei ole itse hallinnoitu.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin 2.12.2023 Lapualla Vanhan Paukun Kulttuurikeskuksen Alajoki-salissa. Kokouksessa läsnä oli 24 jäsenyhdistyksestä 88 edustajaa, 2 jäsenosuuskunnasta 2 edustajaa, 1 manttaalikunnasta 1 edustaja ja 1 edustaja 1 yhteisöjäsenestä, eli virallisia edustajia yht. 92 henkilöä. Lisäksi muuta kokousyleisöä oli paikalla n. 20 henkilöä.

Liiton johtokunnan puheenjohtaja Timo Kankaanpää avasi kokouksen toivottaen kokouksen osanottajat tervetulleeksi. Kokouksen aluksi vietettiin hiljainen hetki Liiton kunniajäsenen, entisen johtokunnan jäsenen ja puheenjohtajan maanviljelysneuvos Reino Penttilän sekä Liiton entisen johtokunnan jäsenen Martti Kallion muistoksi.

Puheenjohtaja Timo Kankaanpää muistutti avauspuheenvuoronsa aluksi, että kuluttajien ostovoimaan suhteutettuna ruoka ei koskaan ole ollut maassamme niin halpaa kuin se nyt on. Tästä huolimatta tuoreen tutkimusraportin mukaan kuluttajista 72 % piti ruoan ostopäätöksissä hintaa tärkeimpänä valintakriteerinä. Kotimaisuutta arvosti vain 46 % kuluttajista. Kankaanpää katsoi, että nämä tulokset eivät tue meidän vastuullista ruoantuotantoamme.

Kankaanpää korosti, että alkutuottajat ovat joutuneet ottamaan ensimmäisenä vastaan maailman kriiseistä tulevia iskuja. Vaikka tuottajahinnat ovat nousseet, kustannukset ovat nousseet enemmän ja yrittäjien viivan alle jäävä tulos on heikentynyt. Kysymys, "miksi se, joka tekee eniten, saa vähiten", on edelleen tuskaisen ajankohtainen. Kaupparyhmien kilpailu halvimmasta ruoasta näyttää kovenevan.

Kaikki tahot peräänkuuluttavat tällä hetkellä toimisaan ja valinnoissaan vastuullisuutta. Vastuullisuutta on myös huolehtia siitä, että ruokaketjussa kaikilla toimijoilla on edellytykset toimia.

Kankaanpää nosti avauspuheessaan myös esille hallitusohjelman kirjaukset. Nyt hallitukselta ja oppositiolta odotetaan toimenpiteitä hyvien kirjausten toteuttamiseksi. Ensi vuonna on EU-parlamenttivaalit. Niissä ratkaistaan, muuttuuko EU:n nykyinen linja ja otetaanko jatkossa paremmin huomioon ruoantuotanto, huoltovarmuus ja maaseudun elinkeinoille tärkeät asiat.

Tämän jälkeen liiton puheenjohtaja Timo Kankaanpää ja järjestöagrologi Riina Kaistila jakoivat liiton kuluttajatyön palkinnon. Palkinto myönnettiin MTK-Jalasjärvelle ja yhdistyksen maaseutunuorille. Palkinnon ottivat vastaan Arto Viitala ja Henna Kivioja.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Timo Kamila Laihialta ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Matti Muilu Tiistenjoelta ja Juha Nikkola Ilmajoelta. Lisäksi valittiin 6 ääntenlaskijaa.

Syyskokouksen sääntömääräisinä asioina käsiteltiin aluksi luottamushenkilöiden kulukorvaukset ja palkkiot vuodelle 2024, jotka hyväksyttiin kokouksessa yksimielisesti johtokunnan esityksen mukaisina.

Johtokunnan jäsenten vaalissa kokous päätti yksimielisesti, että johtokunnan koko on edelleen 9 henkilöä ja johtokunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan. Tämän jälkeen johtokunnasta erovuorossa olevat Sami Eerola, Kirsi Vuoriluoma ja Sami Yli-Rahnasto valittiin yksimielisesti edelleen johtokuntaan.

Liiton tilintarkastajiksi vuodelle 2024 valittiin liiton johtokunnan esityksen mukaisesti HT Jani Mäkelä ja varalle HT Jari Haukkala.

MTK:n valtuuskunnan varsinaisten jäsenten vaalissa valittiin valtuuskuntaan yksimielisesti kaudeksi 2024–25 uudestaan erovuoroiset Arto Huhtala, Jaakko Isomäki ja Kati Kohtakangas. Todettiin, että sääntömääräisesti valtuuskuntaan kuuluu kulloinkin Liiton puheenjohtaja. Valtuuskunnan varajäsenten vaalissa valittiin uudelleen erovuoroiset Juha Kamppila, Marko Kriikkula ja Jaakko Ranto. Todettiin, että puheenjohtajan varamiehenä toimii liiton varapuheenjohtaja.

Tämän jälkeen käsiteltiin liiton vuoden 2024 toimintasuunnitelma sekä liiton talousarvio, jotka hyväksyttiin yksimielisesti johtokunnan esityksen mukaisena.

Ajankohtaiskatsauksen kokouksessa esitti MTK:n 2. puheenjohtaja Tero Lahti. Katsauksessaan Lahti selvitti, että MTK tekee vaikuttavaa edunvalvontatyötä, mutta siitä pitää pystyä viestimään nykyistä paremmin myös jäsenistön suuntaan. Järjestötyössä ja jäsentiedotuksessa käytettävien ohjelmistojen ja työkalujen kehittämisessä on ollut haasteita, mutta kehitystyötä tehdään tilanteen parantamiseksi ja jatkossa jäsenten käyttöön tulee uusi kännykkäsovellus.

Tero Lahti nosti esille syksyn pitkään jatkuneet sateet ja vaikeat korjuuolosuhteet. Satovahinkojärjestelmän puuttuessa tulee hakea uusia vaihtoehtoja tulevien katastrofien varalle. Vastaava kysymys on salmoneljarahasto. Tero Lahti nosti esille myös Suomen susitilanteen. Tilanteen vaikeutta osoittaa se, että myös MTK:n valtuuskunnan kokouksessa susikysymys kirvoitti kaikista eniten puheenvuoroja. Kannanhoitoon on löydettävä sellaiset ratkaisut, että ne pitävät myös oikeusasteissa valituksista huolimatta.

Liiton syyskokous Lapualla.

Tero Lahti totesi, että maatalouden lannoitemarkkinat toimivat Suomessa huonosti ja tämä vaikuttaa maatalouden kustannuksiin. EU:n suojatullit ja maamme kadmiumin suojarajat rajoittavat kilpailua merkittävästi. Puheenvuoronsa loppuksi Tero Lahti selvitti CAP27 ohjelmamuutoksia ja MTK:n tavoitteita havaittujen ongelmakohtien korjaamiseksi.

Yleiskeskustelun kuluessa käytettiin yli 20 puheenvuoroa. Kansanedustaja Antti Kurvinen selvitti maatalouden budjetti- ja rahoituskysymyksiä. Kurvinen nosti myös esille EU-parlamenttivaalit. On tärkeää, että EU:ssa uusi komissio muuttaa suuntaa ja ottaa ruoantuotannon ja huoltovarmuuden ohjenuoraksi nykyisten ympäristöpainotusten sijasta. Kotimaan politiikassa on tärkeää saada ruokavienti onnistumaan. Kotimaassa tarvitaan lisäksi lakimuutoksia ja sääntelyä turvaamaan alkutuottajan asemaa ruokamarkkinoilla.

Ilpo Ulvinen Lapualta muistutti sääolojen aiheuttamasta vaikeasta tilanteesta tarkkiperunasektorilla. Raimo Peltokangas Kuortaneelta piti tärkeänä yhteistyötä maa- ja metsätalousministerin suuntaan ja muistutti myös villisikakysymyksestä. Esko Pellinen Korttesjärveltä kommentoi susikysymystä ja pohti keinoja kannan rajoittamiseksi.

Päivi Kasari Jalasjärveltä tiedusteli Oivaan tulevista parannuksista ja korosti, että viestintään tarvitaan toimivia välineitä. Liiton kenttäpäällikkö Ari Perälä totesi, että Oivaan ja appiin tulisi saada yhdistysten toimijoille mahdollisuus lähettää jäsenviestejä. Tero Lahti vastasi, että järjestössä on käytetty paljon resursseja Oivan kuntoon laittamiseksi ja asiassa tehdään jatkossakin kaikki voitava.

Jussi K. Niemistö Laihialta tiedusteli tilakoon vaikutuksista järjestäytymisasteeseen. Tero Lahti ja Ari Perälä vastasivat, että nyt järjestäytymisasteesta on nyt saatu tarkempia tietoja ja niitä analysoidaan. Aikaisemmin järjestäytymisaste näytti paremmalta, kun laskelmassa olivat mukana myös ei-aktiivitalat (mm. eläkeläiset), mutta nyt tarkastellaan, kuinka suuri osa tukia hake-neista tiloista on jäsenenä.

Liisa Vuorela Jalasjärveltä muistutti resurssien tarpeesta viestintä- ja sometyöhön. Lahti vastasi, että viestinnän resursseja on lisätty, mutta myös luottamushenkilöiden aktiivisuuteen somessa ym. tulee saada parannusta. Kaija Aro Kauhavalta muistutti kuluttajatyön materiaalin tarpeesta. Lahti vastasi, että materiaalitilannetta on yritetty parantaa, ja nyt on tehty ”mennään maalle” -kirjanen.

Ilpo Ulvinen Lapualta totesi, että CAP27 ei painottanut ruoantuotantoa. Lahti vastasi, että nykyistä EU:n komissiota on ohjannut voimakas ideologinen painotus.

MTK:n 2. puheenjohtaja Tero Lahti syyskokouksessa.

MTK ja myös muut jäsenmaat ovat viestineet voimakkaasti, että ruoantuotanto tulee nosta uudestaan painopisteeksi ja tiettyjä merkkejä viestien tehosta on jo havaittavissa.

Matti Keltto Lapualta katsoi, että kuluttajatyö ja koulutiedottaminen voisi näkyä MTK:n nettisivuilla paremmin. Paula Kurikka-Oja Jalasjärveltä tiedusteli, onko Helsingin kouluilla ”kokkaa kotimaista” -päivää? Lahti vastasi, että näistä asioista on keskusteltu. Suurten kaupunkien iso väkimäärä on järjestölle iso haaste mutta samalla mahdollisuus.

Jaakko Isomäki Korttesjärveltä totesi, että jäsenviestinnällä on suuri merkitys, mutta some on ”viestintävälineenä villi länsi”. Ilpo Ulvinen Lapualta tiedusteli, miten toimitaan, jos tiloilla on sateisen syksyn takia ollut vaikeuksia toteuttaa kasvipeitteisyysvaikutuksia. Lahti totesi, että tämä asia on ollut MTK:n ja valtion välisissä neuvotteluissa esillä. Ari Perälä kertoi, että maataloustoimistot ovat hyväksyneet poikkeuksia.

Terho Mäkelä Alajärveltä nosti esille Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan valmistelun ja ongelmalliset viherkaistamerkinnot. Sami Yli-Rahnasto Kauhajoelta muistutti myös maakuntakaavan valmistelutilanteesta ja vaati, että esitettyihin viherrakennemerkintöihin on saatava muutoksia. Viheryhteystarve -merkinnot on poistettava ja jokaisen on syytä olla yhteydessä oman alueensa maakuntapäätäjiiin. Yli-Rahnasto nosti esille myös afrikkalaisen sikaruton muodostaman uhkan. Villisiat tulee poistaa Suomesta kokonaan. Puheenvuoronsa loppuksi Yli-Rahnasto kommentoi CAP27 muutoksia ja vaati edunvalvontaan riittävää etukenoa ja taistelumieltä.

Matti Keltto Lapualta toi kokoukselle maaseutunuorten terveiset. Maaseutunuoret ovat tulevaisuuden tekijöitä. Maaseutunuorten opintomatkat, kokoukset ja tapaamiset ovat tarpeellisia ja hyviä toimintamuotoja, joihin järjestössä kannattaa satsata. Maaseutunuoret tekevät myös merkittävää edunvalvontatyötä mm. kansanedustajien kummitilatoiminnan ja kuluttaja/kouluviestinnän muodossa. Maaseutunuoret odottavat liitolta aktiivista hanketoimintaa edunvalvonnan tueksi.

Jarmo Linna Alavudelta nosti esille, että tukihaun muutokset ovat olleet haasteellisia osalle tiloista. Tiloilla on epätietoisuutta, mitä tilan tulee tehdä haettujen tukien ehtojen täyttämiseksi. Lisäksi osalla tiloista ei ole kaikkia tukihaun edellyttämiä tietoteknisiä valmiuksia ja välineitä.

Ahti Ritola, Itikan hallituksen puheenjohtaja muistutti, että osuuskunnan edustajiston vaalit pidetään ensi keväänä ja toivoi aktiivisuutta asiassa. Hannu Uitto Laihialta kommentoi ruoan hintakeskustelua. Ruoka ei ole kallista sillä kuluttajien kulutusmenoista menee enää 12 % ruokaan, kun 1970-luvulla luku oli kaksinkertainen. Ruoan hintakeskustelussa on syntynyt ”hiljaisuuden spiraali”, kukaan ei uskalla kertoa, miten ruoka on halventunut verrattuna muihin kulutusmenoihin verrattuna. Puheenvuoronsa loppuksi Uitto totesi, että MTK-Laihialla tulevat syttymään joulutulet järjestön toivomusten mukaisesti.

Liiton puheenjohtaja Timo Kankaanpää kannusti kaikkia yhdistyksiä syyttämään joulutulet. Sillä saadaan mukava kohtaamistilanne ja näkyvyyttä tuottajille. Kankaanpää selvitti, että liitto esitti keskusliitolle ”some-viestijän” palkkaamista ja on esittänyt keskusliitolle viestinnän lisäämistä. Lisäksi Kankaanpää selvitti, että liitossa on ollut hanketyöhön liittyvää valmistelua. Lopuksi Kankaanpää kannusti kaikkia vaikuttamaan maakuntapäätäjiin maakuntakaavan valmistelussa, että viheryhteystarve -merkinnät saadaan pois.

JOHTOKUNNAN KOKOUKSET 2023

Liiton johtokunta piti vuoden 2023 aikana yhdeksän kokousta. Kokousten lisäksi päätösasioita valmisteltiin ja käsiteltiin kertomusvuoden aikana useaan otteeseen sähköpostin välityksellä. Seuraavaan luetteloon on kirjattu oleellimmat johtokunnan varsinaisissa kokouksissa vuonna 2023 käsitellyt asiat.

12.1.

- Järjestäytymiskokous, liiton puheenjohtajaksi valittiin Timo Kankaanpää ja varapuheenjohtajaksi Sami Yli-Rahnasto.
- Liiton omien valiokuntien valinnat.
- Päätettiin täydentää liiton valiokuntia maaseutunuorten edustajilla.
- Valittiin edustajia eri yhteisöihin vuodeksi 2023.
- Liiton lausunto maatalouden kustannustuesta.
- Käsiteltiin liiton toiminta-aikatauluja ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. CAP27-valmistelu ja tarvittavat tukikoulutukset sekä maakuntakaavan valmistelu.
- Kokouksen yhteydessä oli liiton johtokunnan strategiaseminaari, jossa käsiteltiin strategian lisäksi myös liiton tulevia toimihenkilömuutoksia ja niihin valmistautumista.

13.2.

- Täydennettiin liiton valiokuntia.
- Liiton lausunto maakuntakaavan luonnoksesta.
- Liiton lausunto Lamminnevan tuulivoimaluonnetusta.
- Käsiteltiin liiton toiminta-aikataulua.
- Esillä olivat mm. eduskuntavaalipaneeli ja yhdistysten kevätkokouskierros.
- Käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. CAP27-tilanne ja liiton lomituskysely.
- Käsiteltiin liiton esitystä FarmAid -tapahtumasta.
- Käsiteltiin liiton strategian toimeenpanoa.

13.3.

- Käsiteltiin liiton tilinpäätös ja talousasioita.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Päätettiin olla mukana Turveklusterin toiminnassa.
- Käsiteltiin ajankohtaisia järjestö- ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. liiton kuluttajatyön painopisteet, jäsenmaksutilanne, peltokylttikampanja, CAP27-vaikutukset ja -toimeenpano, tukien maksuaikataulut ja EU:n ennallistamisasetus.
- Apetit Oy:n henkilövalinnat ja liiton valtakirjapyyntö.

Johtokunnan järjestäytymiskokous 12.1.23

- Päätettiin esittää Jaakko Isomäkeä valtuuskunnan pj:ksi.
- Kokouksen yhteydessä oli liiton valokuvakilpailun palkitsemistilaisuus.

5.4.

- Käsiteltiin MTK:n valtuuskunnan asioita ja järjestelyjä.
- Käsiteltiin jäsenmaksuohjelman ja edunvalvontamaksutasojen tarkistusta.
- Käsiteltiin liiton kevätkokouksen asioita.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. eduskuntavaalien tulos, hallitusohjelman valmistelu ja siihen vaikuttaminen, riista-asiat ja kevään yhtiökokoukset.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

21.8.

- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita ja sijaisuuksien hoitamista.
- Käsiteltiin liiton maaseutunuorten valiokunnan esityksiä.
- Käsiteltiin liiton toiminta-aikatauluja ja toimintaa.
- Esillä olivat mm. Jyväjemmarirock, Hyvinvointipäivä, Liiton valokuvanäyttely, tilavierailujen järjestäminen, kouluviestintä, Lähitapiola-yhteistyö, Biokaasuhanke ja Kokkaa Kotimaista-toiminta.
- FarmAid- tapahtumaidean jatkovalmistelu FarmLive-tapahtumana.
- Järjestäytymisaste ja jäsenmaksutilanne.
- Oiva-portaalin tilanne.
- Keskusliiton valiokuntaudistuksen eteneminen.
- Käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä.

- Esillä olivat mm. hallitusohjelma, lomituskysymykset, tuotto-hanke, sikojen kastraatio ja CAP27-toimeenpano.
- Tuotto-hankkeen (tuottajaorganisaatioiden edistäminen) tilannekatsaus.
- GPS-tarkennussignaalin ja automaattiohjauksen omatoimihanke.

29.9.

- Päätettiin liiton esityksistä keskusliiton valiokuntaan ja verkostoihin.
- Käsiteltiin syksyn valtuuskunnan henkilövalintoja.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Käsiteltiin tukien maksuaikatauluja ja päätettiin jäsentiedotteesta.
- Päätettiin tehdä esitys keskusliitolle lannanlevitysaikojen joustosta.
- Päätettiin viestiä liiton nettisivuilla johtokunnan kokouksista.
- Käsiteltiin ajankohtaisia hankekysymyksiä.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita ja eläköitymisiin valmistautumista.

19.10.

- Käsiteltiin liiton maaseutunuorten valiokunnan esityksiä
- Käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. hallitusohjelman kirjaukset ja maakuntakaavan tilanne.
- Käsiteltiin MTK:n viljafoorumien valmistelua.
- Käsiteltiin spv-tilannetta ja vaihtoehtoja lutun seuraajaksi.
- Käsiteltiin liiton esitys liiton sijaispumaksujen huojennuksesta.
- Käsiteltiin liiton toiminta-aikatauluja.

- Esillä olivat mm. Jyväjemmari-rockin valmistetilanne ja yhdistysten kokouskierros.
- Käsiteltiin LähiTapiolan riskienhallintayhteistyötä ja paloturvallisuuskurssia.
- Käsiteltiin liiton esityksiä MTK:n valtuuskunnan kokoukseen.
- Päätettiin esittää Sami Yli-Rahnastoa MTK:n johtokuntaan.
- Yhteiskokous liiton maaseutunuorten valiokunnan kanssa.

17.11.

- Käsiteltiin MTK:n syksyn valtuuskunnan kokouksen asioita ja järjestelyjä.
- Käsiteltiin edunvalvontamaksujen muutosesityksiä.
- Käsiteltiin liiton talousarvioesitys vuodelle 2024.
- Päätettiin liiton yhteisöjäsenmaksuista vuodelle 2024.
- Käsiteltiin esitys liiton toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2024.
- Käsiteltiin liiton syyskokouksen asialista ja käytännön järjestelyt.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Päätettiin esityksestä alueelliselle maanpuolustuskurssille.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

8.12.

- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita ja tulevia henkilöstövaihdoksia.
- Käsiteltiin johtokunnan seuraavan vuoden toiminta-aikataulua
- Käsiteltiin liiton järjestötyötä ja edunvalvontaa.
- Esillä olivat mm. maakuntakaavan tilanne ja EP:n ilmastotiekartta.

	12.1.	13.2.	13.3.	5.4.	21.8.	29.9.	19.10.	17.11.	15.12.	yht.
Kankaanpää	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Yli-Rahnasto	1	1	1	1	1		1	1	1	8
Aro	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Eerola	1	1	1	1	1	1		1		7
Hakala	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Kasari	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Kurki	1	1	1	1	1		1		1	7
Saarijärvi	1	1	1			1			1	5
Vuoriluoma	1	1	1		1		1		1	6
	9	9	9	7	8	6	7	6	8	69

Osanotto johtokunnan kokouksiin 2023

JOHTOKUNNAN SIDOSRYHMÄTAPAAMISET YM.

Kertomusvuoden 2023 aikana liiton puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja osallistuivat liiton edustajina useisiin valtakunnallisiin mm. MTK:n järjestämiin neuvotteluihin, kokouksiin ja muihin tilaisuuksiin. Useat näistä järjestettiin sähköisesti. Kertomusvuonna järjestettiin lukuisia määriä erilaisia koulutuksia, webinaareja, infotilaisuuksia yms., joihin osallistui myös liiton johtokunnan jäseniä. Liiton järjestämistä tilaisuuksista kerrotaan yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.4 Muu toiminta.

4.10.2023 Liiton johtokunta tapasi ministeri Sari Essayahin Teams-kokouksessa. Mukana tapaamisessa olivat liiton johtokunnan lisäksi edustajia turkistuottajista ja broilerintuottajista. Tilaisuuden aiheena olivat ajankohtainen lintuinfluenssatilanne, tarvittavat

Johtokunta ja maaseutunuoret kokoontuivat 19.10.

Johtokunnan kokouksessa

toimenpiteet sekä siipikarja- ja turkissektorin tulevaisuudennäkymät. Valmistellut puheenvuorot käyttivät liiton pj. Timo Kankaanpää, Suvi Rantala (broilerintuotanto) ja Esa Rantakangas (turkistuotanto). Esille nousivat mm. tilojen tautisaneeraus, lintusuojaus, vastaanotkimukset, Avien/Ruokaviraston resurssit ja valmiusohjeet, tulonmenetysten kompensointi ja alan ennaltaehkäisevät toimet. Lisäksi esillä olivat tukien maksuaikataulu, Ruokaviraston resurssit ja villisikojen aiheuttava ASF-riski.

25.10.2023 liiton johtokunta osallistui laajennettuun EPEK-tapaamiseen (EP:n liitto, EP:n Yrittäjät, EP:n kauppakamari ja MTK-EP). Maakuntaliiton koolle kutsuessa tilaisuudessa esillä olivat maakunnan elinvoimaan, aluetalouteen ja tulevaisuuteen liittyvien asioiden pohdinta. Tilaisuudessa nousi erityisesti esille maakunnan epäoikeudenmukainen tilanne koulutuspaikkojen määrässä, jonka seurauksena nuoret hakevat koulutusmahdollisuuksia maakunnan ulkopuolelta.

16.11.2023 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Helsingissä vaalipiirin kansanedustajia. Tapaamisen asialistalla olivat mm. ruokaketjun voima- suhteet, alkutuottajan aseman parantaminen, maati- lojen kannattavuuskriisin tilanne, lainsäädännöllisten toimien edistyminen ja EU-politiikan tulevaisuuden näkymät. Vuoden kuluessa liitto informoi kansan- edustajia tarpeen mukaan ajankohtaisista kysymyk- sistä.

KIRJELMÄT JA LAUSUNNOT YM.

Lausunto kustannustuesta

Tammikuussa liitto antoi maa- ja metsätalousminis- teriölle lausunnon hallituksen esityksestä määräai- kaisesta kustannustuesta. Liitto totesi, että sähkön, polttoaineen, lannoitteiden ja muiden tuotantotarvik- keiden nopea hinnannousu on johtanut alkutuotan- nassa vakavaan talouskriisiin. Liitto katsoi, että vaikka tuottajahinnat olivatkin nousseet, tämä oli tapahtunut tuskastuttavan jälkijättöisesti ja on tarkoittanut monil- la maatioilla suuria talousvaikeuksia.

Liitto totesi lausunnossaan mm. seuraavaa:

”Hallituksen esityksessä kuvataan hyvin sähkö- ja lan- noitekustannusten nopean nousun vaikutuksia alku- tuottajien tilanteeseen. MTK-Etelä-Pohjanmaa pitää myönteisenä, että esitetyllä kustannustuella voidaan korvata osa lannoitteiden ja sähkön poikkeuksellisesta hinnasta aiheutuvista lisäkustannuksista. MTK-Etelä- Pohjanmaa pitää kustannustukea siten perusteltuna ja oikean suuntaisena toimenpiteenä viljelijöiden vai- kean tilanteen helpottamiseksi, maatalouden jatku- vuuden turvaamiseksi ja ensi kasvukauden tuotannon varmistamiseksi.”

Liitto kuitenkin kritisoi, että kustannustuen lasken- takaavat ovat jossain määrin monimutkaiset. Liitto muistutti, että tuen kohdentamiseen liittyy monia nä- kökohtia ja lannoitetuen osalta kustannustuki saattaa jossain määrin vaikuttaa lannoitteiden hinnoitteluun kevään aikana. Liitto totesi, että hallituksen esityksen selvitysteksteissä näitä kysymyksiä on kuvattu asialli- sesti ja valittuja laskentakaavoja ja vaihtoehtoja on pe- rusteltu hyvin.

Liitto katsoi, että lakiesitys on kannatettava ja hyvin perusteltu. Lakiesityksessä tuodaan myös hyvin esille, että pitkällä tähtäimellä alkutuotannon kannattavuus voidaan turvata vain markkinoiden kautta. Samalla liitto muistutti, että elintarvikemarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi tarvitaan kilpailulain muutoksia, joilla tulee parantaa alkutuottajan asemaa Suomen elintarvikemarkkinoilla.

Lausunto maakuntakaavasta

Helmikuussa liitto antoi lausunnon Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnoksesta. Lausunnossa liitto nosti esille viherrakennetta koskevien kaavamerkintöjen ongelmallisuuden. Maakuntakaavan valmistelusta lausuntokierroksen jälkeen on luettavissa vuosikertomuksen kohdasta 3.1.

Lausunnossaan liittototesi, että runsasvuosisitten Maankäyttö- ja rakennuslakia valmisteltaessa ympäristöministeriö esitti kaavamääräyksiksi viheralueita ja viherkäytäviä. Lakiesitys kuitenkin kaatui tältä osin, koska tällaisten merkintöjen katsottiin olevan vaikutuksiltaan epäselviä, loukkaavan maanomistajien oikeusturvaa ja johtavan pahimmillaan korvauksettomaan suojeluun.

Liitto kyseenalaisti lausunnossaan vastaavien merkintöjen nostamista maakuntakaavaan. Lausunnossa todettiin, että ”MTK-Etelä-Pohjanmaa ei hyväksy, että maakuntakaavaan tulee sellaisia viherrakennetta, viherkäytäviä tai luontoarvoja koskevia merkintöjä, jotka eivät nykyisen lainsäädännön mukaan ole ehdottoman pakollisia. MTK-EP katsoo, että kaavan valmistelussa olevat taustaselvitykset ovat riittäviä ja täyttävät yleisen ”informaatiotarpeen”.

Liitto vaati poistettavaksi kaavamerkintöjä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeistä alueista ja viheryhteystarpeista. Liitto muistutti, että maakuntakaavan tulee olla mahdollistava eikä maakuntakaava saa olla suojelukeino. Suojelua voidaan toteuttaa valtakunnallisten suojeluohjelmien kautta, joissa ohjelmien rahoitus, suojelun kriteerit sekä luontoarvojen ja suojelutarpeiden objektiivinen arviointi on hoidettu asianmukaisesti. Virallisissa suojeluohjelmissa voidaan myös suojelutarpeet suhteuttaa paremmin sekä suojelutarpeiden että kustannustehokkuuden näkökulmasta. Liitto piti taustaselvityksiä riittävinä dokumentoimaan ja kuvaamaan eri luontoarvoihin liittyviä havaintoja.

Liiton lausunnon yksityiskohtaiset perustelut olivat seuraavat:

”MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että maakuntakaavan viheralue- ja viheryhteysmerkinnät johtaisivat pahimmillaan korvauksettomaan suojeluun ja maaomistajien oikeuksien korvauksettomaan rajoittamiseen, koska merkinnät ohjaisivat vahvasti viranomaistoimintaa. Maa-

kuntakaavoitus kuitenkin ohjaa yksityiskohtaisempaa kaavoitusta ja viranomaisten toimintaa. Esim. kunnan ympäristösihteeri tai rakennuslupaviranomainen voivat tulkita maakuntakaavamerkintöjä ehdottomina esteinä maaseudun elinkeinojen normaaleille hankkeille.

Myös esimerkiksi puunostajat voisivat julkisuuden paineen alla vetäytyä alueilta, jos julkisuudessa ruvetaan käymään keskustelua, että tavanomaiset metsätalouden hakkuut uhkaavat luonnon monimuotoisuutta tai viheryhteyksiä. Molemmista edellä mainituista ilmiöistä on runsaasti havaintoja viime vuosilta.

MTK-Etelä-Pohjanmaa korostaa lisäksi sitä, että edellä mainittuja ongelmia ei poista se, että ”luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue” ja ”viheryhteystarve”-merkintöjen kuvauksessa ja suunnittelumääräyksessä on esitetty, että maa- ja metsätalouskäyttö sallitaan.

Etelä-Pohjanmaa kärsii maakuntana väestön väheneemisestä. Maakunnan bkt-luvut ovat maamme maakunnista alhaisimpia. Kaikkien maakunnan toimijoiden tulisi edistää maakunnan selviämistä suurista haasteista. Kyseenalaisilla kaavamerkinnöillä ei tule luoda tilannetta, että maakunnan elinkeinoille, kilpailukyvyllä ja työllisyydelle synnytetään mahdollisia uusia uhkia kaavamerkintöjen kautta.

Maakuntakaavan perusteluissa viitataan muutamissa kohdin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. MTK-EP katsoo, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat käytännössä olleet kaupunkilähtöistä keskittämispolitiikkaa. Tämä on maassamme monilla alueilla johtanut haja-asutusalueiden ja maaseudun merkittävään heikentämiseen ja kurjistamiseen. Tämän kaltaisen keskittämispolitiikan ideologiset tavoitteet eivät saa olla osana oman maakuntamme kaavoituksen tavoitteita.”

Lausunnossa liitto käsitteli myös maakuntakaavaluonnoksen sähkönsiirtoon liittyviä kirjauksia. Kaava-

luonnoksessa esitettiin tavoite, että sähkölinjojen haittavaikutukset olisivat maa- ja metsätaloudelle mahdollisimman vähäiset, mitä liitto piti perusteltuna. Liitto muistutti lisäksi, että tähän ongelmakenttään liittyy myös tarve korjata nykyistä lunastuslainsäädäntöä sekä ottaa käyttöön T-pylväät eli ns. "tannenbaum"-tyyppiset vähemmän maapinta-alaa vaativat pylväs- ja linjaratkaisut.

Farm Aid -aloite

Liiton johtokunta teki maaliskuussa aloitteen keskusliiton johtokunnalle, että Keskusliitto järjestäisi valtakunnallisen Farm Aid -tapahtuman. Johtokunta perusteli aloitettaan seuraavasti:

"Jäsenistön usko tulevaisuuteen on tällä hetkellä alamaissa. Kuluttajien myötätunto näyttäisi olevan viljelijöiden puolella, mutta erityisesti elintarvikemarkkinoilla ei ole saatu ratkaisevia parannuksia alkutuottajan asemaan. Viljelijöiden etujärjestöltä odotetaan, että järjestö saisi enemmän näkyvyyttä viljelijöiden hädälle ja tarjoaisi suomalaisille mahdollisuuden tehdä jotakin konkreettista maamme viljelijöiden auttamiseksi.

MTK-EP:n johtokunta katsoo, että Farm Aid -tapahtuman järjestäminen toisi näkyvyyttä maatalouden tilanteelle, mutta samalla antaisi myös kuluttajille ja viljelijöille mahdollisuuden irtautua hetkeksi arjesta osallistuakseen valtakunnalliseen tapahtumaan. Maa-seudun yhteisöllisyyden edistäminen on myös yksi peruste tapahtumalle.

USA:ssa Farm Aid on ollut vuodesta 1985 järjestetty hyväntekeväisyyskonserttien sarja. Sillä on kerätty varjoja maan velkaantuneille viljelijöille, jotka ovat vaarassa menettää tilansa taloudellisten vaikeuksiensa vuoksi. Vastaava tapahtuma järjestettiin Suomessa 1998."

Keskusliiton johtokunnan vastaus ja päätös aloitteen oli, että keskusliitto ryhtyy valmistelemaan tapahtumaa Farm Alive – otsikon alla. Eli tapahtuma toteutettaisiin "positiivisessa hengessä" ja osana laajempaa kokonaisuutta. Keskusliitto lanseerasi tapahtuman EP:llä syksyn Jyväjemmarirockissa.

Lausunto Lamminnevan tuulivoimasta

Maaliskuussa liitto antoi lausunnon Lamminnevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Liiton lausunnossa otettiin kantaa asiakirjassa esitettyihin vaihtoehtoihin sähkönsiirtolinjojen osalta. Liitto katsoi, että tuulivoimahankkeiden suurin haaste on sähkönsiirto tuulivoimahankkealueelta valtakunnan verkkoon. Liitto piti epäoikeudenmukaisena sitä, että hankealueen vapaaehtoisuus ja tavanomaisesti kohtuulliset korvaukset vaihtuvat siirtolinjan kohdalla lunastusmenettelyyn.

Liitto muistutti, että Lamminnevan tuulivoimahankkeen kohdalla on olemassa mahdollisuus liittyä valtakunnan verkkoon välittömästi hankealueen vieressä, alueen itäpuolella sijaitsevaan Seinäjoki-Alajärvi siirtolinjaan. Liitto katsoi tämän olevan ainoa kestävä ratkaisu.

Juha Marttila jakoi Farm Alive -paitoja Jyväjemmarirockissa

ASF- ja villisika -kannanotto

Liiton aloitteesta MTK-Etelä-Pohjanmaa, MTK-Keski-Pohjanmaa, Österbottens Svenska Producentförbund, Österbottens Kött ja Itikka Osuuskunta antoivat syykuussa yhteisen kannanoton afrikkalaista sikaruttoa ja villisikoja koskien. Kannanotto oli kokonaisuudessaan seuraava:

”Villisian levittämä afrikkalainen sikarutto (ASF) voi aiheuttaa kovia rajoitustoimia metsissä liikkumiseen, metsien käyttöön ja kotieläintuotantoon, kuten Ruotsin esimerkki osoittaa. Tauti voi levitä villisioissa nopeasti, mutta tehokkain vastakeino on rajoittaa metsästyksellä voimakkaasti villisikakantaa.

Tähän asti suurin uhka taudin leviämiseen on ollut itärajan ylitse liikkuvat virusta kantavat villisiat. Tämän lisäksi on aina olemassa mahdollisuus, että ihmiset levittävät tautia vahingossa. Molemmissa tapauksissa avainasemassa ovat luonnossa liikkuvat villisiat. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää kannustaa metsästäjiä poistamaan jokainen alueellamme liikkuva villisika.

Metsästäjille täytyy antaa myös kiitosta; villisiat on pääsääntöisesti metsästetty vaivoja säästämättä pois ja näin autettu tässä asiassa. Toivottavasti näin on jatkossakin. Metsästysmatkailu on toinen vaaran paikka. Tämän riskit voidaan välttää aluevalinnoilla ja erittäin harkitulla toiminnalla saaliin ja välineiden suhteen.

Ruotsin esimerkki osoittaa, että taudin ilmennyttyä alueelle asetetaan rajut rajoitustoimet, joissa on kielletty metsissä liikkuminen, virkistyskäyttö, metsien hoitotyöt ja metsästys. Alueen kotieläintalous ja elintarvikejalostus joutuvat myös rajujen toimenpiteiden kohteeksi. Lisäksi erityisesti sianlihan vienti pysähtyy.

Tehdään kaikki oma osamme afrikkalaisen sikaruton pitämiseksi poissa Suomesta. Villisikoja ei Suomen luontoon tarvita.”

Susilausunto EU:lle

Liitto antoi syykuussa lausunnon Euroopan Unionin Komissiolle alueen susitilanteesta. Lausunto oli kokonaisuudessaan seuraava:

”Susien määrä on kasvanut alueellamme (Etelä-Pohjanmaa, Finland) erittäin nopeasti. Alueella olevien susien määrästä on paikallisen väestön ja tutkijoiden välillä myös iso erimielisyys. Oli määrä sitten mikä tahansa, on kiistatonta, että sudet vaarantavat tällä hetkellä tuotantoeläinten laiduntamisen. Tällä on jatkossa iso merkitys luonnon monimuotoisuuteen ja erityisesti perinnebiotooppien hoitoon.

Susien aiheuttamat ongelmat voi kiteyttää kahteen asiaan. Ensimmäinen on susien keskittyminen tietyille

alueille ja toinen on niiden täydellinen ihmisarkuuden häviäminen. Sudet raatelevat lampaita ja vasikoita talouskeskusten välittömässä läheisyydessä ja käyvät jopa tuotantorakennuksissa. Vahingot lisääntyvät nopeasti huolimatta ennaltaehkäisevistä toimista, joista voi mainita petoaidat ja erilaiset valo- ja äänipelottimet.

Ihmisarkuuden väheneminen aiheuttaa pelkoa myös lapsiperheissä ja osassa luonnossa liikkujista. Suurimman susitiheyden alueella lapset joudutaan kuljettamaan kouluun autoilla vahinkojen välttämiseksi. Tämän lisäksi susipelko kaventaa alueemme asukkaiden harrastusmahdollisuuksia ja luonnossa liikkumista.

Tilanne on alueellamme sosiaalisesti kestämaton. Toivommekin välittömiä toimenpiteitä susivahinkojen ja ennen kaikkea suden ihmisarkuuden palauttamiseen. Mielestämme metsästys on tähän ainut ratkaisu. Suomen metsiin mahtuu kyllä joku määrä susia, mutta ne eivät kuulu pihapiiriin.

Kannanhoidollisen metsästyksen lisäksi tulisi vahinkoa aiheuttavien susien poistoon luoda nopea ja joustava menettely. Tämä voisi palauttaa myös uskoa viranomaisiin.”

Esitys poikkeukseksi lannanlevitysaikoihin

Loka-syykuun vaihteessa liitto lähetti yhdessä yhdeksän muun MTK-liiton kanssa esityksen maa- ja

metsätalousministeriölle ja ympäristöministeriölle poikkeuksen saamiseksi lannanlevityssäädöksiin. Lannanlevitys on kielletty 1.11–31.3. välisenä aikana, mutta poikkeusoloissa on mahdollisuus saada tilakohtaisesti joustoa marraskuun loppuun saakka kunnan ympäristöviranomaisen kautta. Liittojen esitys perustui kuitenkin ajatukseen laajasta ja hieman määräyksinä pidemmästä poikkeuksesta, koska syksyn sateet koskivat käytännössä kaikkia tiloja.

Kymmenen liiton esityksessä todettiin, että *”Peltojen tiivistymisen välttämiseksi, lannoitustyön helpottamiseksi ja maalaisjärkeen käyvien hyvän maatalouskäytännön mukaisten syyslannoituspäätösten tekemiseksi valtioneuvoston asetukseen tulee säätää poikkeus, jossa viimeinen lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levityspäivä on 15.12.2023, mutta edelleen lannoitteita ei saa levittää lumipeitteeseen tai routaantuneeseen eikä veden kyllästämään maahan (VnA 1250/2014 10 § 3 mom.) ja se olisi kiellettyä maaliskuun loppuun (VnA 1250/2014 10 § 2 mom.)”*

Liittojen esityksessä todettiin mm., että maatalousyrittäjät ovat kohdanneet kasvukaudella 2023 vaikeita sääoloja. Loppukauden sateisuus on aiheuttanut ongelmia sadonkorjuuseen sekä syystöihin. Märkyys on heikentänyt peltojen kantavuutta ja peltojen tiivistymisriski on kohonnut. Pellot ovat paikoin veden kylästämiä. Kotieläintiloilla syksyisin tärkeä toimenpide on lantavarastojen pienentäminen levittämällä lantaa syysmuokattaville pelloille. Kotieläintilojen on voitava pienentää lantavarastojaan ennen talvea varmistukseen lantavarastotilojen kapasiteetti talven yli.

Liitot saivat pikaisesti vastauksen ympäristöministeri Mykkäselältä. Vastauksessa todettiin, että lantaa voidaan levittää 30.11. asti sellaisena poikkeuksellisenä vuonna, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi peltojen märkyys on estänyt lannan syyslevityksen viimeistään lokakuun loppuun mennessä. Vastauksessa muistutettiin, että muissa maissa ei ole vastaavaa poikkeusta.

Aloite sijaisapumaksujen alentamisesta

Lokakuussa liitto teki aloitteen MTK:n johtokunnalle lomitukseen sijaisapumaksujen väliaikaisesta alentamisesta. Liitto kantoi huolta karjanomistajien jaksamisesta kuluneen vuoden haasteiden edessä. Liitto esitti aloitteessaan, että MTK esittää sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle maatalousyrittäjien lomituspäätöslain väliaikaista muutosta.

Liitto esitti, että työtulon perusteella määrätyn sijaisavun tuntimaksuja sekä tuetun maksullisen lomituksen ja varallaolon tuntimaksuja alennettaisiin taikautuvasti vuodelta 2023 tai vaihtoehtoisesti tulevan vuoden 2024 osalta. Liitto katsoi, että tällä tuettaisiin

maksuvaikeuksissa olevia yrittäjiä, maatalousyrittäjien työssäjaksamista sekä edistettäisiin perheen ja työn yhteensovittamista.

Liitto muistutti, että yhä useampi yrittäjä tekee sairaana töitä ja perhevapaita jää pitämättä. Sijaisapumaksujen alentaminen olisi tärkeää myös siksi, että lomituksen maksut, muun muassa maksullisen lomituksen, valvontakäynnit ja varallaolomaksut ovat kasvaneet vuodesta 2022 neljä prosenttia. Väliaikainen lakimuutos olisi tärkeää saada voimaan mitä pikimmin. Vastaava toimenpide toteutettiin myös vuonna 2017.

Liitto perusteli aloitettaan myös tuoreen CAP-ohjelmakauden uusien ehtojen, haastavien kasvuolosuhteiden kuin tukimaksujen aikataulujen muuttumisen aiheuttamalla paineilla. Aloitteessa todettiin myös viljelijöiden henkisen kuormituksen lisääntymisen vuoksi tapahtunut sairaslomien kasvu.

VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Liiton valiokunnat ovat kokoontuneet kertomusvuoden aikana jäljempänä esitetyllä tavalla. Kokouspäivien yhteyteen on luetteloitu myös tärkeimmät kokouksissa käsitellyt asiat.

Maitovaliokunta

15.11.

Liiton maitovaliokunta piti kertomusvuonna yhden kokouksen. Kokouksessa käsitellyt asiat:

- Maitotilojen rakennemuutos
- Luomumaidon tilanne
- MaitoSuomen ajankohtaista
- Markkinatilanne
- Hallitusohjelman kirjaukset
- Lomituspalvelujen toimivuus

Lihavaliokunta

16.3.

- Lihavaliokunnan kokous pidettiin Elinkeinotalolla
- Mari Lukkariniemi MTK:lta piti lihamarkkinakatsauksen, josta muutama poiminta. Sikatilojen määrä laski edeltävästä vuodesta 12 %, nyt jäljellä noin 770 tilaa. Siipikarjanlihan kotimaisuusaste on noin 85 %.
- Saara Patama kertoi nautasektorin kuulumisia. Naudanlihan kulutus laski 7 %, tuotanto 2 %. Tuottajahintoihin on saatu parannusta noin 20 %. Kuluttajat ovat reagoineet kallistuviin tuotteisiin ja siirtyneet halvempiin. Tämä näkyy lisääntyvinä pakkasvarastoina. Markkinamarginaalin perusteella naudanlihan tuotanto on yksi heikoimmista tuotantosuosunnista.
- Eläinten hyvinvointilaki astui voimaan 1.1.2024. Keskusteltiin sen tuomista muutoksista.

13.12.

- Valiokunta kokoontui Elinkeinotalolla Eero-kokoushuoneessa.
- Valiokunnan jäsenien lisäksi kokouksessa oli mukana Teamsilla MTK:n liha-asiantuntija Saara Patama. Hän piti laajan markkinakatsauksen. Nautaa on teurastettu paljon, mikä viittaa tuotannon supistumiseen jatkossa. Siipikarjanliha-tuotannossa nähtiin myös harvinainen tuotannon alenema.
- Patama kävi läpi myös valmisteilla olevaa EU:n eläinkuljetusasetusta. Suomen etu on saada asia meidän tasollemme, mutta pitkien etäisyyksien Suomella on omia etuja valvottavanaan. Lisäksi hän kertoi keskusliiton valiokuntaudistuksesta ja suunnitelmista syksyn lihaseminaariin Seinäjoelle.
- Valiokunnan sihteeri kävi läpi ajankohtais-ta suurpetotilannetta, joka on kehittymässä arveluttavaan suuntaan korkeimman oikeuden käytännössä estäessä kannanhoidollisen metsästyksen.
- Villisika ja sen aiheuttama ASF-riski puhuttaa laajasti. Todettiin metsästäjien toimivan pääosin vastuullisesti ja poistavan yksittäiset kulkijat alueeltamme. Esille nousi myös ruokajätteen huolellisen käsittelyn tarve. Ruotsin ASF-tapauksen arvellaan lähteneen liikkeelle biojätteestä.
- Muissa asioissa kuulumme Pasi Pärnäsen esittelyn Munakunnan historiaa kuvin.

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta 26.4.

- Valiokunnan kokous pidettiin Elinkeinotalolla, osa oli mukana etäyhteydellä
- Maatalousverotuksen ajankohtaiskatsauksen piti verkon välityksellä MTK:n verojohtaja Timo Sipilä. Hän esitteli meneillään olevia hallitus-neuvotteluiden tärkeimpiä tavoitteita. Näitä on

tasausvarauksen ylärajan nosto, metsävähennyksen korotus, yrittäjävähennyksen korotus ja kiinteistöverotuksen kiristyksen estäminen

- Paula Erkkilä Kuudestaan ry:stä kertoi toimintaryhmien laajentuneista rahoitusmahdollisuuksista myös maatalousyrityksille
- Jimi Kapela Team Business yhtiöstä esitteli heidän aloittamaa nestelannoitteiden maahan-tuontia. Tarkoituksena on käynnistää toiminta tämän vuoden aikana, ja tästä syystä he ehdot-tavat MTK-Etelä-Pohjanmaalle ja ilmeisesti myös MTK-Keskipohjanmaalle jäsenetuyhteistyötä.

14.11.

- kokous pidettiin Härmän Kylpylässä
- Laki forest Oy:n toimitusjohtaja Jussi Alakoskela kertoi energiahankkeiden kulusta maanomistajan näkökulmasta. Hän korosti maanomistajien yhteistyön merkitystä ja varovaisuutta ensimmäisten sopimusten allekirjoittamisessa. Hyvä toimintatapa on perustaa maanomistajien neuvotteluryhmä, joka kilpailuttaa eri toimijat. Tällä tavalla on saatu merkittäviä parannuksia ehtoihin. Nousevana mielenkiinnon kohteena on tällä hetkellä aurinkovoimaloiden sijoituspaikat. Nämä poikkeavat yleensä tuulivoimahankkeista pienemmän maanomistajajoukon vuoksi. Siirtolinjojen kohdalla on myös edistytty ja monessa tapauksessa näille maanomistajille tarjotaan samanlaista korvausta kuin hankealueella muutenkin maksetaan
- Pohjois-Suomen Turkiseläinten Kasvattajat ry:n puheenjohtaja Esa Rantakangas oli kertomassa valiokunnalle alan haastavista hetkistä. Vuosia jatkunut alavireinen taloustilanne kärjistyi kesän mittaan lintuinfluenssan muodossa. Lähinnä lokiin mukana tarhoille kulkeutunut tauti on aiheuttanut tarhaajille erittäin raskaita aikoja sekä henkisesti että taloudellisesti.

Tuulivoima- ja aurinkoenergia puhuttaa maanomistajia. Koolla MTK-E-P:n ja K-P:n yhteinen EY-valiokunta.

Lihavaliokunnan kokous 13.12.

Välittömästi ensimmäisten löydöksiä myötä tarhoille tuli rajoittavia määräyksiä sekä minkkien kohdalla lopettamismääräyksiä. Tämän jälkeen päätettiin kartoittaa taudin varalta kaikki tarhat. Kiistaa on aiheuttanut vasta-ainetestin käyttö, joka näyttää positiivista, vaikka eläin olisi jo tervehtynyt. Tästä seuraa lopetuspäätös.

- Valiokunta keskusteli korvauskelpoisuuden myyntimahdollisuuksista ja sen kirjaustavoista kauppakirjaan. Kirjaustapa vaikuttaa vähennysoikeuksiin ja varainsiirtoveron määrään. Käytäntö tuntuu olevan vakiintunut, mutta koko myyntimahdollisuus voi poistua tulevana vuonna.
- Sihteeri kertoi ajankohtaisen tilanteen tukiaseman omatoimirakentamisen osalta. SeAmk on hakenut hanketta, jossa tuottajat voivat rakentaa ohjatusti itselleen tukiaseman. Asiasta tiedotetaan välittömästi hankepäätöksen jälkeen.

Kasvintuotantovaliokunta

10.8.

- Tuotto hankkeen Taru Antikainen piti kattavan esityksen tämän hetken viljamarkkinasta niin kotimaassa kuin maailmallakin. Ukrainan sota-tilan ja Mustanmeren viljaväylän epävarmuus aiheuttaa markkinaan epävarmuutta. Markkinaan vaikuttaa tietenkin myös sääolosuhteet viljan päätuotantoalueilla. Kotimaan hintataso on huomattavasti viime vuotta alempi. Valiokunta keskusteli varastojen suuruudesta, tästä tuntuu olevan erilaisia näkemyksiä. Varastoja todennäköisesti on, mutta tällä hintatasolla vilja ei liiku.
- Timo Kankaanpää aloitti kasvukausikatsauksen jo avauspuheenvuorossaan. Yleisilmeenä kasvukaudella on ollut alkukesän liika kuivuus ja sitten tulleet, osin liiankin runsaat sateet. Heikki Tuomela kertoi maakunnan pohjoisosissa sato-

näkymien näyttävän keskimääräisiltä. Esa Similä kertoi havaintojen olevan edellisten puhujien kaltainen. Syysviljat näyttävät hyviltä, mutta kevätiljojen laatua uhkaa sateiden mukanaan tuoma jälkiversonta. Ilpo Ulvinen kertoi tärkkelysperunan näkymistä, jotka ovat tällä hetkellä kohtuu hyvät. Alkukesän kuivuus ehti vähän vaikuttaa myös perunaan, mutta sateet tulivat viime hetkellä.

- keskusteltiin seuraavan tukikauden valmisteluiden tärkeydestä, ruuantuotanto yhä pienemässä roolissa
- kasvinsuojeluaineita poistuu käytöstä kiihtyvällä tahdilla ja uusia ei tunnu saatavan markkinoille tiukan kontrollin vuoksi. Suomen viranomaisilla erityisen tiukka asenne
- lintuinfluenssa jyllää maakunnassa. ETT:n asiantuntijaeläinlääkäri Hannele Nauholz kertoi valiokunnalle ajankohtaisen tilanteen. Tautitilanne täytyy huomioida sadonkorjuussakin. Jos kuolleita lintuja löytyy useita, on syytä olla yhteydessä eläinlääkäriin

Kuluttajatyöryhmä

15.3.2023

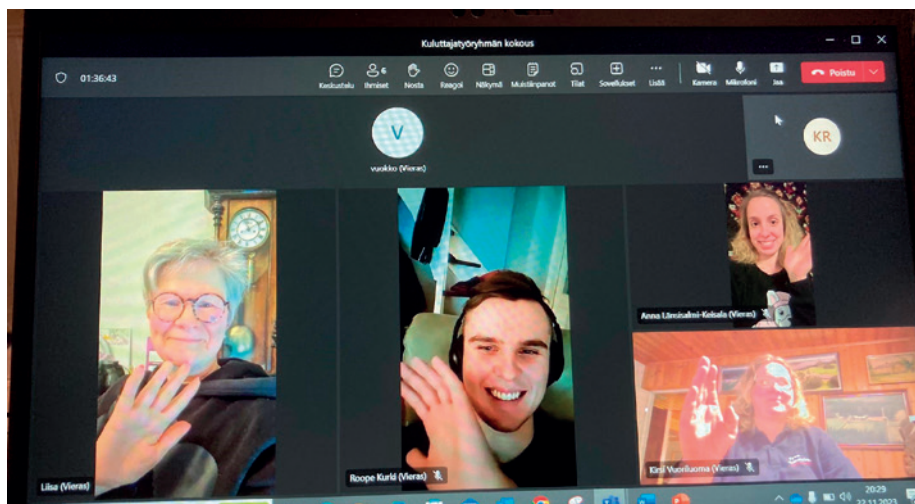
Vuoden ensimmäinen kokous pidettiin Hotel Kurikassa etäyhteydellä.

- Kokouksessa käytiin läpi keskusliiton kuluttajatyön kannustinjärjestelmää.
- Ideoitiin uusia kuluttajatapahtumia

22.11.2023

Kuluttajatyöryhmä kokoontui etäyhteydellä

- Jatkettiin kuluttajatapahtumien suunnittelua
- Kerrattiin eri MTK-yhdistysten järjestämiä kuluttajatapahtumia
- Valittiin vuoden kuluttajatyön tekijä, joka palkittiin liiton syyskokouksessa.

Kuluttajatyöryhmän kokous etäyhteydellä marraskuussa 2023.

3.3 TOIMIHENKILÖIDEN JA TOIMISTON TOIMINTA 2023

Yrjö Ojaniemi

Ari Perälä

Hanna Helander

Sanna Hietämäki

Riina Kaistila

Katariina Sironen

Seija Vierula

Liiton toimisto on toimintavuonna sijainnut Elinkeino-
talossa Seinäjoella osoitteessa Huhtalantie 2, 60220
Seinäjoki. Kertomusvuonna lähetettiin MTK-yhdis-
tyksille kolme kiertokirjettä ja lukuisia sähköpostitiedotteita. Myös maaseutunuorten kerhoille lähetettiin sähköpostitiedotteita. Kaikkiaan toimistosta lähetettiin vuoden 2023 aikana 212 liiton kirjelähetystä. Saapuneita kirjeitä oli 99.

Toiminnanjohtajana on toiminut **Yrjö Ojaniemi**. Ojaniemen tehtäviin on kuulunut liiton toiminnan yleinen johtaminen johtokunnan alaisuudessa. Samalla hän on toiminut muiden toimihenkilöiden esimiehenä. Toiminnanjohtajan vastuulle ovat kuuluneet liiton yleiset kokoukset, johtokunnan ja maitovaliokunnan kokoukset. Erityisalueina ovat olleet maatalouspolitiikka, suhteet sidosryhmiin, liiton talous sekä maa- ja ympäristöpolitiikka. Lisäksi hän on osallistunut liiton edustajana esimerkiksi erilaisiin työryhmiin ja neuvottelukuntiin sekä erilaisten hankkeiden ohjausryhmiin.

Kenttäpäällikkö Ari Perälän tehtävänä on ollut MTK-yhdistysten järjestötoiminnan suunnittelu ja johto, jäsenasioiden hoito sekä kurssi- ja koulutustoiminta. Kokouksista hänen vastuullaan ovat olleet liha-, kasvintuotanto- sekä elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunnan kokoukset.

Järjestöagrologi Hanna Helanderin tehtäväalueena on ollut kuluttajatyö, koulutustoiminta, viestintä ja julkaisut, maaseutunuorten toiminta sekä yleinen järjestötyö. Kokouksista hänen vastuullaan ovat olleet maaseutunuorten valiokunnan kokoukset. Lisäksi hän on osallistunut liiton edustajana erilaisiin työryhmiin ja hankkeiden ohjausryhmiin. Helander on ollut vanhempainvapaalla ja hänen sijaisenaan toimi **Sanna Ojala 31.7.2023.saakka ja Sanna Hietämäki 1.10.2023 alkaen**.

Järjestöagrologi Katariina Sironen tehtäviä ovat olleet sosiaalipolitiikka, maaseutunuorten toiminta ja yleinen järjestötyö. Kokouksista hänen vastuullaan ovat olleet hyvinvointivaliokunnan ja kuluttajatyöryhmän kokoukset. Sironen on ollut vanhempainvapaalla ja hänen sijaisenaan toimi **Riina Kaistila**.

Toimistosihteri Seija Vierulan tehtäviin ovat kuuluneet muun muassa kirjanpito, palkanlaskenta, jäsenrekisterin hoito, postitus, arkistointi sekä erilaiset toimiston juoksevat asiat.

3.4 Muu toiminta

C-alueen liittojen yhteistyö v. 2023

Pohjoisen tukialueen eli C-alueen liitot kokoontuivat kertomusvuoden aikana kaksi kertaa. Toimintavuoden 2023 aikana C-liittojen puheenjohtajana toimi Timo Kankaanpää (MTK-Etelä-Pohjanmaa) ja sihteerinä Jari Rouvinen (MTK-Pohjois-Karjala).

Kertomusvuoden ensimmäinen kokous pidettiin 4.4.2023 Pihtiputaalla hybridikokouksena. Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia maatalouspolitiikan kysymyksiä, kuten hallitusohjelmaneuvotteluita ja CAP27-tilannetta. Lisäksi kokouksessa esittäytyivät MTK:n valtuuskunnan puheenjohtajaehdokkaat.

Kertomusvuoden toinen kokous pidettiin 13.11.2023 jälleen Pihtiputaalla hybridikokouksena. Kokouksessa esillä olivat MTK:n syysvaltuuskunnan kokouksen asiat. Kokouksessa esittäytyivät MTK:n johtokuntaan ehdolla olevat henkilöt.

GPS-tarkennussignaali

Kertomusvuoden syksyllä liitto käynnisti valmistelun GPS-tarkennussignaali-hankkeesta. MTK-Etelä-Pohjanmaan tavoitteena on saada alueellemme kattava tukiasemien verkosto hyödyttämään koko jäsenistöämme. Kaupallisten kalliiden ratkaisujen ohella tarkennussignaalia tuottava tukiasema on mahdollisuus rakentaa omatoimisesti käyttämällä AgOpenGPS -nimistä avointa dataa.

Liiton lehdessä ollut liiton toiminnanjohtajan ja kenttäpäällikön kirjoitus aiheesta tuotti liittoon lukuisia kiinnostuneita yhteydenottoja.

Liitto kävi neuvotteluja Seinäjoen Ammattikorkeakoulun (SeAmk) kanssa koulutuksen toteuttamiseksi. Kertomusvuoden aikana saatiinkin valmisteluun SeAmkin kanssa hanke, jossa järjestettäisiin maatalousyrittäjille työpajoja tukiasemien rakentamiseksi. Opastus tulisi oppilaitoksen kautta ja tarvittavat osat yhteishankintana heidän kauttaan. Yrittäjän kustannukseksi jäisi osien hinta. Toisessa vaiheessa työpajojen aiheena olisi automaattiohjauksen rakentaminen työkoneeseen johdetusti. Hanke eteni myönteisesti vuoden 2024 alkupuolella, jolloin rahoituspäätökset ja toteutus menivät eteenpäin.

Maaseudun tietoliikennepalveluiden kehittäminen

Etelä-Pohjanmaa on valitettavasti ollut valokuituverkkojen saatavuudessa maakuntien keskinäisessä vertailussa selvästi viimeisenä. Erityisen huono tilanne valokuidun saatavuudessa on ollut mm. Seinäjoen lähiympäristössä olevilla maaseutualueilla. Toimintavarmat ja nopeat tietoliikenneyhteydet ovat alueiden elinvoiman ja yritystoiminnan kannalta ratkaisevan tärkeitä.

Kertomusvuonna Liitto jatkoi vuonna 2021 aloitettua yhteistyötä Lounea Oy:n kanssa tavoitteena parantaa valokuituverkkojen saatavuutta ja maakuntamme elinvoimaa ja kilpailukykyä digitalisoituvassa yhteiskunnassamme. Yhteistyöhön liittyi myös liiton tekemä edunvalvontatyö sekä rahoittajien että lainsäätäjän suuntaan valokuiturakentamisen edistämiseksi. Digitalisaatio vaikuttaa tulevaisuudessa entistä enemmän yritysten ja alueiden kilpailukykyyn ja elinvoimaisuuteen.

Liiton yhteistyö Lounea Oy:n kanssa on ollut onnistunutta ja Lounean toimesta on syksystä 2021 alkaen

Syksyn puheenjohtaja-sihteeripäivillä puheenvuoroa

suunniteltu ja toteutettu useita kuiturakentamishankkeita mm. Ilmajoella, Lapualla ja Seinäjoella. Lounean päätökset investoinneista Etelä-Pohjanmaalle 2022–2024 ovat jo 10 miljoonan euron luokkaa. Lounea käynnisti verkon rakentamistyöt vuonna 2022 taajamien välisistä runkoyhteyksistä ja taajamien pientaloalueilta. Vuonna 2024 Lounea on ilmoittanut rakentavansa erityisesti maaseutualueita, osittain julkisella tuella. Liiton ja Lounea Oy:n aktiivisuus sai myös muita teleoperaattoreita ja seutuverkkoja aktivoitumaan kuituverkkojen kehittämistyössä maakunnan alueella. Maakuntaliiton tiedotteen mukaan kuituverkkojen saatavuus nousi kahdessa vuodessa 40 %:sta noin 60%:iin, ja tässä kasvussa Etelä-Pohjanmaa oli kärkisijalla.

Veropäivä

Liitto järjesti 26.1. perinteisen maakunnallisen veropäivän. Tilaisuus pidettiin Lapualla, Vanhan Paukun Alajokisalissa. Tilaisuuden avasi MTK:n elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunnan jäsen Hannu Uitto. Ajankohtaisia veroasioita kävivät läpi Timo Sipilä MTK:sta ja verojohtaja Petri Ollinkoski Etelä-Pohjanmaan Verotoimistosta. Lisänä tilaisuudessa oli mukana Melan Miia Mannila ja hän kertoi palkkaa saavan perheenjäsenen vakuuttamisesta Myel-vakuutuksessa. Tilaisuudessa oli mukana 55 henkilöä.

Puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivät

Tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien kevättapaaminen järjestettiin 20.2. Elinkeinotalolla. Liiton puheenjohtajan Timo Kankaanpään lisäksi puhumassa oli Arviointikeskuksen lakimies Ellinor Sundqvist, Tuotto-hankkeesta Taru Antikainen sekä Maatilan Varautumishankkeen Mari Viljanmaa. Toimiston henkilökunta kävi läpi mm. valiokuntia, valokuvanäytelyä ja yhdistysten tukemista.

Syksyn tapaaminen toteutettiin 10.10. Seinäjoella Elinkeinotalon Isossa salissa. Puheenjohtajan avauksen jälkeen MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila kertoi vastuullisuudesta ja sen vaikutuksesta toimialamme tulevaisuudessa. Lähitapiolan puheenvuorossa käytiin läpi kuivuri- ja maatilapalojen yleisimpiä syitä. Lounaan jälkeen toimiston väki kävi läpi ajankohtaisia asioita ja erityisesti Jyväjemmarirokin yhdistyspanostuksia. Lopuksi toiminnanjohtaja kertoi ajankohtaisia maatalouspolitiikan asioita.

Maa- ja metsätalousministeriön Cap-kiertue

MTK-Etelä-Pohjanmaa oli mukana järjestämässä maakunnallista tilaisuutta uuden tukikauden jalkauttamiseen. Ministeri Kurvinen esitteli virkakuntineen uuden ohjelmakauden tavoitteita ja toimenpiteitä. Paikalla oli runsaasti kiinnostuneita ja keskustelu oli vilkasta.

Apetit oy:n valtakirjakampanja

Kevään aikana suoritettiin mittava valtakirjojen keruukampanja Apetit oy:n omistajien keskuudessa. Yhtiökokouksessa oli odotettavissa sijoittajien ”vallankaappaus” ja siitä syystä omistajaohjaukseen haettiin lisävoimaa. Valtakirjojen keruu sujui hyvin ja yhtiökokouksen äänestyksissä pärjättiin tuottajapuolen ollessa yhtenäinen.

Pohjanmaan riistakeskusalueen maanomistajien edustajien riistapäivä

Alueen maanomistajien edustajille riistanhoitoyhdistysten hallituksissa järjestettiin 20.3. koulutustilaisuus Lapualla Vanhassa Paukussa. Tilaisuus keskittyi riista-asioihin vaikuttamiseen maanomistajan näkökulmasta. Riistapäällikkö esitteli maakunnan hirvtilannetta ja hirvenkaatolupien mitoitusta ja vastasi esitettyihin kysymyksiin.

pitämässä LähiTapiolan Sini Ritamäki.

Maa- ja metsätalousministeriön Cap-kiertue Lapualla.

Jyväjemmarirock järjestettiin Hotelli Sorsanpesällä.

Farmarin Hyvinvointipäivän tukihenkilöverkkossa

Loppupäivä vietettiin ilman viranomaisia ja käytiin yhdessä läpi alueen eri osien tilannetta ja korostettiin asioita, joita paikallistasolla on hyvä nostaa esiin.

Näyttelymatka Tarttoon

MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti jäsenilleen näyttelymatkan Tarttoon Maamess-näyttelyyn. Matkan käytännön järjestelyistä vastasi Matkatoimisto Saarikoski. Matkalla oli mukana 43 jäsentämme ja matka sai runsaasti positiivista palautetta. Ajankohta oli ennen kevään kiireitä 19.–21.4. jolloin lähtijöitä saatiin hyvin mukaan.

Jokipiin Villisikaseminaari

Ruotsista yllättäen villisioista löytynyt afrikkalainen sikarutto ja sen aiheuttamat laajat rajoitustoimet herättivät keskustelun Suomessakin uusiin mittasuhteisiin. Osallistuimme Sikayrittäjien ja Metsästäjäliiton järjestämään tapahtumaan, jossa käytiin läpi toimia joilla tartuntariski alueellamme saadaan mahdollisimman pieneksi. Käytännössä toimet ovat villisikakannan pitäminen alhaalla ja tartuntalähteiden pitäminen rajojemme ulkopuolella.

Sarka-messut

Sarka-messut 27.–28.1. Seinäjoki-Areenassa. Osastollamme oli mukana myös Tukihenkilöverkon vapaaehtoistyöntekijöitä ja työterveyspalveluiden työterveyshoitajia.

Viljelijä välittää -valokuvanäyttelykiertue

MTK-Etelä-Pohjanmaan vuonna 2022 järjestämän valokuvakilpailun voitti Salla Kurikka Jalasjärveltä valokuvallaan "Kasvukunnosta huolehtiminen on tärkeää". Kilpailun pohjalta toteutettiin 40 kuvan näyttely, joka kiersi tammikuusta lähtien eteläpohjalaisten MTK-yhdistysten toimesta kymmenellä eri paikkakunnalla.

Näyttelyn avajaiset järjestettiin Lapuan kulttuuritalolla Vanhassa Paukussa 20.1.2023. Näyttely kiersi vuoden aikana Vähäsäkyrössä, Isojoella, Alajärvellä, Ilmajoella, Jalasjärvellä, Kurikassa, Kauhajoella, Teuvalla ja Soinissa. Näyttelyyn kävi tutustumassa useita tuhansia ihmisiä.

Koululaisvierailut osana imago työtä -webinaari

Webinaari järjestettiin yhteistyössä Suomen maitoyrittäjien kanssa 3.5.2023. Webinaarissa esiteltiin MTK:n kannustinjärjestelmät ja kuultiin kokeneiden tilavierailutilojen kokemuksia.

Jyväjemmarirock

Jyväjemmarirock järjestettiin Hotelli Sorsanpesällä 21.10.2023. Tapahtumaan osallistui miltei 800 henkilöä. Rockissa esiintyivät Komiati-tanssiorkesteri ja Elonkerjuu. Tapahtumassa päästiin myös laulamaan myös karaokea.

Farmarin hyvinvointipäivä

Kuortaneen urheiluopistolla järjestettiin koko maakunnan kattava Farmarin hyvinvointipäivä 10.11., jossa osallistujat saivat päivän aikana harjoitella jousiammuntaa, Lavis®-lavatanssijumppaa ja rauhallista venyttelyä keuhonhuolto-osiossa. Päivän päätteeksi oli luento unen ja levon merkityksestä. Osallistujia oli noin 40.

Maatalousyrittäjien työterveyshuolto

MTK-Etelä-Pohjanmaa yhteistyössä Työterveyslaitoksen ja Melan kanssa vuonna 2021 kilpailuttamansa työterveyspalvelut maatalousyrittäjiä ja -yrityksiä varten on edelleen voimassa. Sopimuskuppanit ovat Härmä-Medi Oy, Oy KristinaMedi Ab ja Yritys Botnia Oy. Sopimuksen tavoitteena on helpottaa työterveyspalveluiden

Marja-Leena Perälä ja Arja Ahonen.

Oppitunti maataloudesta -hanke. Kuvassa Lotta Iso-Tuisku.

hankintaa sekä varmistaa palveluiden asianmukainen hinta-laatu-suhde ja palveluiden hyvä saatavuus koko MTK-Etelä-Pohjanmaan alueella. MYEL-vakuutetut maatalousyrittäjät voivat halutessaan järjestää työterveyspalvelut itselleen ja työntekijöilleen puitesopimuksen mukaisesti haluamansa laajuisina ilman erillisiä sopimusneuvotteluja. MTK-Etelä-Pohjanmaa, Mela kokoontuvat kunkin sopimuskumppanin kanssa kaksi kertaa vuodessa puitesopimuspalaveriin, jossa käydään läpi ajankohtaisia asioita ja toimijoille viedään viestiä kentältä.

MTK-esittelyt (3 kertaa) Sedu Ilmajoentiellä. yhdessä esittelyssä oli mukana myös maaseutunuorten valiokunnan edustaja. Maatalouspoliittinen luento SeAmk:ssa.

Oppitunti maataloudesta -hanke

Syksyn aikana pidettiin Seinäjoen lyseolla kaikille 8-luokkalaisille, Joupin koulun 2-luokkalaisille ja Keski-Nurmon koulun 3-6-luokkalaisille kolmen maatilayrittäjän voimin maatalouden oppitunnit, joissa kotieläinyrittäjät kertoivat omasta tuotannostaan ja yleisesti suomalaisesta maataloudesta.

Viljelijä välittää -valokuvanäyttelykiertue Teuvalla.

Maatalouden oppitunnit järjestettiin Osuuskunta Itikan ja Lihakunnan myöntämän hankerahoituksen avulla.

Vuoden Helmi -kunniamaininta

MTK:n kevätkuukauskunnassa palkitaan vuosittain yksi MTK- tai MHY-yhdistys Vuoden Helmi -palkinnolla. Palkinto myönnetään osoituksena esimerkillisestä ja innovatiivisesta tempauksesta. MTK-Alavus sai kunniamaininnan järjestämästään aggregaattikeräyksestä Ukrainaan.

Kokkaa kotimaista -kampanja

Etelä-Pohjanmaan alueella Kokkaa kotimaista -kampanjassa oli mukana yhteensä 16 yhdistystä. Kokkaa kotimaista on peruskoulun 8-luokkalaisten kotitalouden valinnaiseksi oppiaineeksi valinneille suunnattu kotimaisen ruoan kampanja resepteineen ja tarvikkeineen ja se on vakiinnuttanut paikkansa yhdistysten toiminnassa.

Yhdistysten omia tapahtumia 2023

- 9.2.** MTK-Kortesjärvi: Nappulahiidot Kortesjärven Kitkalla
- 15.3.** MTK-Vähäkyrö: Vähäkyrö ja maaseutu -keskustelutilaisuus yhteistyössä Vähäkyrön kaupunginosan kanssa
- maaliskuu** MTK-Vähäkyrö: Kotimaisen ruoan viikko yläkoulun kotitalousryhmien kanssa
- 29.4.** MTK-Kauhava: Kauhavan vapputori
- 13.5.** MTK-Kortesjärvi: Sponsorina Junnufutisturnauksessa
- 16.6.** MTK-Kauhava: Kauhavan markkinat
- 3.7.** MTK-Kortesjärvi: Saarimajan lastentapahtuma
- 23.7.** MTK-Jalasjärvi: Farmipyöräily
- 29.7.** MTK-Jurvan 100-vuotisjuhla
- 16.8.** MTK-Ilmajoki: Tuottajien kesäilta

Vuoden Helmi -kunniamaininta MTK-Alavudelle aggregaattien keräämisestä Ukrainaan. Kuva: Jari Sippola

- 26.8.** MTK- Jalasjärven maaseutunuoret: Jokipiin maalaismarkkinat
- 16.9.** MTK-Jalasjärvi: Lasten maatalousnäyttely
- 3.11.** MTK-Soini: Lihakeittoa tuottajahinnalla -tapahtuma valokuvanäyttelyn yhteydessä
- 9.11.** Kauhavan uuden kaupunginjohtajan tutustuminen alueen maatalouteen ja -tiloihin. Tutustumiskierroksen toteutti MTK-Kauhava, -Kortesjärvi, -Alahärmä ja -Ylihärmä.
- 19.12.** MTK-Alajärvi: Yhdistyksen 85-vuotisjuhla/jäsenilta

Kyrönmaan yhdistysten syyskokous.

MTK-Alavuden, MTK-Töysän ja MTK-Ä...

3.5 JÄRJESTÖTYÖ 2023

MTK-yhdistysten toiminta

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueella oli viimeistä vuotta 32 yhdistystä. MTK-Evijärvi, MTK-Lappajärvi ja MTK-Vimpeli valmistelivat koko vuoden yhdistymistä MTK-Järvi-seuduksi. Perusteellisen valmistelun myötä kaikki meni sujuvasti ja sääntömääräinen käsittely kahdessa eri yleisessä kokouksessa meni vastalauseitta. Toivotamme menestystä ja aktiivisuutta uudelle yhdistykselle.

Yhdistykset järjestivät pienimuotoisia koulutustilaisuuksia, juhlia sekä virkistyspäiviä jäsenilleen. Lisäksi yhdistykset tekivät paikallistason edunvalvontatyötä järjestämällä tapaamisia kunnallisten luottamushenkilöiden ja virkamiesten kanssa. Tuottajayhdistykset ottivat myös kantaa alueellisiin asioihin kuten kaavoitukseen, tietoihin ja muihin infrahankkeisiin.

Yhdistysten kevät- ja syyskokoukset

Yhdistysten kevätkokoukset alkoivat 7.3. Teuvan ja Karijoen yhteiskokouksella Parran Luontolaiturilla. Perinteisesti paikalla olivat liiton puheenjohtaja ja liiton toimihenkilö. Kokouskierros päättyi 30.30. Kauhajoelle. Kokouskierroksella nostatettiin äänestysaktiivisuutta eduskuntavaaleissa ja opiskeltiin uutta ohjelmakautta. Syyskokoukset alkoivat 24.10. MTK-Alavuden, Töysän ja Ähtärin yhteiskokouksella. Paikkana oli Kauppakeskus Keskinen. Kierros päättyi 28.11. MTK-Evijärven, Lappajärven ja Vimpelin yhteiskokoukseen Kivitiipussa. Liiton asiantuntijat osallistuivat kokouksiin ja aiheina oli mm. liiton luottamushenkilöiden ja työntekijöiden esittelyt ja roolit.

Kylvöjen siunaukset, sadonkorjuun kiitosjuhlat ja kirkkopyhät

Kylvöjen siunauksia, sadonkorjuun kiitosjuhlia ja kirkkopyhä on pidetty useiden tuottajayhdistyksen toimesta joko yksin tai yhteistyössä muiden kanssa. Tilaisuudet ovat arvokas osa pitkää tuottajayhdistysten perinnettä kunnioittaa ja kiittää luontoa ja luojaa antimistaan.

Laskettelu- ja ulkoilutapahtumat sekä kuntoilutoiminta

Tuottajayhdistykset ovat järjestäneet yhteistyössä laskettelupäiviä ja muita koko perheen virkistystapahtumia. Yhdistyksillä on ollut myös jumppa- ja vesijumpparyhmiä sekä esimerkiksi paikallisia kuntosalijäsenetuja.

Uusien yrittäjien huomioiminen

Useat yhdistykset huomioivat uusia yrittäjiä muistamalla heitä lahjalla tai stipendillä kokouksien yhteydessä. Myös koulusta valmistuneita on muistettu useissa yhdistyksissä. Nuorten huomioiminen on erittäin tärkeää yhdistyksen jatkuvuuden turvaamiseksi.

Tilavierailut sekä muu kuluttajatyö

Yläasteen kotitalousryhmille suunnattu Kokkaa kotimaista -kampanja jatkui ja sai myös toivottua jatkoa alkuvuoden puolelle. Osallistuminen alueeltamme oli jälleen hyvää ja palaute loistavaa.

Tilavierailuja järjestettiin myös aktiivisesti yhdessä koulujen kanssa. Keskusliiton tuki asialle on merkittävä tilalle maksetun korvauksen ja kuljetuksen maksun myötä.

Liitto teki myös merkittävän panostuksen kouluvierailuihin, joita järjestettiin 9 kappaletta suuntautuen Seinäjoen yläasteikäisille pääosin.

Ähtärin syyskokous.

Kokouskierroksella nostatettiin äänestysaktiivisuutta eduskuntavaaleissa ja opiskeltiin uutta ohjelmakautta.

Vuoden Helmi

MTK:n kevätvaltuuskunnassa palkitaan vuosittain yksi yhdistys Vuoden Helmi -palkinnolla. Palkinto myönnetään osoituksena esimerkillisestä ja innovatiivisesta tempauksesta.

Seutukunnalliset yhteistyö- ja aluepalaverit

Yhdistykset järjestivät seutukunnittain mm. aluekokouksia ja muita yhteispalavereita. Aluekokouksissa pohjustettiin luottamushenkilövalintoja ja käsiteltiin seutukuntien yhteistoimintaa ja seutukunnallisten tilaisuuksien järjestämiseen liittyviä asioita. Yhdistykset järjestivät useita yhteisiä seutukunnallisia retkiä, koulutustapahtumia ja viihteellisiä tilaisuuksia. Yhdistysten välistä yhteistyötä ovat lisänneet myös yhdessä järjestetyt syys- ja kevätkokoukset.

KURSSIT JA KOULUTUS

Oivakoulutus + Grilli-ilta 7.6.2023

Akseli Merja, Kauhajoki
Kankaanpää Timo, Ilmajoki
Kasari Taina, Jalasjärvi
Puska Sami, Peräseinäjoki
Ritala Taina, Korttesjärvi
Saari Köpi, Lapua
Vaismaa Kari, Isokyrö
Yli-Kesäniemi Vuokko, Lehtimäki
Yliluoma Mikko, Ylistaro
Kaistila Riina, MTK-E-P
Ojala Sanna, MTK-E-P
Perälä Ari, MTK-E-P
Vierula Seija, MTK-E-P
Viitikko Outi, Karijoki (etänä)

Maaseutunuoret kokoontuivat Ilmajoelle NoHill Paintball-keskukseen värikuulapeliin 14.6.

Maaseutunuorten toiminta

Sarkaburger

Sarkamessujen yhteyteen järjestettiin matalan kynnyksen omakustanteinen manuburger Seinäjoen Amarillossa 27.1. Kohtaaminen oli onnistunut, vaikka se kyhättiin kasaan nopealla aikataululla.

Kevätparlamentti

Maaseutunuorten kevätparlamentti järjestettiin Helsingissä 14.–15.2. ja sinne osallistui myös Etelä-Pohjanmaan maaseutunuoria. Väki vieraili eduskunnassa ja poliittisten nuorisjärjestöjen edustajat pääsivät eduskuntavaalikevään kunniaksi paneeliin Venlassa Simonkadulla.

Agrologiopiskelijöiden saunotus

Maaseutunuorten valiokunnan jäsenet kutsuivat SeAMKin toisen vuoden agrologiopiskelijät perinteiseen yhteiseen illanviettoon Seinäjoelle Piirin kokous- ja saunatiloihin 8.3.2023. Tilaisuudessa oli osanottajia yli 30 henkilöä.

Sarkamessujen yhteyteen järjestettiin matalan kynnyksen omakustanteinen manuburger Seinäjoen Amarillossa 27.1.

Kansanedustajat ja kummitilalliset tapasivat Helsingissä 9.11.

KÖSEP-opintomatka

Perinteinen MTK-Etelä-Pohjanmaan, MTK-Keski-Pohjanmaan ja ÖSP:n järjestämä retki toteutettiin Ruotsiin 12.–15.4. Järjestämisvuoro oli Etelä-Pohjanmaalla. Ohjelmassa oli muun muassa yritys- ja tilavierailuja. Osallistujia oli noin 30 ja niitä oli järjestäjäalueiden lisäksi myös Varsinais-Suomesta ja Uudeltamaalta.

Maaseutunuorten sählyturnaus

Maaseutunuorten sählyturnaus järjestettiin Kurikassa 1.4. Joukkueita oli viisi: agrologiopiskelijoilla omansa, Korteesjärvi, Vähäkyrö, Jalasjärven maaseutunuoret, sekä Lapuan ja Nurmon yhteinen joukkue. Vähäkyrö voitti turnauksen.

Paintball Ilmajoella

Maaseutunuoret kokoontuivat Ilmajoelle NoHill Paintball-keskukseen värikuulapeliin 14.6. Osallistujia oli 12 ja kaikilla oli hauskaa ja MaNut pääsivät tutustumaan uusiin ihmisiin.

Syysparlamentti

Valtakunnallinen maaseutunuorten Syysparlamentti oli Lappeenrannassa 2.–4.11. Keski- ja Etelä-Pohjanmaan maaseutunuoret matkasivat sinne yhdessä bussilla. Parlamentissa opeteltiin muun muassa argumentointi- ja neuvottelutaitoja ja jokaisen omaa vaikuttamisen polkua. Ohjelma sisälsi myös kevyempiä osuuksia, kuten elokuvailan ja bingon.

Kummitilojen ja kansanedustajien tapaaminen

Kansanedustajat ja kummitilalliset tapasivat Helsingissä 9.11. Simonkadulla. Paikalla oli kansanedustajia kolmesta puolueesta, yhteensä viisi. Myös MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila oli läsnä koko tilaisuuden ajan.

Keski- ja Etelä-Pohjanmaan maaseutunuoret matkasivat Valtakunnalliseen maaseutunuorten Syysparlamenttiin 2.–4.11.

Piispan tapaaminen

Maaseutunuorten valiokunta tapasi Lapuan hiippakunnan piispa Matti Salomäkeä 8.12. Kauhajoella Katia Isoahon sikalalla. Keskustelua käytiin nuorten tuottajien jaksamisesta alalla, jossa kiitos jää usein saamatta mutta kritiikki ei. Esillä oli myös sukupolvenvaihdosten vähäisyys.

Joulutulet

Maaseutunuorten ja MTK-yhdistysten joulutulet järjestettiin 22.12. MTK:n valtuuskunta kannusti kaikkia MHY- ja MTK-yhdistyksiä järjestämään omat tulensa, MaNujen kanssa tai ilman. Tulet järjestivät Alavus, Alahärmä, Ilmajoki, Isokyrö, Jalasjärvi, Kauhajoki, Korteesjärvi, Kristiinankaupunki, Kuortane, Kurikka, Laihia, Lapua, Nurmo, Peräseinäjoki, Teuva ja Vimpeli, eli yhteensä 17 yhdistystä. Ilkka-Pohjalainen kävi tekemässä Laihian tulista lehtijutun.

3.6 LIITON TALOUS

MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY TILINPÄÄTÖS 31.12.2023 TUOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023		1.1.-31.12.2022	
VARSINAINEN TOIMINTA				
TUOTOT				
Opisto- ja tarviketuotot	4377,36		18572,72	
MSL suoritukset	500,00		125,00	
Muut koulutustuotot	0,00		0,00	
Riskienhallintayhteistyö	22142,88		20589,57	
Vuosikertomusilmoitustuotot	360,00		360,00	
Muut ilmoitustuotot	0,00		0,00	
Melan kulukorvaus	1560,00		1560,00	
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	3987,33		6487,77	
Hankkeen rahoitus	0,00	32927,57	0,00	47695,06
KULUT				
PALKAT JA PALKKIOT				
Toimihenkilöiden palkat	271361,83		272708,78	
Lomapalkkavelan muutos	-12568,00		14720,00	
Luottamush.palkkiot	52040,00		49700,00	
Lomituskorvaus	218,40		0,00	
Muut palkat ja palkkiot	0,00	311052,23	0,00	337128,78
HENKILÖSIVUKULUT				
Sosiaaliturvamaksut	4303,57		3708,25	
Tapaturma-,työttöm- ja ryhmäh.vak	4482,31		4245,58	
Varma, TyEL	61568,13		63741,07	
Eläkesäätiövaraus	0,00		0,00	
Työeläkevakuutusmaksu -hankkeet, Elo	0,00		0,00	
Työpaikkaruokailu	5518,83		4655,16	
Työterveyshuolto	4859,48		1510,09	
Muut henkilöstösivukulut	2838,63	83570,95	2719,13	80579,28
POISTOT				
Poistot kal./Kaluston hankinta	912,21	912,21	989,96	989,96
MATKAKULUT				
Matkakulut, toimihenkilöt	19293,23		14642,42	
Matkakulut, luottamushenkilöt	21521,38		17107,26	
Matkakulut, muut	0,00	40814,61	0,00	31749,68
KOKOUKSET				
Yleiset kokoukset	3527,90		3343,83	
Johto- ja valiokunnat	6914,08		5142,43	
Muut kokoukset ja tilaisuudet	263,66		276,99	
TOIMISTOKULUT				
Postikulut	2482,28		2173,52	
Puhelinkulut	302,70		302,70	
Matkapuhelinkulut	2660,65		2741,71	
ATK-Kulut	11511,14		11721,81	
Toimistotarvikkeet	179,73		147,64	
Kirjanpito/Tilintarkastus	1364,00		1364,00	

	1.1.-31.12.2023		1.1.-31.12.2022	
Ammattikirj. ja lehdet	1969,00		1960,20	
Mainiolehti ja Maaseudun Tulevaisuus	1571,02		1554,97	
Leasing-vuokrat	2117,32		2065,00	
Muut toimistokulut	416,98		715,42	
Siivous	5824,68		5526,99	
Yhtiövastikkeet	18738,00		19278,00	
Muut vuokrat	1610,64		1450,80	
Muut huoneistokulut	0,00		0,00	
JÄSENMAKSUT				
Jäsenmaksut MTK:lle	0,00		0,00	
Muut jäsenmaksut	30,00		30,00	
MUUT VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT				
Vakuutukset	828,04		861,60	
Muut vakuutukset	0,00		700,00	
Järjestötapauhtumat ja kuluttajatyö	13614,56		14278,22	
Opisto- ja tarvikekulut	11887,71		21073,79	
Toimihenkilöiden koulutus	2281,08		2214,49	
Luottamushenkilöiden koulutus	3498,13		2124,20	
Muu kurssitoiminta	250,00		115,90	
Vuosikertomus	3174,40		3587,32	
Muut painatuskulut	10552,40		8663,00	
Merkipäivä- ja muut lahjat	0,00		0,00	
Muut tilaisuudet ja suhdetoiminta	8180,06		3480,83	
Luottamushenkilöretket	0,00		0,00	
Muut varsinaisen toim.kulut	8024,71	123774,87	12509,09	129404,45
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-527197,30		-532157,09
VARAINHANKINTA				
TUOTOT				
JÄSEN- JA KANNATUSMAKSUT				
Jäsenmaksut yhdistyksiltä	402890,57		410636,05	
Jäsenmaksut yhteisöiltä	36262,98	439153,55	36039,93	446675,98
SIJOTUSTOIMINTA				
TUOTOT				
Vuokratuotot	106302,07		80940,08	
Osinkotuotot	115008,46		102714,58	
Korkotuotot	102916,04		22101,30	
Muut sijoitusten tuotot	5692,33	329918,90	9021,64	214777,60
KULUT				
Yhtiövastikkeet	82315,32		81533,28	
Korkokulut	24831,55		3743,65	
Muut sijoituskulut	21172,34	128319,21	40761,67	126038,60
SIJOITUKSET/TUOTTO-KULUJ.		201599,69		88739,00
TILIKAUDEN TULOS/YLI-ALIJÄÄMÄ		113555,94		3257,89

TASE

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja kalusto 1.1.2023	2 969,86	3 959,82
Lisäys	679,00	0,00
Poistot	-912,21	-989,96
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	2 736,65	2 969,86
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	790 434,35	790 434,35
Arvopaperit	984 260,81	1 080 124,61
Varainhoitotili	770 994,48	723 083,70
SIJOITUKSET YHTEENSÄ	2 545 689,64	2 593 642,66
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 548 426,29	2 596 612,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT SAAMISET		
Lainasaamiset Liittotili, liitto ja yhdistys	2 307 699,76	2 159 605,07
Myyntisaamiset	379,00	0,00
Jäsenmaksusaamiset	14 915,57	22 661,05
Ennakkomaksut	7 555,50	7 600,50
Siirtosaamiset	125,00	0,00
SAAMISET YHTEENSÄ	2 330 674,83	2 189 866,62
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
Rahat ja pankkisaamiset	133 787,66	232 503,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 464 462,49	2 422 370,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 012 888,78	5 018 982,90
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Tukirahasto	1 764 177,26	1 764 177,26
Perusrahasto	117 573,24	117 573,24
Käyttörahasto	2 490 523,96	2 487 266,07
Käyvän arvon rahasto	-204 288,80	-163 697,82
Tilikauden yli-/alijäämä	113 555,94	3 257,89
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 281 541,60	4 208 576,64
VIERAS PÄÄOMA, lyhytaikainen		
Ostovelat	5 214,90	12 842,78
Ennakkonpidätysvelka	18 562,77	19 605,20
Sotu-velka	334,66	283,22
Lomapalkkavelka	43 752,00	56 320,00
Lyhytaikaiset velat	644 793,03	700 801,05
Muut siirtovelat	18 689,82	20 554,01
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	731 347,18	810 406,26
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 012 888,78	5 018 982,90

Tilintarkastuskertomus

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n (y-tunnus 0209365-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat johtokunnan velvollisuudet

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

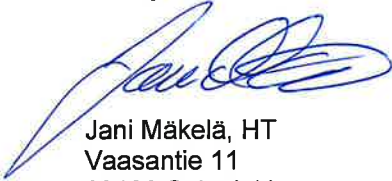
Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teen johtopäätöksen siitä, onko johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Seinäjoki 11.3.2024

Jani Mäkelä, HT
Vaasantie 11
60100 Seinäjoki

MTK-ETELÄ-POHJANMAA RY

(0209365-0)

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Seinäjoella 11.3.2024

Jani Mäkelä, HT

4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT 2023

Itikka Osuuskunta

Itikka osuuskunta on MTK-Etelä-Pohjanmaan yhteisöjäsen. MTK:n jäseniä toimii aktiivisesti osuuskunnan luottamusjohdossa ja hallinnossa. Itikka osuuskunnan ja Lihakunnan toimitusjohtajana toimii Risto Lahti.

Osuuskunta Maitosuomi

Osuuskunta Maitosuomen päätehtävä on maidonhankinta Valio Oy:lle sekä toiminta-alueensa maidontuotannon tukeminen Valmakaupan ja muiden palveluiden avulla. Maitosuomi noudattaa Valioryhmän yhteistä omistaja- ja maidonhankinnan strategiaa. Omassa strategiassaan osuuskunta määrittelee ydinliiketoiminnot ja niiden tavoitteet.

Vuoden 2023 aikana Osuuskunta Maitosuomi vastaanotti yhteensä 817 miljoonaa litraa maitoa, josta 32 miljoonaa litraa oli luomumaitoa. Tavanomaisen maidon määrä laski -0,6 % ja luomumaidon määrä -11,6 % edellisvuodesta. Maitosuomen osuus valtakunnan maitomäärästä on 37 %. Maidonlähettäjiä oli vuoden lopussa 1676, mikä on 7,9 % vähemmän kuin edellisvuonna. Vastaanotetusta maidosta 96,92 % oli E-luokkaista ja 3,08 % I-luokkaista. Carbo®-ympäristölaskurin täytti vuonna 2023 yhteensä 1281 Maitosuomen tilaa ja 1. 5.2023 voimaan tulleita vastuullisuusohjelman vapaaehtoisia toimenpiteitä valitsi 89 % tiloista

Osuuskunta Maitosuomi keräili Etelä-Pohjanmaan alueelta lähes 209 milj.litraa maitoa eli saman verran kuin vuonna 2022. Maitotilojen määrä Etelä-Pohjanmaan alueella väheni vuoden 2022 aikana 6,7 %. Tiloja oli vuoden lopussa 392 kpl.

Osuuskunta Maitosuomen liikevaihto oli 535 miljoonaa euroa. Maidon myynti muodosti liikevaihdosta 82,6 %, Valmakauppa 17,0 % ja muu toiminta 0,3 %.

Maitosuomen taloudellinen asema on vakaa. Toiminnan keskeisin tavoite on mahdollisimman korkea jäsenille maksettava maidon tilityshinta, joka riippuu Valion menestyksestä markkinoilla. Osuuskunta säättää maidon tilityshinnan ja jälkitilin Valiolta saadun tilityksen mukaan. Osuuskunta tekee yhteistyötä muiden valio-laisten osuuskuntien kanssa kustannusten minimoimiseksi.

Valio onnistui vuonna 2023 tavoitteessaan maksaa parhaiden eurooppalaisten osuustoiminnallisten meijeriyhtymien tasoista tuottajahintaa, vaikka maitojauheiden ja voin hinnat maailmanmarkkinoilla laskivat jyrkästi vuoden 2022 syksystä. Hinnat ovat hieman

elpyneet vuoden vaihteessa 2023-2024, mutta ovat edelleen 25-40 % alhaisemmat kuin vuoden 2022 huippuhinnat. Haasteita tuottajahinnan säilyttämiseen tuli myös kotimaan markkinoilta. Suomen talouden arvioidaan olevan taantumassa talvella 2024, ja kuluttajien ostovoiman elpyvän vasta loppuvuodesta. Tämä on johtanut kauppojen pyrkimykseen alentaa tuotteiden hintoja ja hintakilpailun kiihtymiseen erityisesti kaupan omien PL-merkkien osalta.

Maitotilayritysten sukupolvenvaihdokset sekä investoinnit ovat tärkeitä tulevaisuuden vastaanotettavan maitomäärän saavuttamiseksi. Investointien huolellisessa valmistelussa tulee ottaa huomioon esimerkiksi rahoitusmarkkinoiden sääntelyn lisääntyminen. Osuuskunta Maitosuomi panostaa vastuulliseen toimintaan ja on tehnyt määrätietoisesti yhteistyötä esimerkiksi pankkien kanssa tilojen investointien sujuvuuden parantamiseksi.

Ilpo Lukkarinen
Toimitusjohtaja
Osuuskunta Maitosuomi

5. ARVOLEXIN TOIMINTA VUONNA 2023

ArvoLex Oy (entinen Maanomistajien Arviointikeskus) on tuottajajärjestöjen omistama lakitoimisto, joka tarjoaa asiantuntijapalveluita kiinteistö-, ympäristö- ja sopimusoikeudellisissa asioissa, maantie-, kaivos- ja lunastustoimituksissa sekä kiinteistöjen arvonmäärittämissä. Yhtiö on perustettu vuonna 1962 ja toimistomme sijaitsevat Espoon lisäksi Seinäjoella ja Oulussa.

Oli tiedossa, että vuodesta 2023 tulisi merkittävien muutosten vuosi ja valmisteluihin ryhdyttiin jo syksyllä 2022. Suunnitelmat koskivat uuden henkilöstön rekrytointia, lakimiespalveluiden lisäämistä Seinäjoen toimistossa ja toimitusjohtajan vaihdosta Helena Älgarsin eläköitymisen vuoksi.

Tammikuussa ArvoLexissa aloitti kaksi uutta asiantuntijaa, päälakimies Elina Lindvall Espoossa sekä allekirjoittanut lakimies Ellinor Sundqvist Seinäjoella. Kevään suunnitelmat muuttuivat kriisinhallinnaksi Seinäjoen toimiston pitkäaikaisen lakimiehen menehdyttyä. Haastava tilanne vaati meidän tiimiltämme erityistä venymistä yli työtehtävärajojen. Tilanne saatiin hallintaan kevään aikana asiantuntijatiimin yhteistyöllä ja vastuut asiakkaita kohtaan hoidettua asianmukaisesti. Kesällä uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin yrityksen sisältä päälakimies Elina Lindvall. Sisäisen valinnan jälkeen rekrytoitiin Espooseen vielä uusi päälakimies Pipsa Mörn, joka aloitti elokuun alussa. Syksyn aikana pääsimme palaamaan normalityöskentelyyn.

Vuosikymmeniä mietitty nimenvaihdos sai henkilövaihdosten myötä uuden sysäyksen eteenpäin vuoden aikana ja toteutettiin loppuvuodesta. Palvelumme ovat kehittyneet ja monipuolistuneet vuosien aikana ja profiloitumisemme kattavan palvelun lakitoimistoksi silloisella nimellämmä Maanomistajien Arviointikeskus Oy ei ollut edennyt. Uusi nimemme ArvoLex Oy rekisteröitiin yhtiön viralliseksi nimeksi joulukuussa 2023. Maanomistajien Arviointikeskus ja Jordägarnas Värderingscentral jäivät aputoiminimiksi.

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestöjen jäsenistö oli edelleen markkinointimme keskiössä myös Seinäjoen toimistossamme. Asiakkaat ovat olleet innokkaita hyödyntämään etäpalveluita ja ovat suhtautuneet niihin positiivisesti. Tämän ansiosta asiakkaat ovat olleet hajautuneina ympäri Suomea, sillä etäpalveluiden käyttömahdollisuus on houkutellut asiakkaita eri puolilta maata.

Vuoden aikana aurinkovoimakysymykset olivat entistä enemmän esillä aurinkopuistojen rakentamisen kiihtymisen vuoksi. Seinäjoelta hoidettiin niihin liittyen muun muassa sopimusten tarkastuksia. Tuulivoimakysymykset ovat edelleen olleet ajankohtaisia, ja ne ovat olleet keskeinen osa toimeksiannoista.

Entisten vuosien tapaan toimeksiantojen jakauma noudatti pääosin kolmijakoa ympäristö- ja kiinteistöasiat, perhe- ja jäämistöasiat sekä sopimus- ja vahingonkorvausasiat. Loppuvuodessa saatiin laajoja tilusjärjestelyjen valituksia käsitelty loppuun maaoikeudessa.

ArvoLex hoiti myös yksittäisiä toimeksiantoja esimerkiksi ympäristölupien, tuulivoimasopimusten ja etuosito-oikeutta koskevien valitusten osalta. Myös yksittäisiä eläinsuojelua koskevat oikeudenkäynnit käytiin.

Ensimmäinen vuoteni ArvoLexissä oli erittäin mielenkiintoinen ja opettavainen. Vuoden aikana olen oppinut paljon uutta, ja MTK:n jäsenten avustaminen on ollut erittäin antoisa kokemus. On ollut ilo pystyä tarjoamaan apua ja tukea jäsenille heidän tarpeidensa ja haasteidensa ratkaisemisessa. ArvoLex on tarjonnut Seinäjoelta jäsenistölle myös maksutonta sähköpostineuvontaa laki- ja arviointiasioissa. Vuoden aikana saimme jäseniltä yli 300 kyselyä maksuttomiin lakimiesvastaa@arvolex.fi ja kiinteistoarvioijavastaa@arvolex.fi -sähköpostiosoitteisiin.

Innolla odotan seuraavaa vuotta ja uusia toimeksiantoja, jotka tuovat toivottavasti mukanaan mielenkiintoisia haasteita ja mahdollisuuksia ArvoLexin toiminnalle.

Yhtiön kotisivut löytyvät osoitteesta www.arvolex.fi.

Seinäjoen toimisto
OTM **Ellinor Sundqvist**
Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki
ellinor.sundqvist@arvolex.fi
puh. 040 6501216

6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS

Mela-asiamiehet

Heikki Mäkirintala
puh. 029 435 2644
heikki.makirintala@mela.fi

Toimialue: Alajärvi, Evijärvi,
Kauhava, Kuortane, Lappajärvi,
Lapua, Seinäjoki, Soini, Vimpeli

Miia Mannila
puh. 029 435 2661
miia.mannila@mela.fi

Toimialue: Alavus, Ilmajoki,
Isojoki, Isokyrö, Karijoki, Kau-
hajoki, Kurikka, Laihia, Teuva,
Vaasa, Vähäkyrö, Ähtäri

1.1.2024 alkaen vastaanottopisteet:

- eTuuri (Tuurinkyläntie 2, 63610 Tuuri)
- Kauhajoen kaupungintalo (Hallintoaukio, 61800 Kauhajoki)
- Alajärvi maataloustoimisto (Sairaالات 3, 62900 Alajärvi)
- Kauhava (Jääkäritie 80, Kauhava 62420 Korttesjärvi)
- Seinäjoen aluetoimisto, Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki

7. OSOITE- JA HENKILÖ- HAKEMISTO 2024

LIITON JOHTOKUNTA 2024

Kankaanpää Timo
Puheenjohtaja
040 720 4322
timo.kankaanpaa@mtk.fi

Yli-Rahnasto Sami
Varapuheenjohtaja
0400 885 023
sami.ylirahnasto@gmail.com

Kasari Päivi
050-5340536
paivi.k.kasari@gmail.com

Vuoriluoma Kirsi
040 574 2500
kirsi.vuoriluoma@gmail.com

Saarijärvi Mikko
050 357 9297
mikko.saarijarvi@netikka.fi

Hakala Jarno
040 575 4673
jarno.hakala@netti.fi

Aro Kaija
0400 012 165
kaija.aro2@gmail.com

Eerola Sami
0500 403 407
eerola.sami@gmail.com

Kurki Roope
0400 389 644
rkurki00@gmail.com

MTK:N VALTUUSKUNNAN ETELÄPOHJALAISET EDUSTAJAT 2024

Kankaanpää Timo
Puheenjohtaja
040 720 4322
timo.kankaanpaa@mtk.fi

Uitto Hannu
050 411 6188
h.uitto@netikka.fi

Kohtakangas Kati
040 594 8289
kakoht@hotmail.com

Huhtala Arto
0400 489 880
huhtala.artomk@netikka.fi

Isomäki Jaakko
040 554 7319
jaakko.isomaki@gmail.com

Ojala Tero
050 345 9360
kossunpossu1@gmail.com

Rantala Suvi
050 590 5550
suvimaariarantala@gmail.com

MTK-YHDISTYSTEN PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT 2024

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
ALAHÄRMÄ	Kleimola Jouni, 040 531 6163 jouni.kleimola@netikka.fi	Penttala Anna, 050 664 67 anna.k.palo@gmail.com
ALAJÄRVI	Autio Ari, 050 512 4994 arska.autio@gmail.com	Pajukangas Sakari, 050 349 3122 sakari.pajukangas@japo.fi
ALAVUS	Mäki-Neste Esa, 0500 840 925 esa.makineste@gmail.com	Salo Matti, 040 585 8775 matti.salo7@gmail.com
ILMAJOKI	Nikkola Juha, 040 564 7176 juha.a.nikkola@netikka.fi	Kankaanpää Timo, 050 560 4258 timokankaanpaa8@gmail.com Kallioniemi Jarkko, 040 749 9449 Maaseututilit jarkko@maaseututilit.com
ISOJOKI	Ylikoski Jussi, 040 769 1202 ylikoski5@hotmail.fi	Savioja Marja, 040 761 2997 marjaksavioja@gmail.com
ISOKYRÖ	Karhu Jaakko, 050 336 0163 karhu.jaakko@outlook.com	Vaismaa Kari, 040 587 1440 kari.vaismaa@netikka.fi
JALASJÄRVI	Viitala Arto, 040 706 3961 arto.viitala@netti.fi	Kasari Taina, 050 308 3826 taina.kasari@nic.fi
JURVA	Lehtinen Pekka, 050 538 9598 pekka.lehtinen@ssvnet.fi	Ristiluoma Jukka, 040 510 0961 jukka.ristiluoma@gmail.com
JÄRVISEUTU	Ahopelto Kimmo, 040 749 8770 ahopeltokimmo48@gmail.com	Rauhala Minna, 050 511 9844 minna.rauhala@kauhava.fi
KARIJOKI	Malm Jyrki, 0400 730 712 jyrki.malm@gmail.com	Viitikko Outi, 045 635 6346 mtk.karjokki@gmail.com
KAUHAJOKI	Ojala Asko, 050 323 0589 asko.ojala@ssvnet.fi	Akseli Merja, 040 545 0976 akseli.merja@gmail.com
KAUHAVA	Aro Kaija, 0400 012 165 kaija.aro2@gmail.com	Rintakumpu Seppo, 040 576 1374 mtk.kauhava@gmail.com
KORTESJÄRVI	Mattila Jarkko, 040 585 9223 jarkko.v.mattila@gmail.com	Autio Raija, 050 323 0560 kleimolar@netti.fi
KUORTANE	Yli-Leppälä Erno, 050 594 9206 erno.yli-leppala@kolumbus.fi	Kiviniemi Jukka, 040 561 2333 kiviniemi.jukka@gmail.com
KURIKKA	Kriikkula Marko, 040 540 5471 marko.kriikkula@netikka.fi	Kuja-Luopa Juulia, 050 434 2455 juulia.kuja-luopa@outlook.com
LAIHIA	Uitto Hannu, 050 411 6188 h.uitto@netikka.fi	Kamila Timo, 040 548 9190 timo.kamila@netikka.fi
LAPUA	Aalto Teemu, 0500 860 177 teemu.aalto@netikka.fi	Saari Köpi, 040 502 8155 mtk-lapua@netikka.fi

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
KRISTIINA	Uusitalo Mikko, 040 508 3332 mikko.uusitalo81@gmail.com	Hällfast Kostu, 040 521 8496 kosti.hallfast@gmail.com
LEHTIMÄKI	Kilponen Matti, 050 522 0265 matti.kilponen@gmail.com	Yli-Kesäniemi Vuokko, 040 528 9280 vuokko.yk@gmail.com
NURMO	Ylinen Aki, 0400 569 987 aki.ylinen@gmail.com	Ala-Luukko Kaija, 040 832 3521 kaija.ala-luukko@proagria.fi
PERÄSEINÄJOKI	Javanainen Merja, 0400 214 027 merja.javanainen1@gmail.com	Puska Sami, 050 323 3761 sami.puska@proagria.fi
SEINÄJOKI	Heikkilä Esa, 040 515 5065 esa66.eh@gmail.com	Sillanpää Anni, 050-4123502 mtk.seinajoki@outlook.com
SOINI	Korpela Terho, 040 569 3655 terho.korpela@gmail.com	Tohni Terhi, 044 284 4017 terhi.tohni@gmail.com
TEUVA	Kaleva Jarkko, 050 360 4850 jarkko.kaleva10@gmail.com	Ojanperä Marja-Leena, 0400 236 376 mtk.teuva@gmail.com
TIISTENJOKI	Kattelus Esa, 050 523 6960 esa.kattelus@netikka.fi	Koskiahde Markku, 050 511 7428 markku.koskiahde@netikka.fi
TÖYSÄ	Pennala Sami, 040 554 0205 sami.pennala@netikka.fi	Harju Timo, 040 517 7635 timoharju5@gmail.com
VÄHÄKYRÖ	Hakala Anne, 0400 498 322 anne.hakala@nic.fi	Nuuja Mariia, 040 525 6473 matilda@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Lammi Ville, 0400 652 892 ville.lammi@anvianet.fi	Haukkala Juha, 0400 506 035 juha.haukkala@netikka.fi
YLISTARO	Lahdensuo Janne, 0500 761 374 janne.lahdensuo@gmail.com	Yliluoma Mikko, 040 529 3729 yliluomamikko@gmail.com
ÄHTÄRI	Kankaanpää Johanna, 0400 549 714 johanna.kankaanpaa@outlook.com	Leino Veijo, 0400 172 563 posti@wejjo.net

JÄSENREKISTERIN HOITAJAT = muu kuin mty:n sihteeri

ILMAJOKI	Kallioniemi Jarkko, 040-7499449 jarkko@maaseututilit.com
KAUHAJOKI	Ranta Juha, 040-5775922 jranta82@gmail.com
KORTESJÄRVI	Ritala Taina, 050-3614391 taina.ritala@netikka.fi

MAASEUTUNUORET 2024

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
ALAHÄRMÄ	Porre Joni, 045-2618060 joni.porre@gmail.com	Palomäki Joonas, 044-2108426 joonas.palomaki@windowslive.com
ILMAJOKI	Välkkilä Johannes, 040-9606391 johannes.valkkila@gmail.com	Lahti Juho, 040-0217560 juho.lahti2@gmail.com
ISOKYRÖ	Hyppönen Antti, 040-5693499 hypposenmaatila@gmail.com	Iso-Koivisto Tuomo, 044-5144056 tuomoisk@gmail.com
JALASJÄRVI	Kivioja Henna, 040-5953821 henna.kivioja@netikka.fi	Latvala Meri, 040-0191847 merikytola97@gmail.com
KAUHAJOKI	Honkaranta Jukka, 050-5955232 jukkajh3@gmail.com	Keski-Vakkuri Oskari, 045-3414677 oskari.keskivakkuri@gmail.com
KAUHAVA	Sippola Harri, 050-4941114 harri.sippola@gmail.com	Rintakumpu Seppo, 040-5761374 mtk.kauhava@gmail.com
KORTESJÄRVI	Perälä Toni, 040-8362150 tonperala90@gmail.com	Tuhkasaari Toni, 0400-692712 toni.tuhkasaari93@gmail.com
KUORTANE	Mäyry Mika, 040-5212145 mikamayry@gmail.com	Kivenmäki Arto, 040-7055072 arto.ki@hotmail.com
LAPUA	Sipilä Johannes, 0400-836491 johannes.sipila@gmail.com	Saranpää Annika, 050-5665881 annika.paavola89@gmail.com
NURMO	Teppo Topias, 050-4079280 topias.teppo@hotmail.com	Vierula Antti-Jussi, 050-5581105 anttijussivierula@gmail.com

TUOTTAJAIN TILITOIMISTOT

TILITOIMISTO

Tuottajain Tilitoimisto

Lähteentie 3
63300 Alavus
eveliina.rantakangas@tuotili.fi

PUHELIN

06-5111370
040-1261397

HOITAJA

Eveliina Rantakangas

Maaseututilit

Heikkilänkuja 3 F
60800 Ilmajoki
jarkko@maaseututilit.com

06-4246480
040-7499449

Jarkko Kallioniemi

MTY Tilipalvelu Oy

Savelankuja 2
61600 Jalasjärvi
mari@mty.fi

06-4568900
050-5342973

Mari Kalliomäki

Maataloustuottajain Tilitoimisto

Asemakatu 14
62100 Lapua
mtk-lapua@netikka.fi

06-4388466
040-5028155

Köpi Saari

Kyrönmaan Tilitoimisto

Lukkarinmäentie 4 B 2
61500 Isokyrö
kyronmaan.tilitoimisto@netikka.fi

044-2351831

Marjo Karhu

HYVINVOINTIVASTAAVAT 2024

ALAHÄRMÄ	Ojanperä	Janne	044-3591930	janne_ojanpera@msn.com
ALAJÄRVI	Hautamäki	Jarkko	044-2844008	jarkkohau@suomi24.fi
ALAVUS	Saarijärvi	Pasi	040-8522756	mari.saarijarvi@luukku.com
ILMAJOKI	Lahti	Mari	040-5291469	lahtimari66@gmail.com
ILMAJOKI	Haapala	Jussi	050-5478517	jussihaapala@netikka.fi
ISOJOKI	Junttila	Jukka	040-7384636	jukka.junttila@ssvnet.fi
ISOKYRÖ	Högnäsbacka	Merja	0400-973778	mhognasbacka@netikka.fi
JALASJÄRVI	Kasari	Päivi	050-5340536	paivi.k.kasari@gmail.com
JÄRVISEUTU	Anttikoski	Tuomas	050-5485453	tuoanttikoski@gmail.com
KARIJOKI	Ketola	Keijo	040-5932922	keijoj.ketola@gmail.com
KAUHAJOKI	Ojala	Asko	050-323 0589	asko.ojala@ssvnet.fi
KAUHAVA	Ylirintala	Tomi	040-5004408	tomi.ylirintala@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Mattila	Jarkko	040-5859223	jarkko.mattila@luukku.com
KRISTIINA	Saloniemi	Sakari	0400-896557	sakari.saloniemi@gmail.com
KUORTANE	Mäyry	Mika	040-5212145	mikamayry@gmail.com
LAIHIA	Uusimäki	Antti	050-5366758	auusimaki@suomi24.fi
LAPUA	Hirvelä	Sari	050-3263275	sari.hirvela@netikka.fi
NURMO	Kohtamäki	Tomi	0500-192782	tomi.kohtamaki@netti.fi
PERÄSEINÄJOKI	Pitkäranta	Juhani	0400-292588	juhani.pitkaranta@netikka.fi
SEINÄJOKI	Kortesmäki	Matti	040-5153462	matti.kortesmaki@netikka.fi
SOINI	Tohni	Terhi	044-2844017	terhi.tohni@gmail.com
TEUVA	Ojanperä	Marja-Leena	0400-236376	mtk.teuva@gmail.com
TIISTENJOKI	Paavola	Janne	050-5404399	janne.paavola@netikka.fi
VÄHÄKYRÖ	Aurala	Marja	0400-720547	marja.aurala@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Liinamaa	Juha	050-5182605	juha.liinamaa@anvianet.fi
YLISTARO	Lahdensuo	Janne	0500-761374	janne.lahdensuo@gmail.com
ÄHTÄRI	Sulkava	lira	044-7000082	iirakiira@suomi24.fi

KULUTTAJAVASTAAVAT 2024

ALAHÄRMÄ	Kleimola	Jouni	040-5316163	jouni.kleimola@netikka.fi
ALAJÄRVI	Autio	Alpo	040-7364995	alpo.autio@luukku.com
ALAVUS	Sepponen	Minna	050-3225075	minnasepponen78@gmail.com
ILMAJOKI	Takaneva	Riikka	050-3848271	riikka.takaneva@gmail.com
ILMAJOKI	Kukkonen	Jaakko	040-5691523	jaakko.kukkonen@gmail.com
ISOJOKI	Kohtakangas	Kati	040-5948289	kakoht@hotmail.com
ISOKYRÖ	Högnäsbacka	Merja	0400-973778	mhognasbacka@netikka.fi
ISOKYRÖ	Koivusalo	Päivi	0500-158427	paivi.koivusalo@proagria.fi
JALASJÄRVI	Rajala	Anne	050-4626319	anttila.anne.m@gmail.com
JALASJÄRVI	Säntti	Merja	0400-371753	merja.santti@gmail.com
JURVA	Marttila	Mikko	040-7446149	marttilamtj@gmail.com
JÄRVISEUTU	Saarijärvi	Mikko	050-3579297	mikko.saarijarvi@netikka.fi
KARIJOKI	Viitikko	Outi	045-6356346	outi.viitikko@hotmail.com
KAUHAJOKI	Yli-Rahnasto	Sami	0400-885023	sami.ylirahnasto@gmail.com
KAUHAVA	Kamppinen	Matti	0500-667868	kamppinenmatti@gmail.com
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Jaana	040-5272602	jaana.tuhkasaari@saunalahti.fi
KORTESJÄRVI	Tyynismaa	Arto	040-5015527	arto.tyynismaa@luukku.com
KRISTIINA	Hällfast	Kaarina	0400-511184	kaarina.hallfast@gmail.com
KRISTIINA	Mäntylä	Anneli	040-5345347	anmantyla@gmail.com
KUORTANE	Yli-Hynnilä	Antti	040-8373127	antti.ylihynnila@gmail.com
KURIKKA	Rinta-Tassi	Marika	040-7099833	t.m.rintatassi@gmail.com
LAIHIA	Tuokko	Kati	045-6512101	kati.tuokko@gmail.com
LAPUA	Sipilä	Johannes	0400-836491	johannes.sipila@gmail.com
NURMO	Vehkaoja	Heikki	0400-268643	heikki.vehkaoja@netikka.fi

PERÄSEINÄJOKI	Javanainen	Merja	0400-214027	merja.javanainen1@gmail.com
SEINÄJOKI	Koski	Pekka	050-5434054	koski.pekka@netikka.fi
SOINI	Virtala	Anssi	040-7691606	anssivir@gmail.com
TEUVA	Piispanen	Mira	044-0121485	mira.piispanen@hotmail.com
TIISTENJOKI	Muili	Matti	050-3623830	matti.muilu86@gmail.com
TÖYSÄ	Harju	Timo	040-5177635	timoharju5@gmail.com
VÄHÄKYRÖ	Nuuja	Mariia	040-5256473	matilda@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Haukkala	Juha	0400-506035	juha.haukkala@netikka.fi
YLISTARO	Kangas	Heikki	040-5270651	heikki.kangas@luukku.com
ÄHTÄRI	Sulkava	Atte	040-9304208	atte.sulkava1@gmail.com

YMPÄRISTÖASIAMIEHET 2024

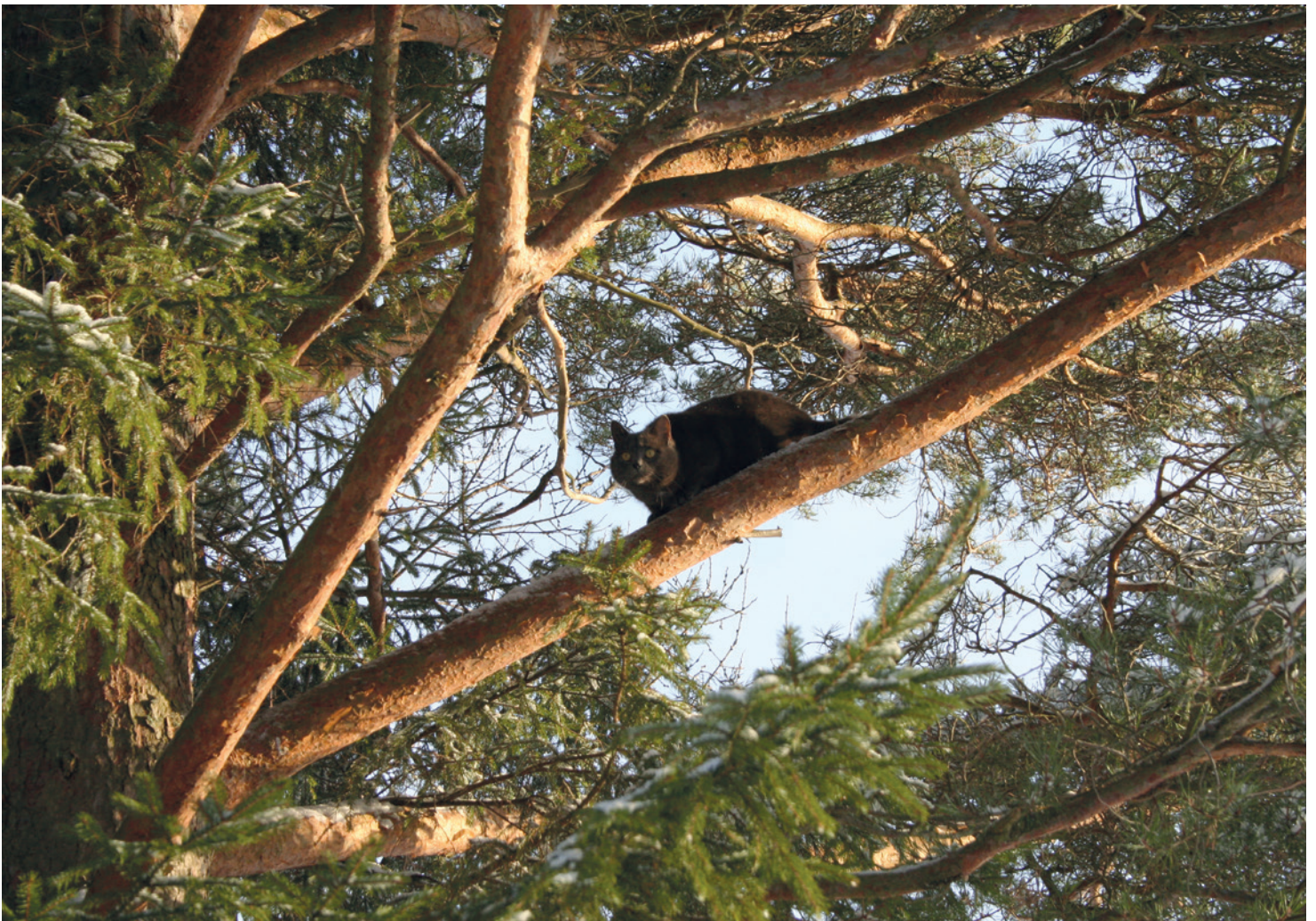
ALAHÄRMÄ	Kuoppala	Jaakko	050-3303002	jaakko.kuoppala@netti.fi
ALAHÄRMÄ	Aspila	Matti	040-8428528	matti.aspila@siiverinmaki.fi
ALAJÄRVI	Herttola	Johannes	050-5498419	johannes.herttola@gmail.com
ALAVUS	Vuoriluoma	Kirsi	040-5742500	kirsi.vuoriluoma@gmail.com
ILMAJOKI	Kankaanpää	Timo	050-5604258	timokankaanpaa8@gmail.com
ISOJOKI	Kortesniemi	Eero	040-7515256	eero.kortesniemi@gmail.com
ISOKYRÖ	Renko	Jaakko	050-4696257	jaakko_renko@hotmail.com
JALASJÄRVI	Peura	Mikko	044-9765490	m.peura90@gmail.com
JURVA	Niemi	Erkki	050-3090065	eoniemi@wippies.fi
JÄRVISEUTU	Herrala	Mika	040-7039453	samiherrala@hotmail.com
JÄRVISEUTU	Anttikoski	Juho	0400-668727	juho.anttikoski@app.inet.fi
KARIJOKI	Leppinen	Markku	0400-190156	leppinenmarkku63@gmail.com
KAUHAJOKI	Nurminen	Vilma	040-1964125	vilmajane.nurminen@gmail.com
KAUHAVA	Hautamäki	Jarmo	044-2942865	jarmo.hautamaki@hotmail.com
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Timo	0400-769033	timo.tuhkasaari@luukku.com
KRISTIINA	Hällfast	Kosti	040-5218496	kosti.hallfast@gmail.com
KUORTANE	Laitila	Arttu	0400-137121	arttu.97.laitila@hotmail.com
KURIKKA	Saari	Jarkko	050-5408269	saari.jarkko@netikka.fi
LAIHIA	Knuuttila	Jussi	040-7171191	knuuttila@netikka.fi
LAPUA	Pöntinen	Timo	040-5465491	pontinen.timo@gmail.com
NURMO	Teppo	Ari	050-4100072	ari.teppo@gmail.com
PERÄSEINÄJOKI	Pärnänen	Pasi	0400-167193	pasi.parnanen@hotmail.com
SEINÄJOKI	Niemistö	Mikko	044-5404338	niemiston.broiler@gmail.com
SOINI	Saarinen	Esa	0400-616943	esas4@luukku.com
TEUVA	Muotio	Ari	050-5444547	arimuotio@gmail.com
TIISTENJOKI	Rintaniemi	Samu	0400-903431	s.rintaniemi@gmail.com
VÄHÄKYRÖ	Rintamäki	Jari	0400-338418	merja.rintamaki@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Kangas	Jarkko	040-5581605	jarkko.kangas@saunalahti.fi
YLISTARO	Isosaari	Esa	040-5390756	esa.isosaari@netikka.fi
ÄHTÄRI	Kivinummi	Eija	044-3221544	kivinummi.eija@gmail.com

MAASEUTUYRITTÄJÄVASTAAVAT 2024

ALAHÄRMÄ	Huhtala	Ville	040-5382624	ville.huhtala@hotmail.com
ALAJÄRVI	Kuoppala	Jukka	044-2970278	jukka.kuoppala@alajarvi.fi
ALAVUS	Reinikka	Jukka	0400-907925	reinikka@nic.fi
ILMAJOKI	Nikkola	Juha	040-5647176	juha.a.nikkola@netikka.fi
ILMAJOKI	Takaneva	Riikka	050-3848271	riikka.takaneva@gmail.com
ISOJOKI	Herrala	Antti	0400-340012	antti@herrala.info
ISOKYRÖ	Kiltilä	Janne	050-5675694	janne.kiltila@gmail.com
JALASJÄRVI	Lähdesmäki	Pasi	0400-828527	komsintila@gmail.com
JÄRVISEUTU	Hernesniemi	Antti	040-5519438	ahernesniemi@gmail.com
JÄRVISEUTU	Kamppila	Juha	040-5288502	kamppilajuha@gmail.com

KARIJOKI	Korkeamäki	Arto	040-7057716	arto.korkeamaki@pohjanmaanit.fi
KAUHAJOKI	Pihlaja	Timo	0400-736875	timo.pihlaja@gmail.com
KAUHAVA	Martikkala	Harri	040-5093348	harri.martikkala@nic.fi
KORTESJÄRVI	Isomäki	Jaakko	040-5547319	jaakko.isomaki@gmail.com
KORTESJÄRVI	Asuinmaa	Heikki	040-5474365	heikki.asuinmaa@gmail.com
KRISTIINA	Saloniemi	Jyri	050-5337931	saloniemi.jyri@gmail.com
KUORTANE	Lähteenmaa	Riku	050-4621943	riku.lahteenmaa@gmail.com
KURIKKA	Haapoja	Jussi	050-5026582	haapojajussi@gmail.com
LAIHIA	Uitto	Hannu	050-4116188	h.uitto@netikka.fi
LAPUA	Jäätteenmäki	Ismo	0500-233626	ismo.jaattenmaki@netikka.fi
NURMO	Saarikoski	Jari	040-5666951	jari.saarikoski@netikka.fi
PERÄSEINÄJOKI	Kanto	Hanna	050-5496920	hanna.kanto@netikka.fi
SEINÄJOKI	Mäki-Jouppi	Markus	0400-719365	omp87@netikka.fi
SOINI	Korpela	Terho	040-5693655	terho.korpela@gmail.com
TEUVA	Laitila	Samu	044-2771874	samu.laitila2@gmail.com
TIISTENJOKI	Paavola	Vesa	0400-163403	vesapaavola255@gmail.com
VÄHÄKYRÖ	Hakala	Anne	0400-498322	anne.hakala@nic.fi
YLIHÄRMÄ	Jussila	Kari	050-5931517	jussila.kari@hotmail.com
YLISTARO	Toppari	Juha-Matti	040-5635582	juha-matti.toppari@proagria.fi
ÄHTÄRI	Hyvölä	Ari	0400-216326	ari.hyvola@gmail.com

8. MTK:N JÄSENEDET 2024

MTK-Hankinnat Oy

MTK- ja MHY-jäsenenä saat alennuksia muun muassa henkilö- ja pakettiautoista, rakennustarvikkeista, työkaluista, koneista ja huonekaluista. Jäsenedut ovat kokonaan yhteistyökumppanien rahoittamat.

Jäsenetusopimuksia on yli 30 yhteistyökumppanin kanssa. Edut ovat taloudellisesti merkittäviä ja neuvoteltu tukemaan jäsentemme yritystoimintaa ja elinkeinoa hyödyntämällä pohjoismaista yhteisvolyyymiä. Jäsenenä saat etua ja alennusta muun muassa seuraavilta yhteistyökumppaneilta: LähiTapiola, Ahlsell, Onninen, Isku, Motonet, STARK, AJ, Lynx, Kramp, Ramirent, Vianor, Etra, Euromaster ja Woikoski. Jäsenetuja ja -palveluita saat myös esimerkiksi neuvonta- ja lakiasioissa, sukupolvenvaihdosetuina (LähiTapiola, Isku, Hankkija ja Valtra) sekä Oiva-verkkopalvelun koulutuksissa ja jäsenilloissa. Jäsenmaksun hintaan sisältyy tuotevastuuvakuutus ja Mainio-lehti. Jäsen voi myös hakea Hyvää Suomesta -merkin alennettua vuosimaksua. Aurinkoenergiaratkaisuja tarjoaa viisi eri yritystä sekä biokaasuhankkeiden suunnitteluapua on saatavilla jäsenetuhintaan.

Jäsenetuja neuvottelee MTK Hankinnat Oy, jonka toimitusjohtajana on Sanna Blomberg, puh. +46 72 713 2036. MTK:ssa MTK Hankinnat Oy:n jäsenetuasioita hoitavat Merja Elomaa, puh. 040 661 8699. Sähköpostiosoite: info@mtkhankinnat.fi.

MTK-Etelä-Pohjanmaan maakunnalliset jäsenedut

Ajantasaiset jäsenedut nähtävillä liiton nettisivuilla etala-pohjanmaa.mtk.fi

Hyvinvointi- ja kehittämispalvelut Hautamäki Training Oy:stä.

Hautamäki-Training Oy tarjoaa 10 % alennuksen MTK-E-P:n jäsenille psykoterapiasta, työnohjauksesta ja valmennuspalveluista sekä Tunnelinjan palveluista. Vastaanotto on Seinäjoella yrityksen toimipisteessä ja osa tapaamisista voidaan toteuttaa etäyhteydellä. hautamakitraining.fi

Polttoöljy ja tarvikkeet E-P:n Koneyrittäjien EPK Markkinointi Oy:stä

MTK-Etelä-Pohjanmaan jäsenet saavat poltto- ja voiteluaineita sekä tarvikkeita (mm. suodattimet) jäsenetuhintaan. Polttoaineissa alennus koskee kesä- ja talvilaadun moottoripolttoöljyjä moottori- ja lämmityskäyttöön sekä kesä- ja talvilaadun dieseliä. Toimi-

tuskoko on vähintään 1000 litraa polttoöljyä ja 1500 litraa dieselöljyä. Päivän jäsenetuhinnan saa kysymällä suoraan EPK Markkinointi Oy:stä 0400 297 528 tai epk@epkmarkkinointi.fi. Tiedusteluja ja tilauksia tehdessä tulee esittää MTK:n jäsennumero.

Suonentiedon maatalousohjelmat

Maatalousneuvos ja Agrineuvos PC -lisenssien hankintahinnoista – 15 % alennus (alennus ei koske huoltosopimuksen vuosimaksua). Edun saamiseksi kerro, että olet MTK:n jäsen ja kerro tarvittaessa jäsennumerosi. Tilaukset: 017 264 2642/myynti tai myynti@suonentieto.fi

Yleiset edut Suonentiedon asiakkaille

Kaikille SaaS-ominaisuuden hankkineille on mahdollisuus osallistua Maatalousneuvos SaaS parhaat käytännöt -koulutukseen verkkokoulutuksena tai vaihtoehtoisena mahdollisuus katsella myös tallenne koulutuksesta. Maksuton puhelintuki huoltosopimus- ja SaaS-asiakkaille. AgriSmart-palvelusta kuukauden ilmainen tutustumisjakso.

NCH voitelu- ja puhdistusaineet

Tuubivaseliini K-Nate NLGI 1 ja 2-kalsiumsulfonaattirasva, myyntierän koko 24x440gr. 20 kg astiakoko myynnissä myös. Ever Bright (entinen Cavalier Super Plus) desinfiioiva puhdistusaine, myyntierän koko 1x30 litraa tai 8x5 litraa. Toimitus kotiin hoituu Kiitolinjan kuljetuksella. Lisätietoja tuotteista osoitteesta www.kernite.fi. Tilaukset piiriedustaja Jaakko Ristimäeltä 0400 988 530.

Valio
Osuuskunta
MAITOSUOMI

**PAREMMAN
elämän
PALVELUKSESSA**

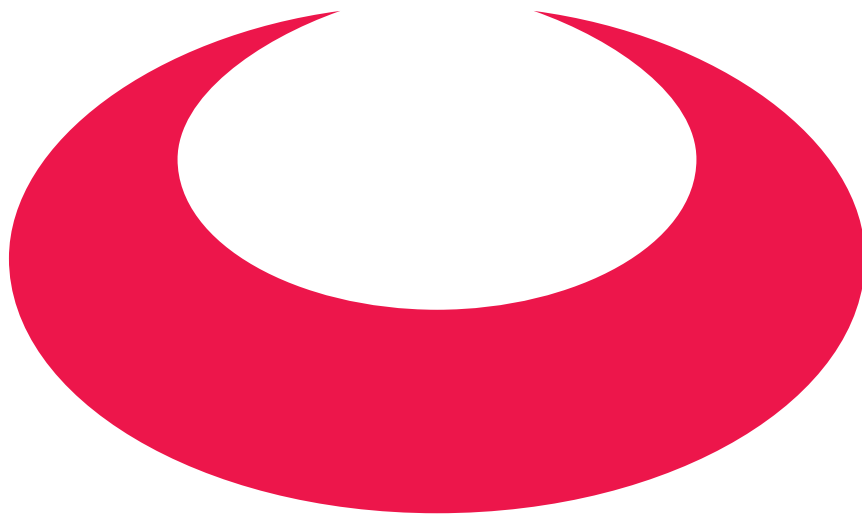
**Maitotilayrittäjät ovat
maaseudun ylläpitäjä.**

Vastuullisuustekoja elämänlaadun,
luonnon monimuotoisuuden,
eläinten hyvinvoinnin ja
kestävän kehityksen hyväksi.

Valio
Osuuskunta
MAITOSUOMI

**Valma
kauppa**

**Monipuolinen ja palveleva Valmakauppa
maitotilayrittäjille**
Valmakaupat ovat auki myös kuluttajille.

ITIKKA
OSUUSKUNTA

9. LIITON TOIMINTA-SUUNNITELMA VUODELLE 2024

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry toimii alueensa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etujärjestönä. Liiton toiminnan tarkoituksena on turvata jäsenistönsä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä lisätä maaseudun elinvoimaa.

Liiton toimintaa ohjaa MTK-järjestön visio: "Me huolehdimme, että tulevaisuus kasvaa maalla". Järjestön arvot ovat: Jatkuvuus yli sukupolvien, Yrittäjyys ja uudistumiskyky, Avoimuus ja asiantuntevuus sekä Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo.

Porin liittokokouksessa 2022 käsitellyssä liittokokousasiakirjassa järjestön visio ja arvot pidettiin ennallaan. Ne toimivat koko järjestön ohjenuorana myös tulevina vuosina. MTK:n valtuuskunta on määrittänyt vuodelle 2024 järjestön yhteisiksi avaintavoitteiksi yhteiskunnallisen vaikuttamisen, menestymisen markkinoilla ja järjestön omaksi koetun voiman.

Liiton vuoden 2024 avaintavoitteet ovat seuraavat:

Avaintavoite 1: Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

- Edistämme omalta osaltamme sitä, että maa- ja metsätaloutta sekä maaseutua koskevat päätökset toimeenpannaan Suomessa tavalla, joka tukee jäsentemme toimeentuloa ja hyvinvointia sekä edistää maaseudun vihreiden elinkeinojen kehittymistä. Vaikutamme osaltamme hallitusohjelman toteuttamiseen jäsenkuntamme elinkeinojen eduksi ja jäsentemme oikeusturvan vahvistamiseksi.
- Nostamme esille alueemme maatalouden erityispiirteitä ja ongelmia sekä edistämme näihin liittyviä tavoitteita kansallisessa päätöksenteossa.
- Pidämme yhteyttä oman alueemme päätöksentekijöihin varmistaen, että päättäjillä on ajantasainen ja oikea tieto EU:n ja kansallisen tason ratkaisujen vaikutuksista maaseutuun ja maaseudun elinkeinoihin.
- Kannustamme järjestömme jäseniä äänestämään v.2024 EU-parlamentti-vaaleissa. Osallistumme järjestömme omien EU-vaaliohjelmien valmisteluun. Viestimme järjestön tavoitteista ja

näkemyksistä julkisessa keskustelussa. Kannustamme jäseniämme äänestämään myös vuoden 2024 presidentin vaaleissa.

- Vaikutamme hyvällä yhteistyöllä maakuntahallintoon ja varmistamme sen toimivan maaseutua edistävästi. Osallistumme maakuntien strategiatyöhön ja osallistumme alueemme keskeisiin yhteistyöryhmiin ja valmistelutehtäviin.
- Vaikutamme ratkaisuihin, jotka liittyvät viljelijöiden tulotasoon ja yritystoiminnan kannattavuuteen sekä yleisiin toimintaedellytyksiin maaseudulla.
- Turvaamme maa- ja metsätalousyrittäjien sosiaalietuuksia. Edistämme jäsentemme hyvinvointia ja työssäjaksamista ja edesautamme kuntoutustoimintaa.
- Vaikutamme toimintaympäristöön niin, että se palvelee biotalouden toimijoita mahdollisimman hyvin (ympäristöpolitiikka, ilmastopolitiikka, omaisuuden suoja, lunastuslaki, maankäyttö, vesivarojen käyttö, rakentaminen, kaavoitus, strategiat, ohjelmat, kilpailu- ja hankintalain soveltaminen, rahoitus, verotus, maaseudun infra, tietoliikenne, asuminen ja liikkuminen).
- Osallistumme maankäyttö-, ilmasto- ja ympäristökysymysten alueellisiin työryhmiin, neuvottelukuntiin ja tutkimushankkeisiin. Verkostoidumme ja vaikutamme alueellamme ympäristöasioissa sekä viestimme faktapohjaisesti ja asiantuntevasti eri kanavilla jäsentemme elinkeinoista sekä elinkeinojemme ilmastotoimista, hiilensidonnasta ja muista vastuullisista käytännöistä.
- Viestimme maatalouden aluetaloudellisista vaikutuksista: rahavirroista, työllisyysvaikutuksista ja tuottajien osuudesta elintarvikkeiden kuluttajhinnoista.
- Varmistamme, että EU:n ohjelmakauden välineitä hyödynnetään alueellamme siten, että ne edistävät alueemme infran kehitystä, biotalouden kasvua, maaseudun menestystä ja alueiden tasapuolista kehittämistä.
- Vaikutamme riista-, peto-, haittaeläin- ja vieraslajikysymysten hallintaan.

Avaintavoite 2. Markkinoilla on menestyttävä

- Olemme aktiivisia vastuullisuuteen liittyvissä kehittämistoimissa siten, että toiminta tukee jäsentemme elinkeinojen menestystä ja tuottaa lisäarvoa jäsenille.

- Tuemme aktiivisesti toimia, joilla vahvistetaan huoltovarmuutta mahdollisissa vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.
- Edistämme tuottajälähtöisten ja jäsentemme liiketoimintaa edistävien bioenergia-, hiilensidonta- ja ekosysteemipalvelujen toteuttamista.
- Osallistumme alueemme ilmasto- ja ympäristötiekarttojen ym. laadintaan jäsentemme elinkeinojen vahvistamiseksi sekä edistämme hiililaskurien käyttöä jäsenistömme keskuudessa oikean tiedon tuottamiseksi päätöksenteon tueksi.
- Lisäämme tietoisuutta toimintaympäristön muutosten ja kuluttajien vaatimusten vaikutuksista jäsentemme tuotantotapoihin, tuotteisiin ja palveluihin.
- Toimimme aktiivisesti uusien toimintamallien löytämiseksi vahvistamaan jäsentemme markkina-asemaa, edistämme tuottajaorganisaation syntyä alueellemme, hyödynnämme digitalisaatiota ja tuotamme jäsenten käyttöön tietoa markkinoiden ja kuluttajien odotusten muutoksista.
- Olemme aktiivisia, että hallitusohjelman kirjaukset ruokamarkkinoiden toiminnan ja alkutuottajan aseman parantamiseksi toteutuvat. Vaikutamme reilujen kauppatapojen ja sopimuskäytäntöjen vakiinnuttamiseksi elintarvikeketjussa.
- Toimimme aktiivisesti vahvistaaksemme jäsenten asemaa tuotantopanos-markkinoilla. Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista riskienhallinnasta, sopimuksista ja markkinoiden toiminnasta.
- Edistämme selkeitä alkuperämerkintöjä, jotka helpottavat kuluttajien valintoja vähittäiskau-

passa ja ruokapalveluissa. Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista julkisista hankinnoista ja kilpailutuksista.

- Edistämme koulu yhteistyötä ja tarjoamme koululaisille mahdollisuuksia tutustua maaseudun yrityksiin ja ammatteihin sekä ruoan syntyyn.
- Toimimme vuorovaikutuksessa osuuskuntien hallinnon ja osuuskuntien omistamien hankinta- ja jalostusyriytysten kanssa. Teemme yhteistyötä maatalouden ja maaseudun kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Avaintavoite 3. Järjestötyön kehittäminen

- Kannustetaan alueen maaseutunuoria aktiiviseen toimintaan ja osallistumiseen sekä huolehditaan järjestötyön jatkuvuudesta maaseutunuorten parissa.
- Viestimme aktiivisesti jäsenistön, sidosryhmien ja yleisön suuntaan.
- Osallistumme järjestön viestinnän, jäsenpalveluiden ja järjestökoulutuksen kehittämiseen sekä tuemme järjestöhengen ja yhteisen tahtotilan rakentamista.
- Osallistumme järjestön kehitysohjelmaan sekä uusien välineiden ja toimintamallien käyttöönottoon ja hyödyntämiseen.
- Kehitämme osaltamme toimintamalleja siten, että koko järjestön sisäinen yhteistyö voimistuu ja alueellisen ja paikallisen toiminnan edellytykset paranevat.
- Edistämme järjestön kehittämisohjelmien toteuttamista ja yhteistyön lisäämistä.
- Tuemme asiantuntijapalveluilla yhdistysten toiminnan kehittämistä.

Nyt on oikea aika tehdä satovakuutus.

Sään ääri-ilmiöitä esiintyy aikaisempaa useammin ja kevätkuivuuden ja voimakkaiden syysateiden ennustetaan lisääntyvän.

Elämänturvayhtiönä haluamme tukea maatilayrittäjää vaikeinakin aikoina. LähiTapiolan Satovakuutuksella turvaat satosi poikkeuksellisten sääilmiöiden varalta.

Lue lisää lahitapiola.fi/satovakuutus
LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa | puhelin 06 534 2100

Palveluntarjoajat: LähiTapiolan alueyhtiöt

 LÄHITAPIOLA

MTK-Etelä-Pohjanmaa ry
Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki

